

Torsdag den 20. februar 2014 (D)

1

55. møde

Torsdag den 20. februar 2014 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til justitsministeren om kontrol i lufthavne.

Af Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF).

(Anmeldelse 18.02.2014).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Ændring af timefradraget ved arbejdsindtægter).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.01.2014. 1. behandling 28.01.2014. Betænkning 05.02.2014. 2. behandling 18.02.2014).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven. (Ændret sammensætning af Rådet for Etniske Minoriteter m.v.).

Af social-, børne- og integrationsministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 11.12.2013. 1. behandling 19.12.2013. Betænkning 04.02.2014. Omtrykt. 2. behandling 18.02.2014).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven og lov om offentlige veje. (Forhøjelse af afgiften for parkering til gene for personer med handicap m.v. og bedre forbrugerbeskyttelse på parkeringsområdet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 31.10.2013. 1. behandling 08.11.2013. Betænkning 23.01.2014. 2. behandling 18.02.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg. (Mulighed for ændring af afstemningssted for vælgere med handicap eller nedsat førlighed).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsættelse 13.11.2013. 1. behandling 28.11.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 06.02.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet. (Bemyndigelse til digitalisering af proceduren for indsamling af vælgererklæringer m.v.).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsættelse 29.01.2014).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod hold af ræve. (Ophevelse af revisionsbestemmelse m.v.).

Af fødevareministeren (Dan Jørgensen).

(Fremsættelse 06.02.2014).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Ændring af regler om patienters retsstilling, nedlæggelse af Lægemiddelskadeankenævnet, oplysningspligt ved erstatningsudbetalinger i patienteskadesager, afbrydelse af forældelse i sager om patient- og lægemiddelskadeserstatninger, offentliggørelse af Sundhedsstyrelsens tilsynsrapporter ved tilbagevendende tilsyn m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 30.01.2014).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 20:

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling af det tyske mindretals skoler i Danmark – også på anlæg.

Af Ellen Trane Nørby (V) m.fl.

(Fremsættelse 12.11.2013).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Om-mærkning af almene ældreboliger og almene familieboliger til almene ungdomsboliger m.v.).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 05.02.2014).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om byfornyelse og udvikling af byer og forskellige andre love. (Energisparepakke omfattende bl.a. totaløkonomisk rentable energiforbedringer og aftalt grøn byfornyelse).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 05.02.2014).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Kristian Pihl Lorentzen (V), Kim Christiansen (DF), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF):

Kl. 10:01

Beslutningsforslag nr. B 55 (Forslag til folketingsbeslutning om en samlet plan for udbud af togdriften for passagertrafik).

Liselott Blixt (DF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 19 (Hvilke oplysninger kan regeringen give om den forebyggende og lindrende indsats for mennesker med livstruende sygdomme, og mener regeringen i den forbindelse, at mennesker med livstruende sygdomme er stillet lige, når det gælder denne forebyggelse og smertelindring?).

Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF):

Forespørgsel nr. F 20 (Hvad kan ministeren oplyse om de langsigtede konsekvenser for dansk kultur, økonomi og landets befolknings sammensætning, når indvandringen igennem flere år har været høj, og taget i betragtning at antallet af indvandrede udlændinge i 2013 for første gang oversteg antallet af fødsler?).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

**1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 17:
Forespørgsel til justitsministeren om kontrol i lufthavne.**

Af Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF).

(Anmeldelse 18.02.2014).

Kl. 10:00

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**2) 3. behandling af lovforslag nr. L 116:
Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Ændring af timefradraget ved arbejdsindtægter).**

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 21.01.2014. 1. behandling 28.01.2014. Betænkning 05.02.2014. 2. behandling 18.02.2014).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Jeg slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 112 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 112 (S, V, DF, RV, EL, SF, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven. (Ændret sammensætning af Rådet for Etniske Minoriteter m.v.).

Af social-, børne- og integrationsministeren (Annette Vilhelmsen).
(Fremsættelse 11.12.2013. 1. behandling 19.12.2013. Betænkning 04.02.2014. Omtrykt. 2. behandling 18.02.2014).

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi også her til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 100 (S, V, RV, EL, SF, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 13 (DF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven og lov om offentlige veje. (Forhøjelse af afgiften for parkering til gene for personer

med handicap m.v. og bedre forbrugerbeskyttelse på parkeringsområdet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 31.10.2013. 1. behandling 08.11.2013. Betænkning 23.01.2014. 2. behandling 18.02.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:02

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 105 (S, V, DF, RV, EL, SF, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg. (Mulighed for ændring af afstemningssted for vælgere med handicap eller nedsat førlighed).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsættelse 13.11.2013. 1. behandling 28.11.2013. Betænkning 16.01.2014. 2. behandling 06.02.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:03

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 112 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte (S, V, DF, RV, EL, SF, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet. (Bemyndigelse til digitalisering af proceduren for indsamling af vælgererklæringer m.v.).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsættelse 29.01.2014).

Kl. 10:04

Forhandling**Formanden:**

Jeg skal bede om lidt mere ro i salen.

Så er forhandlingen er åbnet. Det er hr. Michael Aastrup Jensen som Venstres ordfører.

Kl. 10:05

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Det lovforslag, vi i dag skal behandle, handler om digitalisering og dermed også en forenkling af proceduren for indsamling af vælgererklæringer. Der lægges op til, at digitaliseringen fremover skal ske ved bl.a. at anvende NemID til at afgive vælgererklæringer elektronisk samt ved at bruge eksisterende data i cpr-registret. Det kommer selvfølgelig af, at flere nyopstartede partier har påpeget, at den eksisterende procedure er administrativt tung og ikke mindst yderst omkostningskrævende for partierne. Den nuværende procedure for indsamling af vælgererklæringer med manuelle postgange mellem vælger, parti og kommuner gør det meget svært og ressourcekrævende for de nyopstartede partier at gennemføre indsamlinger. Et stort antal vælgererklæringer går også tabt i løbet af proceduren, da nogle vælgere aldrig returnerer de attesterede vælgererklæringer til partierne. Endelig er det et problem, at folk på nuværende tidspunkt skal opgive cpr-nummer for at afgive vælgererklæringer. Nogle vælgere risikerer man dermed bliver skræmt væk.

Så i Venstre mener vi faktisk derfor, at det er fornuftigt, at lovforslaget lægger op til at digitalisere vælgererklæringerne og gøre det lettere og mere overkommeligt for nye partier at stille op til valg. Ved at vedtage lovforslaget minimerer vi både tabet af vælgererklæringer og reducerer omkostningerne ved de manuelle postgange, da proceduren fremover kan ske elektronisk. Der bliver også rådet bod på problemet med opgivelse af cpr-numre, da indsamling af disse ikke vil være nødvendigt med den nye lov. Samtidig lægger vi fra Venstres side vægt på, at det fortsat vil være muligt for borgerne at afgive vælgererklæringer i papirform som hidtil.

Så i Venstre er vi overbevist om, at lovforslaget vil bidrage til at effektivisere det nuværende system. Endvidere betragter vi lovforslaget som en demokratisk gevinst for det danske samfund, da flere borgere nu vil få mulighed for at deltage i demokratiet. Så Venstre agter at stemme for og kvitterer samtidig for det brede politiske samarbejde, der er om lovforslaget.

Kl. 10:07

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Simon Kollerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:07

Kl. 10:11

(Ordfører)

Simon Kollerup (S):

Med det forslag, som vi behandler i dag, gør vi processen lettere for indsamling af vælgererklæringer for partier, der ønsker at opstille til Folketinget og ved valg til Europa-Parlamentet. Processen omkring indsamling af vælgererklæringer er i dag meget dyr, bureaukratisk og vel et eller andet sted også utidssvarende.

Fra socialdemokratisk side er vi i hvert fald af den opfattelse, at processen i sig selv ikke skal være en unødigt barriere for opstilling af nye partier, som ellers nyder folkelig opbakning, og derfor er vi i Socialdemokratiet glade for forenklingen på området.

Hvis et parti ønsker at blive opstillet til Folketinget, kræver det vælgererklæringer fra mindst 1/175 af samtlige gyldige stemmer, der blev afgivet ved det senest afholdte folketingsvalg, og et nyt parti skal i dag indsamle omkring 20.000 vælgererklæringer for at kunne deltage ved det næste folketingsvalg.

Vi synes, at det er rimeligt, at nye partier skal kunne dokumentere, at de har en vis folkelig opbakning for at kunne lade sig opstille. Alternativt vil vi få en alenlang stemmeseddel med risiko for stort stemmespild, men processen bag et partis opstilling skal som sagt ikke være en barriere i sig selv. I dag bliver vælgererklæringer så indsamlet på følgende måde:

Partierne sender vælgererklæringer, efter man måske har været på torvet eller gågaden for at finde dem. De skal være udfyldt med vælgerens navn, cpr-nummer, bopæl og underskrift og bliver altså så sendt til kommunen for at få bekræftet, at vælgerne opfylder betingelserne, for at man kan optage vedkommende på valglisten. Når vælgererklæringens gyldighed så er bekræftet, sender kommunen vælgererklæringen til vælgeren, og vælgeren skal herefter videresende vælgererklæringen til partiet, såfremt vælgeren altså fortsat ønsker at deltage i anmeldelsen af det pågældende parti.

Det tror jeg at de fleste godt kan høre er en temmelig omstændelig procedure, og sådan kan det selvfølgelig ikke være. Det siger sig selv, at det er nødvendigt at kontrollere, at vælgererklæringerne er gyldige, men de nuværende regler for indsamling af vælgererklæringer er senest blevet ændret i 1989 og tager derfor naturligvis, kunne man sige, ikke højde for den digitale udvikling, der har været efterfølgende.

I dag gør teknologien det muligt at indsamle vælgererklæringer digitalt. Vi kan derfor opretholde den nødvendige kontrol og sikkerhed omkring indsamlingen af vælgererklæringer og samtidig forenkle og digitalisere processen, så nye partier med folkelig opbakning ikke møder unødige barrierer. Derfor er vi fra socialdemokratisk side glade for, at vi i efteråret lykkedes med at samle alle partier om en aftale omkring digitalisering af proceduren, som nu er omsat til det lovforslag, vi har med at gøre her.

Det er vigtigt for mig at påpege, at vi med aftalen også er enige om, at det fortsat skal være muligt at aflevere en vælgererklæring helt manuelt, hvis man ikke har mulighed for at gøre det digitalt. Med aftalen og lovforslaget moderniserer vi altså vores demokrati. Processen gøres mere enkel, og der skal ikke bruges 3-4 postgange for at få en gyldig vælgererklæring i hus. Vi ønsker, at flest mulige deltager i vores demokrati, og derfor gælder det om at fjerne de utilsigtede barrierer, der måtte være ved f.eks. indsamling af vælgererklæringer.

Så med alt det værende sagt, skal jeg bare meddele, at Socialdemokratiet selvfølgelig kan støtte det her lovforslag.

Kl. 10:11

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Morten Marinus som Dansk Folkepartis ordfører.

(Ordfører)

Morten Marinus (DF):

Tak for det. De to foregående ordførere har jo allerede på glimrende vis fortalt om, hvordan proceduren er i dag, når man skal samle vælgererklæringer ind, og den bureaukratiske proces det faktisk også giver med de her mange postgange, så det vil jeg ikke komme ind på, og det gør selvfølgelig også Dansk Folkepartis ordførertale lidt kortere. Når det så er sagt og Dansk Folkeparti også bakker op om den her aftale, vi har indgået, så er der også nogle ting, vi gerne vil overveje om man kan gøre bedre. Der er i aftalen fastsat en eftertænk-somhedsperiode på 7 dage, altså fra en vælger giver til kende over for et parti, at man ønsker at bidrage med en vælgererklæring, til man rent faktisk rent elektronisk også kan gøre det. I Dansk Folkeparti har vi lidt den bekymring, om de her 7 dage måske er nok; måske burde man se på, om det burde være 14 dage.

Vi har set flere sager, hvor en folkestemning i løbet af meget, meget kort tid, f.eks. en uge, har fået i titusindvis, ja, i hundredtusindvis, til f.eks. at skrive under på et eller andet elektronisk. Så der kunne meget hurtigt komme protestpartier, der kunne blive opstillingsberettigede på en eller anden enkeltsag, og derfor mener vi, at den her eftertænk-somhedsperiode i stedet for 1 uge måske skal være 14 dage.

Vi mener også, at man bør se på, hvordan de partier, der vil blive opstillingsberettigede efter den nye ordning, så rent faktisk vil klare sig, f.eks. ved det kommende folketingsvalg. At man kan indsamle godt 20.000 underskrifter, er jo ikke ensbetydende med, at man også får 20.000 stemmer – og det er for øvrigt ikke engang nok til at blive repræsenteret, medmindre de selvfølgelig er indsamlet i samme kreds, så man kan få et kredsmandat. Får vi mange partier opstillet, som ved et folketingsvalg måske kun får 5.000 eller 10.000 stemmer, så bør vi måske overveje, om den her andel på de 1/175 i forhold til antallet af erklæringer for at blive opstillingsberettiget bør sættes op.

Men det er jo noget, man må vurdere efter et folketingsvalg, om tilslutningen til nye partier så også har været, som man kunne håbe og forvente fra deres side. Vi vil i hvert fald overveje at stille et ændringsforslag om den her eftertænk-somhedsperiode.

Men ellers støtter vi forslaget.

Kl. 10:13

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Marlene Borst Hansen som radikal ordfører.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Formålet med det her lovforslag er at digitalisere og dermed forenkle og effektivisere indsamlingen af vælgererklæringer, så det bliver lettere for nye partier at stille op til folketings- og europaparlamentsvalg. Fra radikal side er vi meget tilfredse med, at man nu med et digitalt system gør det lettere at blive opstillingsberettiget, idet det dermed bliver lettere at deltage i demokratiet. Partierne vil nu i fremtiden slippe for den administrativt tunge proces i forbindelse med kontrol og attestation af vælgererklæringer hos kommunerne, som den nuværende procedure indebærer. Alle de nødvendige kontroller vil ske i det digitale system, og partierne kan løbende følge med i deres beholdning af gyldige vælgererklæringer.

I Danmark har vi en tradition for, at selv meget små partier – ja, en gang imellem er det endda enkeltpersoner – har lyst til at stille op til folketingsvalg. Sammen med vores lave spærregrense – som der er nogle af os der i hvert fald til tider er glade for – er det alt sammen noget, der inviterer til at deltage i demokratiet, til, at man stiller sig til rådighed for at kunne vælges.

Med den her nye lov sikrer vi, at den gode danske tradition kan fortsætte. Samtidig sikrer vi, som der allerede er blevet nævnt, også, at vælgere, som ikke kan, eller som ikke ønsker at gøre brug af det digitale system, fortsat kan gøre brug af en manuel procedure. Også den del er vi tilfredse med i Radikale Venstre.

Alt i alt er det et rigtig godt forslag, som vi fra radikal side støtter, og som vi er glade for at et enigt Folketing bakker op om.

Kl. 10:15

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Eigil Andersen som SF's ordfører.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Da mit partis ordfører, fru Pernille Vigsø Bagge, desværre ikke kan være til stede, så holder jeg i stedet hendes korte tale. SF støtter forslaget om at ændre loven og give bemyndigelse til at digitalisere proceduren for indsamlingen af vælgererklæringer, så man fremover kan indsamle dem elektronisk, og det gør vi af tre grunde.

For det første er ændringen ensbetydende med en effektivisering i forhold til både de økonomiske og administrative byrder i forbindelse med indsamlingen af vælgererklæringer. For det andet bliver det lettere for borgerne at afgive en vælgererklæring, når det kan gøres over internettet. For det tredje vil ændringen gøre det mindre besværligt for nye partier at blive opstillingsberettiget til folketingsvalg og europaparlamentsvalg, hvilket dermed styrker muligheden for at bevare et demokrati, som er præget af mangfoldighed.

Så SF støtter som nævnt lovforslaget.

Kl. 10:16

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Christian Juhl som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:17

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Tak. Vores ordfører på det digitale område hedder hr. Finn Sørensen, og jeg hedder Christian Juhl.

Lovforslaget er en udmærket udmøntning af den aftale, som alle Folketingets partier har indgået om digitalisering af indsamling af vælgererklæringer. Det er på mange måder en mere demokratisk fremgangsmåde, som gør det nemmere for de opstillede partier at blive opstillet, ligesom det også er nemmere for de vælgere, der ønsker at stille partiet. Forslaget vil således kunne fremme demokratiet.

Det har været meget afgørende for Enhedslisten, at der bliver taget hensyn til den gruppe borgere, som ikke er digitale, og det blev da også understreget i aftalen mellem Folketingets partier, at der skulle tages hensyn til det. Det ser ud til at være løst tilfredsstillende, og vi noterer os da også, at f.eks. Danske Handicaporganisationer er tilfredse med lovforslaget.

I høringsvarene er der sat kritiske spørgsmålstejn ved borgernes retssikkerhed, især spørgsmålet om, at der hos staten samles elektroniske data om borgerne og i dette tilfælde om, hvilket parti de har stillet til folketings- og EU-parlamentsvalg. Der er al mulig grund til at være kritisk heroverfor. Det ser dog ud til, at ministeren har taget højde for de væsentligste indvendinger og begrænset faren for, at oplysninger kan misbruges, uden at vi af den grund mister de indlysende fordele, der er ved at digitalisere indsamlingen af vælgererklæringer. Dette skal sammenholdes med, at der samtidig sker en begrænsning i partiernes mulighed for at misbruge oplysninger om borgerne, og at borgerne også på andre punkter stilles bedre retssikkerhedsmæssigt end ved de hidtidige manuelle indsamlinger af erklæringer.

På den baggrund kan Enhedslisten støtte lovforslaget i dets nuværende udformning, men vi vil selvfølgelig være meget lydhøre

over for, om den videre behandling af lovforslaget vil vise, at der er behov for en yderligere sikring af borgernes retssikkerhed i forbindelse med den nye og i øvrigt ganske udmærkede procedure for indsamling af vælgererklæringer.

Kl. 10:19

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Ole Birk Olesen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Vi står med et lovforslag, som vil gøre det nemmere at stille op til folketings- og europaparlamentsvalg, fordi den meget omstændelige procedure med at indsamle vælgererklæringer nu kan foregå digitalt. Det synes vi er rigtig positivt, og vi kan fuldt ud bakke op om lovforslaget.

Jeg vil dog sige, at vi har i processen op til lovforslagets fremsættelse under møder i ministeriet bragt det forslag på banen, at man skulle gøre det lige så nemt at stille op til europaparlamentsvalget som til folketingsvalget. Det er i dag sådan, at der kræves ca. 20.000 underskrifter for at stille op til et folketingsvalg, mens der kræves 80.000 underskrifter for at stille op til et europaparlamentsvalg. Begge dele bliver jo nemmere nu, når man kan gøre det digitalt, men vi ser sådan set ikke nogen grund til, at det skal være sværere for et parti at blive opstillingsberettiget til et europaparlamentsvalg end til et folketingsvalg.

Det har vi sagt på møder. Det er der desværre ikke nogen af de andre partier der synes er en god idé. De synes fortsat, at det skal være meget sværere at stille op til et europaparlamentsvalg end til et folketingsvalg. Derfor har vi ikke kunnet komme igennem med, at det også skulle ændres i den her forbindelse. Det ville have gjort lovforslaget endnu bedre, men det betyder ikke, at lovforslaget er dårligt, kun at det kunne være blevet bedre.

Vi bakker op om lovforslaget.

Kl. 10:20

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti støtter også lovforslaget her, hvilket et bredt flertal i Folketinget jo også gør. Det gør vi, fordi vi selvfølgelig skal følge med tiden, indrette os efter den tid, vi er i, og det er jo i høj grad blevet et digitaliseret samfund, der gør brug af it, automatiseringer og internet, og man får nu mulighed for at anvende elektroniske formularer. Man kan digitalisere processen med at indsamle vælgererklæringer. Det synes vi er en rigtig god idé, og det støtter vi op om.

Vi synes, det er vigtigt, at der også er taget hensyn til dem, som ikke er it-parate, og at de så kan gøre det på den såkaldt gammeldags facon med fysisk papirmodel, og at der også i selve processen med, at man tilmelder sig et nyt parti, er en betænkningssperiode, så man stadig væk får en reaktionstid og en tid til at tænke over, om man nu også er sikker på, at man vil støtte det foretagende, man er i gang med at støtte. Så det bakker vi alt sammen op om.

Der har også været rejst en kritik af, at staten nu opbevarer personfølsomme oplysninger om, hvilket parti et enkelt menneske støtter. Det kan man jo ikke undgå, men jeg synes, ministeren har taget de forbehold, der skal tages, og at der i øvrigt er retningslinjer for, at tingene skal slettes, så snart de bliver forældet, henholdsvis 12 og 18 måneder efter de er afgivet.

Så der er fuld støtte fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:22

Formanden:

Tak for det. Økonomi- og indenrigsministeren.

Kl. 10:22

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Tak til ordførerne både for den meget klare fremstilling og for støtten til lovforslaget. Det er et lovforslag, som vil gøre vores demokrati mere åbent, fordi det bliver mere tilgængeligt, og det bliver med langt, langt lavere omkostninger at stille op til Folketinget. Det kan godt være, at der er nogle, der vil savne repræsentanterne fra nye partier på gader og stræder, når de samler underskrifter ind, men så vil vi sikkert møde dem i anden sammenhæng.

Grunden til, at vi lavede en politisk aftale om forslaget – og jeg er meget glad for, at alle Folketingets partier er med – er, at vi jo her har at gøre med noget, som er meget grundlæggende i vores demokrati, nemlig adgangen til at stille op. Når det handler om adgang til at stille op, klæder det os at være enige om vilkårene og måden, det foregår på, og også at være enige om de hensyn, som skal tages, for at alle kan være med til det, uanset om man, om man så må sige, er med på den digitale bølge eller ej. Der er hensyn, der skal tages, for at der er sikkerhed om ens personlige oplysninger og ens politiske tilhørsforhold. Det synes jeg vi har sikret med lovforslaget, og det vil jeg også gerne takke ordførerne for.

Jeg ser frem til en positiv behandling og svarer naturligvis på de spørgsmål, som måtte blive stillet undervejs. Der kan opstå ting, men vi har gjort vores allerede i forbindelse med høringsprocessen for at sikre, at der er fundet fornuftige svar på de ting, som kunne rejses.

Med de ord vil jeg sige, at jeg glæder mig til resten af behandlingen af forslaget og også til dets vedtagelse, så vi kan komme i gang med at gøre det til en realitet, for jeg ved, at der er partier, som afventer, at den her mulighed for at indsamle vælgererklæringer digitalt faktisk bliver åbnet.

Kl. 10:24

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

[Det er vedtaget].

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod hold af ræve.

(Ophævelse af revisionsbestemmelse m.v.).

Af fødevareministeren (Dan Jørgensen).

(Fremsættelse 06.02.2014).

Kl. 10:25

Forhandling

Formanden:

Så har vi det problem, at vi mangler en fødevareminister. Vil økonomi- og indenrigsministeren gerne vikariere? Det får jeg netop nu at vide.

Vi håber, at den, om jeg så må sige, rigtige fødevareminister er på vej, men hvis hr. Erling Bonnesen som ordfører for Venstre er indstillet på at starte debatten, så åbner vi forhandlingen.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Med dette lovforslag ønsker fødevareministeren ikke at undtage tamræve til gravjagttræning fra forbuddet mod hold af ræve. Det generelle forbud mod hold af farmræve var et positivt tiltag. Farmræve er fortsat sky og nervøse trods mange års opdræt, og de egner sig ikke til fangenskab. Men med hold af ræve til gravjagttræning forholder det sig anderledes. Her er der tale om tamræve, der har en helt anden natur, og som ministeren også selv lægger op til at undtage fra forbuddet, idet man vil tillade hold af ræve som kæledyr.

I lovforslaget henviser man til Det Dyreetiske Råds udtalelse fra 2010, og heri giver rådet udtryk for, at brug af tamræve til gravjagttræning er betænkelig dels på grund af rævenes opstaldningsforhold, dels på grund af selve træningen. Udtalelsen fra Det Dyreetiske Råd er dog 4 år gammel og har ikke udgangspunkt i de nyere forbedringer af opstaldning af de her ræve, der er sket på initiativ fra bl.a. Danmarks Jægerforbund og i samarbejde med forskellige hundeklubber. Der er blevet udviklet minimumsstandarder for rævenes opholdsrum og indført systematisk kontrol, og med hensyn til selve træningen vil jeg sige, at den i dag foregår under forsvarlige vilkår. For det første er ræv og hund adskilt med et gitter og kommer dermed aldrig i kontakt med hinanden, og for det andet vænnes ræven gradvis til forholdene og i første omgang også med det, man kalder rolige hunde.

Hvis vi afskaffer muligheden for gravjagttræning, vil færre hundeejere bruge deres jagthunde til gravjagt, idet det ville indebære en større risiko for både ræv og hund. Skov- og Naturstyrelsen har oplyst, at det er en fordel at have gravjagt i Danmark med henblik på at regulere bestanden af ræve, og Det Dyreetiske Råd mener også, at det er den mest effektive måde at regulere rævebestanden på. Der er fortsat ikke udviklet et alternativ til brug af tamræve til gravjagttræning, og der er heller ikke fundet et alternativ til gravjagt til effektiv regulering af rævebestanden.

Naturstyrelsen har taget konsekvensen af dette, bl.a. ved tidligere at finansiere og anlægge kunstgrave i vildtreservater, hvor jordrugende fugle er særligt sårbare. For mange ræve forringer nemlig bestanden af jordrugende fugle såsom agerhøns, viber og lærker, og vi bruger millioner på at forsøge at forbedre vores fauna og vende tilbagegangen i bestanden af disse fugle, så det er noget tosset at afskaffe et af de mest effektive og billige redskaber til netop det formål, nemlig effektiv regulering af rævebestanden.

Sidst, men ikke mindst, er en effektiv regulering nødvendig for at undgå sygdomsspredning. I 1980'erne blev hele rævebestanden på Bornholm stort set udryddet af en epidemi på grund af ræveskab på grund af, kan man sige, for mange ræve på for lidt plads. Ræveskab ender med en langsom og plagsom død af kulde, væggtab og sygdom for ræven, og derudover kan ræven være bærer af rabies og den for mennesker dødelige dværgbændelorm, hvor ræven er mellemvært. I 2014 er der ca. 115 tamræve til gravjagttræning i Danmark, som jeg er blevet oplyst. Venstre ønsker derfor på det her grundlag fortsat hold af ræve til gravjagttræning, da det samlet set giver større og bedre dyrevelfærd for både ræve og andet vildt og ikke mindst, fordi der ikke er opfundet og udviklet alternativer endnu.

Så Venstre kan derfor ikke støtte regeringens forslag. Tak.

Kl. 10:29

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Orla Hav som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det. Nu har hr. Erling Bonnesen gjort rede for – skal vi sige – det faktuelle indhold i ændringen til lovforslaget. Fra den socialdemokratiske gruppes side skal jeg sige, at vi støtter den af ministeren foreslåede ændring. Det er klart, at vi har lyttet til de dyrevelfærdsaspekter, som har været fremsagt og fremsat i forbindelse med de overvejelser, der har været, og vi har lyttet til Det Dyreetiske Råds rådgivning på området. Jeg skal samtidig sige, at vi også har lyttet til de synspunkter, som Danmarks Jægerforbund har givet udtryk for, og vi er bestemt ikke argumenteresistente, men ud fra en samlet vurdering støtter vi altså det forslag, som ministeren har fremsat.

Kl. 10:30

Formanden:

Tak til ordføreren. Jeg konstaterer, at nu er fødevareministeren kommet til stede i salen. Det er vi selvfølgelig meget glade for. Vi havde gerne set, at det var sket fra starten af behandlingen.

Hr. Dennis Flydtkjær som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Baggrunden for det her lovforslag er jo, at vi i 2009 vedtog et forbud mod hold af ræve og specielt ræve til pelsproduktion, og på det tidspunkt blev der jo indsat en revisionsbestemmelse, der gjorde, at man ville have Det Dyreetiske Råd til at kigge på, om man nu kunne holde opdrættet af de her ræve forsvarligt. Den udtalelse fra Det Dyreetiske Råd er nu kommet, og de skriver, at det er stærkt betænkeligt i forhold til rævenes velfærd, at man holder dem i forhold til opdræt og træning til gravjagt. Det er både i forhold til opstaldning af rævene, men også i forhold til træningsmetoderne. Derfor anbefaler Det Dyreetiske Råd, at man fjerner muligheden for at holde ræve til træning til gravjagt, og det støtter vi i Dansk Folkeparti, fordi vi deler den bekymring. Det gør vi egentlig mest ud fra dyreetiske årsager, og fordi det ikke er muligt at skabe tilfredsstillende naturlige rammer i forhold til de her ræve.

Jeg vil også sige, at man selvfølgelig skal være opmærksom på, hvis man vedtager det her, at det så får nogle konsekvenser, som også hr. Erling Bonnesen fra Venstre har redegjort for, nemlig at når man om 10 år måske ikke har nogen hunde mere, som er trænet i det her, kan det altså få de konsekvenser, at det bliver sværere at regulere rævene, med den konsekvens at der kan komme flere ræve, som kan skabe nogle sygdomssituationer, nogle epidemisituationer, og man kunne måske f.eks. forestille sig, at der kommer så mange ræve, at de begynder at tage katte i bymiljøer og andre ting. Der kommer måske nogle historier, som det ikke vil være så sjovt at skulle stå og forsvare i pressen på det tidspunkt, men man skal i hvert fald gå ind i det her med åbne øjne.

Dansk Folkeparti støtter forslaget, men vi er godt klar over, at det giver os nogle udfordringer i forhold til regulering af rævene på længere sigt.

Kl. 10:32

Formanden:

Tak til ordføreren. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

For nogle år siden forbød man hold af ræve, fordi viden fra Det Dyreetiske Råd viste, at rævene havde dårlig velfærd, når de blev holdt i fangenskab. I den lov indsatte man en revisionsbestemmelse, så

man senere skulle se på, om det fortsat skulle være ulovligt også at holde ræve med det formål at træne jagthunde. Det Dyreetiske Råd har set på sagen og anbefaler, at forbuddet også opretholdes for hold af ræve med henblik på træning af jagthunde, da de vurderer, at rævenes velfærd i fangenskab er for ringe også på det her område.

Vi vil gerne følge den anbefaling fra Det Dyreetiske Råd, og derfor støtter vi varmt op om lovforslaget.

Kl. 10:33

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Eigil Andersen som SF's ordfører.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Da SF's ordfører, hr. Steen Gade, ikke kan være til stede, har jeg lovet at holde hans tale. Det er jo en sag, hvor det måske kan være lidt vanskeligt at tilføre helt nye argumenter. Men da forbuddet mod rævehold blev vedtaget i 2009, blev der indført en revisionsbestemmelse, som nu som nævnt foreslås afskaffet. Bestemmelsen blev indsat for at give tid til en vurdering af, om træning af hunde til gravjagt skulle være tilladt efter 31.12.2016, hvor udfasningen af rævehold er gennemført.

Som nævnt har Det Dyreetiske Råd stærke betænkeligheder vedrørende velfærden for ræve, der holdes for at træne hunde til gravjagt, og det er årsagen til, at regeringen har fremsat lovforslaget, som SF kan tilslutte sig.

Kl. 10:34

Formanden:

Tak til ordføreren. Er der nogen ordførere til stede fra Enhedslisten?

Det er der ikke. Hr. Christian Juhl ryster på hovedet. Så er det hr. Leif Mikkelsen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Det lovforslag, vi behandler her, rummer sådan set muligheden for at få de konsekvenser, som netop hr. Erling Bonnesen ridsede op. Altså, det har jo haft en mening, at man skulle kunne regulere rævebestanden i Danmark, og det skulle gøres på en forsvarlig og god måde. Til formålet bruger man muligheden for at træne gravhunde, og at træne gravhunde kræver, at man har levende objekter at træne dem på, og derfor mener vi sådan set, at det har været gjort på fuld forsvarlig vis indtil nu. Muligheden for at have rævehold betød, at man på en forsvarlig måde og under ordentlige forhold kunne træne gravhunde til at udføre den jagt, der er nødvendig for reguleringen af rævebestanden i Danmark, så vi ikke risikerer situationer, som der så senere skal tages stilling til.

Så er det her jo ydermere endnu et forbudssignal, som ikke står i mit partis kagebog, og derfor siger vi selvfølgelig nej til det her forslag.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Charlotte Dyremose som konservativ ordfører.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

I 2009 lavede vi jo det her forbud mod at holde ræve i fangenskab, fordi ræve simpelt hen ikke egner sig til at være i fangenskab. Derfor må man jo altid gøre sig nogle grundige dyrevelfærdsmæssige overvejelser, når man laver regulering på den slags områder, og det gør

de vi så også der, og der indførtes netop den her undtagelse, fordi der er to sider af den her sag med de ræve, der bliver holdt for at kunne sikre den her gravjagt. Det ville jo have været rigtig rart, hvis det havde været muligt at gøre det, som man også lagde op til, dengang man indsatte revisionsbestemmelsen, nemlig finde et godt og fornuftigt alternativ til gravjagten, sådan at man helt kunne undgå at skulle holde ræve i fangenskab til det.

Men det er ikke sådan, at vi siden 2009 har fundet det her gode alternativ med henblik på at holde rævebestanden nede, og derfor har vi fra konservativ side måttet opveje hensynet til dyrevelfærd for de ræve, der her skal holdes i fangenskab, op mod den dyrevelfærd, der også er i, at rævebestanden ikke bliver for stor, at rævene ikke udsætter sig selv for smitte, og at rævene ikke udsætter andre dyr for smitte, hvilket jo også er ganske meget til skade for dyrevelfærd for en lang række dyr, som godt nok er ude i naturen.

Så vi kunne sådan set stadig væk godt tænke os at finde et godt alternativ med henblik på at holde rævebestanden nede, men ud fra vores bedste overbevisning er brugen af gravjagt indtil videre den bedste måde at gøre det på af hensyn til ikke kun jægerens arbejdsmetoder, men også dyrevelfærd som sådan for rævebestanden og for de andre dyr, der kunne blive smittet, i forbindelse med at der ville være en for stor bestand af ræve i visse områder af landet.

Derfor er det vores vurdering, at det vil være mest hensigtsmæssigt at udsætte revisionen og altså ikke støtte forslaget på nuværende tidspunkt. Vi vil i stedet for opfordre ministeren til at arbejde for at få fundet nogle alternativer, der kan gøre, at vi kan holde bestanden nede på en hensigtsmæssig måde af hensyn til velfærd for de dyr, der også er en del af bestanden ude i vores landsdele. Derfor kan vi fra konservativ side altså ikke støtte forslaget.

Kl. 10:38

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fødevareministeren.

Kl. 10:38

Fødevareministeren (Dan Jørgensen):

Allerførst vil jeg gerne takke ordførerne for de gode indlæg i dagens debat. Jeg synes, der har været en god og konstruktiv drøftelse.

Med lovforslaget lægges der op til at ophæve den revisionsbestemmelse, som blev indsat i loven i 2009, da forbuddet mod hold af ræve blev vedtaget. Formålet med at indsatte en revisionsbestemmelse var at afvente en udtalelse fra Det Dyreetiske Råd om jagt og derefter give Folketinget mulighed for at tage stilling til, om hold af ræve til træning af hunde til gravjagt skal være tilladt efter den 31. december 2016, hvor udfasningsperioden for hold af ræve udløber.

Det Dyreetiske Råd har nu udtalt sig og er meget betænkelig ved velfærd for de ræve, der holdes for at oplære hunde til gravjagt – både med hensyn til opstaldning og især med hensyn til brugen af ræve i træningsgrave. Det er selvfølgelig nødvendigt at kunne regulere rævebestanden, men selv om gravjagt er en effektiv metode, findes der andre måder at begrænse rævebestanden på.

Det er min overbevisning, at de ulemper, som rævene udsættes for, når de bruges i træningsgravene, er så problematiske, at vi skal opretholde forbuddet mod hold af ræve.

Med disse ord ser jeg frem til udvalgsbehandlingen af forslaget og takker for debatten.

Kl. 10:40

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så tak til fødevareministeren.

Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Ændring af regler om patienters retsstilling, nedlæggelse af Lægemiddelskadeankenævnet, oplysningspligt ved erstatningsudbetalinger i patientskadesager, afbrydelse af forældelse i sager om patient- og lægemiddelskadeserstatninger, offentliggørelse af Sundhedsstyrelsens tilsynsrapporter ved tilbagevendende tilsyn m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).
(Fremsættelse 30.01.2014).

Kl. 10:40

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Sophie Løhde som Venstres ordfører.

Kl. 10:41

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Det går hurtigt her i salen, så jeg håber, vi andre til gengæld kan få lov til at overskride taletiden en lille smule, for godt nok skal lovforslaget her ses som en samlet pakke, der skal være med til at sætte fokus på patienternes retssikkerhed – og der er også rigtig mange flotte ord i fremsættelsestalen, og jeg vil rose ministeriet for at have været kreative i argumentationen for, hvorfor det her lovforslag helt åbenlyst er udtryk for en samlet pakke, for man må da i hvert fald sige, at der er pakket rigtig mange ting sammen i en pakke – men der kan måske være nogle steder, hvor man sådan kan spørge lidt til, hvad tingene helt logisk set har med hinanden at gøre. Men der er en masse forskellige elementer – og i øvrigt tillykke til den nye sundhedsminister – og vi ser frem til et godt samarbejde og skal også nok love den nye minister, at han ikke på noget tidspunkt vil komme til at savne os.

I forhold til den første del af lovforslaget, som vedrører en ændring af reglerne om patienternes retsstilling, er vi som udgangspunkt positive over for forslagene og noterer os jo særlig, at ministeriet også undervejs på baggrund af høringssvarene har suppleret bemærkningerne til lovforslaget, herunder indføjet en tilføjelse til sundhedsloven, sådan at alle studerende er undergivet en lovfæstet tavshedspligt i forbindelse med modtagelsen af helbredsoplysninger, når de deltager i behandling som led i en sundhedsvidenskabelig eller sundhedsfaglig uddannelse, og herunder også, at man udstrækker forslaget til at omfatte andre nærmere afgrænsede grupper af sundhedspersoner, som under uddannelse eller videreuddannelse kan have behov for at kunne følge et afsluttet patientforløb med henblik på læring. Til gengæld savner vi måske også, at det af lovforslaget kommer til at fremgå lidt mere klart, hvordan det også for patienterne bliver tydeligt, hvordan man kan frabede sig, at nogle oplysninger bliver videregivet. For en væsentlig forudsætning for at kunne tale om den selvbestemmelsesret, som der tales om i lovforslaget, er jo også, at det sker på et for patienten oplyst grundlag. Og den del bør

man nok overveje at se på hvordan man kan arbejde lidt videre med i lovforslaget.

Den anden del af lovforslaget vedrører et forslag om at samle Lægemiddelskadeankenævnet og Patientskadeankenævnet til et nyt samlet navn, der samtidig skal skifte navn til den yderst mundrette titel Ankenævnet for Patientforsikringen. Vi er positive over for at samle de to nævn, under den klare forudsætning at det jo ikke bare er en smart øvelse på papiret, men at den organisatoriske ændring af ankenævnsbehandlingen rent faktisk også for borgerne betyder, at systemet fremadrettet bliver mere gennemskueligt.

I ministerens lovforslag var der samtidig, i hvert fald indtil i går eftermiddags eller i går aften, et forslag om også at ændre i repræsentationen i nævnet. I høringssvarene og alt muligt andet var der vist ikke rigtig så mange, som kunne forstå, hvorfor Forbrugerrådet og Kommunernes Landsforening skulle smides ud af nævnet, og jeg kan forstå, at ministeren også har valgt at bakke på den tidligere sundhedsministers del af lovforslaget, og det kan jo måske ikke helt afvises, at ministeren sådan har skelet lidt til stemningen i Folketingssalen, i forhold til om der var en opbakning til den del eller ej i forhold til sit første lovforslag som sundhedsminister. Men det er jo bare en lille detalje.

Den tredje del af lovforslaget vedrører så et forslag om, at regioner og forsikringsselskaber forpligtes til at oplyse Sundhedsstyrelsen om skadeserstatningsudbetalinger, der så at sige ligger ud over det gennemsnitlige niveau for skader. Det synes vi er et rigtig fint supplerende redskab til Sundhedsstyrelsen som led i dens tilsynsvirksomhed, og det giver dermed også bedre muligheder for at målrette tilsynsindsatsen. Til gengæld er vi ikke enige i, at pligten til at oplyse ikke gælder skadeserstatninger som følge af skader på offentlige sygehuse. Her burde der være en ligestilling mellem de private og de offentlige hospitaler. Og endelig er vi også enige med de høringsparter, der bemærker, at Sundhedsstyrelsen burde kunne modtage oplysningerne direkte fra Patientforsikringen og behandlingsstedet.

Den fjerde og næstsidste del af lovforslaget vedrører et forslag om afbrydelse af forældelse i sager om patient- og lægemiddelskader, og dermed at man genopretter en tidligere praksis vedrørende forældelsesreglerne. Det synes vi er godt, men vi synes bestemt ikke, det er godt nok med de ændringer, man foreslår her. Der mener vi at der vil være behov for nogle ændringer i lovforslaget, før Venstre vil kunne bakke op om det. Nu er vi bare spændt på, om den nye minister så også vil være villig til at lytte og justere lovforslaget her undervejs, eller om man insisterer på at trumfe det, der ligger på bordet, igennem.

Endelig, for det femte, vedrører det her lovforslag også et forslag om offentliggørelse af tilsynsrapporter. Det er jo igen positivt, specielt også når regeringen godt kan lide at tale om øget åbenhed inden for sundhedsvæsenet, at vi siger: Nu er der nogle aktører, så der skal være øget åbenhed omkring tilsynsrapporter. Igen er det bare besynderligt, at det kun gælder de private aktører. Jeg tror, at de private hospitaler og klinikker fylder sådan rundt regnet, skal vi sige 1,5-2 pct. af den samlede aktivitet inden for det offentlige sygehusvæsen. Så er det jo besynderligt, at man ikke også insisterer på en øget åbenhed der, hvor patienterne så i omkring 98 pct. af tilfældene rent faktisk bliver behandlet. Så der så vi måske gerne, at en insisteren på en øget åbenhed sådan set også rakte længere ud og dermed også kunne bruges som et for borgerne reelt instrument til at kunne navigere ud fra kvaliteten på de forskellige behandlingssteder, og at forslaget dermed ikke kun omfatter private sygehuse, men at vi også medtænker de offentlige.

Lad det være de afsluttende bemærkninger. Vi kan som sagt ikke umiddelbart støtte lovforslaget, som det ligger på bordet her og nu, men vi vil være åbne for at støtte det undervejs, hvis ministeren også til gengæld udviser en åbenhed over for at ændre elementer i lovforslaget. Tak.

Kl. 10:47

Formanden:

Tak til ordføreren. Jeg kunne se, at taletiden rakte nogenlunde.

Hr. Flemming Møller Mortensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Her i Folketingssalen skal vi jo lave gode nye love, men vi skal naturligvis også sikre, at vi får vurderet og om nødvendigt justeret og forbedret de eksisterende love. Det gør vi så i dag i forhold til sundhedsloven og andre love, som er relateret til sundhedsområdet.

For mig som socialdemokrat er kvalitet og tryghed for den enkelte patient og for de pårørende den helt grundlæggende og den helt afgørende del af tilliden til og synet på vort sundhedsvæsen. Det her lovforslag laver altså moderniseringer og justeringer, primært for at sikre, at retssikkerheden og gennemsigtigheden på området bliver bedre for patienterne.

Der er en håndfuld områder, hvor der foregår justeringer. For det første styrker vi rettighederne i forhold til aktindsigt i patientjournaler, sådan at studerende, som er i gang med en uddannelse inden for sundhedsområdet, opnår bedre muligheder for at uddanne sig og opnår bedre kompetencer. Det styrker behandlingen for den enkelte patient, og det øger kvaliteten i fremtiden. For det andet sikres der også en bedre og mere gennemsigtig klageadgang. Der er to instanser i dag; de bliver lagt sammen, og nu får vi, som også fru Sophie Løhde sagde, et mere mundret navn for det, og det kommer til at hedde Ankenævnet for Patientforsikringen. Det er rigtig godt. Vi undgår, at man skal til at lave dobbelt sagsbehandling, og det vil med sikkerhed øge gennemsigtigheden for borgerne.

For det tredje får vi også kigget på forældelsen af sager i forhold til patient- og lægemiddelskadeserstatninger. Der er altså skader, som opstår senere end andre, og der får vi nu en helt anden mulighed for at sikre patienterne mulighed for erstatning. Det skal ske, inden for 10 år efter at der er givet en afgørelse i forhold til et område. Det er en klar forbedring af patienternes retstilstand, så derfor er det en rigtig god forandring.

Et andet område, hvor der sker en ændring, er oplysningspligten i forhold til erstatningsudbetalinger i patientskadesager, og her bliver det altså sådan, at regioner og forsikringsselskaber får en forpligtelse til at oplyse Sundhedsstyrelsen om det, hvis det viser sig, at der er sket en større udbetaling end det, der er det gennemsnitlige, hvilket dermed kan indikere, at noget er galt.

Et andet sted, hvor der også sker en forbedring af gennemsigtigheden, er i forhold til patienter, som går til private aktører i sundhedsvæsenet. Her får Sundhedsstyrelsen fremover mulighed for administrativt at fastsætte regler i forhold til private plejehjem, kosmetiske behandlingsinstitutioner og klinikker og andre behandlingssteder om, at de skal offentliggøre Sundhedsstyrelsens tilsynsrapporter. Det giver patienterne bedre mulighed for at vurdere, hvilken pleje og behandling de kan få de forskellige steder.

Forløbet af det her lovforslag frem til førstebehandlingen her i dag synes jeg faktisk på rigtig fin vis giver et billede af, hvor åben og demokratisk en proces man også har i forbindelse med revidering af love. Der er givet rigtig mange og rigtig gode høringssvar; der er blevet lyttet til dem; og der er blevet lavet ændringer, hvilket også afspejles af sundhedsministerens to ændringsforslag.

Socialdemokraterne støtter det her lovforslag. Det øger kvaliteten, det øger gennemsigtigheden, og det har vi til stadighed behov for i vores gode sundhedsvæsen. Vi støtter lovforslaget og ser frem til og vil sikre en aktiv deltagelse i udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:51

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Liselott Blixt som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:51

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Mange tak. Jeg vil først sige velkommen til vores nye sundhedsministre. Det er jo det første forslag under den nye sundhedsminister, og jeg vil starte med at rose forslaget, fordi der er sket to ændringer.

Den første vedrører politiets adgang til helbredsoplysninger til brug for opklaring af forbrydelser. Det var vi lidt utilfredse med i Dansk Folkeparti og gjorde opmærksom på det før jul. Heldigvis har det vist sig, at man i høringsvarene har haft den samme opfattelse, så det blev meget hurtigt pillet ud af lovforslaget. Den anden ændring er den, som de andre ordførere har nævnt, nemlig af Patientskadeankenævnet, hvor man ville udelukke KL og Forbrugerstyrelsen, som ellers har siddet med i det nuværende ankenævn. Så vi ser med tilfredshed på, at ministeren har stillet et ændringsforslag til det her.

Ellers er det hele en pose blandede bolsjer, vil jeg sige. Desværre er det sådan med nogle af de her lovforslag, at ministeren har taget alt godt nede i skuffen, og når man så åbner forslaget, kommer der lidt godt og skidt blandet sammen. Der er ting i det, som vi vil stille uddybende spørgsmål til, og det drejer sig netop om lægemiddelstatningssager. Advokatrådet og andre jurister har været inde at problematisere nogle af tingene, fordi det, der kan være godt for nogle, kan være til skade for andre. Der mener jeg, at vi bliver nødt til at få en dybere forklaring, eventuelt en teknisk gennemgang af, hvordan det forholder sig, for det er ikke noget, som man lige kan gennemskue, altså hvad det vil betyde for den enkelte patient, der på et tidspunkt anker en sag, eller får en erstatning, som vedkommende eventuelt skal betale tilbage igen.

Vi er dog ikke trykke ved den lov om patienters retsstilling, hvor aktindsigten i patientjournaler bliver udvidet. Fra Dansk Folkepartis side er holdningen, at en patientjournal er ens private oplysninger, og derfor skal man selv give tilladelse til, at andre kan få indsigt i journalen efter endt behandling. Ministeren skriver i høringsvarene, at sikkerhed og privathed er af stor betydning og værdi for det enkelte menneske og for sundhedsvæsenets funktion. Den socialdemokratiske ordfører var også inde på, at tilliden til sundhedsvæsenet var det vigtigste.

Alligevel ser vi her gang på gang love, der sikrer, at flere og flere får adgang til en patientjournal uden at skulle anmode om samtykke. Det er blevet en lang glidebane, hvor tilliden mellem læge og patient bliver mindre og mindre. I lovforslaget står der, at man kan frasige sig, at oplysningerne gives videre. Det vil i bund og grund betyde, at får man det ikke oplyst, er man uvidende om det. Det vil så sige, at efter det her forslag kan sundhedspersonale som studerende, læger, tandlæger, jordemødre bruge ens patientoplysninger i 6 måneder efter endt behandling. Ser vi så op på høringsvarene her, kan vi jo se, at mange af dem faktisk ønsker at få adgang i længere tid, og der er også mange, der siger, at når andre har fået adgang, vil de også have adgang. Det er en glidebane, og vi ser det efterhånden mere og mere.

Jeg er da glad for, at ministeren sagde nej til, at der var flere, der skulle have adgang til de her oplysninger, men efterhånden ved vi ikke som borgere, hvem det er, der har adgang til vores oplysninger, hvis vi ikke selv giver samtykke. Så det er også noget, jeg vil bede ministeren om at oplyse, nemlig hvem der kan gå ind i vores patientjournaler og få oplysninger uden at bede om samtykke; hvordan kan vi selv frasige os muligheden, og hvordan bliver vi oplyst. Det er vigtigt for os at vide i Dansk Folkeparti, før vi kan tilslutte os det her lovforslag.

Sjovt nok er det jo sådan, at den, der har dårligst adgang til sin journal, nogle gange er patienten selv. Jeg fik en henvendelse fra en borger, der gerne ville vide, hvad der var sket i borgernes liv, da borgeren var indlagt som barn. Den pågældende fik at vide – det står jo også i forslaget – at hvis det var inden 2010, er det ikke altid, man kan få det oplyst. Men det vil sige, at der altså er nogle, der har svært ved at få oplyst, hvad der er sket, mens de var børn – noget, som også kan påvirke dem i voksenlivet. Jeg synes, det er lidt underligt, at vi skal give alle mulige andre adgang til vores journaler, og at vi kan sælge vores oplysninger uden i det hele taget at give samtykke, mens det at komme til at se vores egne journaloplysninger kan være en prøvelse.

Dansk Folkeparti har ikke noget imod, at oplysningerne kan bruges i forbindelse med læring. Vi mener bare, at vi skal give vores tilladelse først; det skal ikke være et formodet samtykke. Og jeg er sikker på, at der er rigtig mange, der vil give tilladelse til, at studerende kan se oplysningerne i forbindelse med deres læring.

Men jeg synes, det er mest betryggende, at man kender den studerende eller den læge, der har været til stede, da man var inde at få en behandling, hvis man selv skal sige, at de meget gerne må tage oplysninger fra ens journal. Men at man lader journalen være vidt åben, så man ikke ved, hvem det er, der læser ens oplysninger, mener Dansk Folkeparti er problematisk, og det er nogle af de ting, som vi gerne vil tage op. Og så håber jeg, at vi får en rigtig god gennemgang af lovforslaget sammen med ministeren.

Kl. 10:56

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:56

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil sige til fru Liselott Blixt, at det undrer mig ganske meget, at Dansk Folkeparti er skeptisk, i forhold til at studerende, som har med en patient at gøre, efterfølgende kan få lov til at gå ind og gøre brug af de oplysninger for netop at kvalificere sig og blive en bedre sundhedsprofessionel til at yde omsorg for og pleje og behandling af danske borgere efterfølgende.

Jeg synes, det er en højst besynderlig skepsis at lægge ned over et system, der bygger på tillid mellem den enkelte patient og det sundhedsfaglige personale, hvor vi har begreber som tavshedspligt, som gælder for enhver, og hvor det kan kontrolleres efterfølgende, om nogen bryder sin tavshedspligt, og om man har gjort brug af oplysninger, som ikke har væsentlighed for en. Jeg synes, det er højst besynderligt, og jeg synes, det er at skabe mistillid om hele tillidsbegrebet at sætte spørgsmålstegn ved tavshedspligtsbegrebet i det offentlige sundhedsvæsen, og det synes jeg er højst besynderligt. Jeg synes faktisk også, det er beklageligt.

Kl. 10:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:58

Liselott Blixt (DF):

Jamen så kan vi jo se, hvad Socialdemokraterne mener at en patientjournal skal bruges til. Jeg er valgt af borgerne, jeg lytter til, hvad borgerne siger, og borgerne ønsker, at det er dem selv, der skal give tilladelse til, at der er nogen, der ser deres journal. Hvis de har haft et dårligt forløb med en læge eller en studerende, ønsker de måske ikke, at vedkommende skal gå ind og se, hvad der sker videre det næste halve år. Det er deres personlige papirer.

Jeg kunne da godt tænke mig at spørge Socialdemokraternes ordfører: Mener hr. Flemming Møller Mortensen, det er statens papirer,

når man har en patientjournal, som alle kan få lov til at gå ind og se i, når det passer dem?

Kl. 10:58

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:58

Flemming Møller Mortensen (S):

Som der netop står meget tydeligt i lovforslaget her, har borgeren, patienten, mulighed for at frasige sig det. Borgeren, patienten, har mulighed for at frasige sig det, men det bygger på tillid mellem borger og sundhedsvæsen, og jeg synes, Dansk Folkeparti på en fuldstændig unødvendig måde drager i tvivl, om det er et bærende element. Det undrer jeg mig rigtig meget over.

Kl. 10:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:59

Liselott Blixt (DF):

Det kan godt være, hr. Flemming Møller Mortensen undrer sig, men nu mener vi, at det her er private dokumenter. Det er nogle oplysninger, som man giver til en læge i tillid. Vi ser, at der er flere og flere, der lader være med at fortælle alt til deres læge, for de ved ikke, hvem det er, der kan gøre brug af de oplysninger. Det må da være den enkelte patient, der bestemmer. Ja, man kan frasige sig det, men så skal man jo også have det at vide først. Hvor mange i dag ved, hvem der gør brug af deres oplysninger? Det er der ikke ret mange, der ved, for man oplyser det ikke, og man spørger ikke patienterne.

Kl. 10:59

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Camilla Hersom som radikal ordfører.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Dette er jo et lovforslag, der har som sit overordnede formål at styrke patienternes retssikkerhed, at fremme læring blandt læger, til gavn for patienterne selvsagt, og også at bidrage til at sikre mere enkle og gennemsigtige regler på en række områder vedrørende erstatningssager. For at opnå det ændrer vi regler i tre forskellige love, nemlig sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed.

Det lyder jo allerede temmelig komplekst, og det er det også, må man sige, og høringsfasen har med stor tydelighed vist, at der var hjørner af det oprindelige forslag, som kunne have uhensigtsmæssige konsekvenser. Vi er i Radikale Venstre meget glade for de præciseringer, som høringsfasen har medført, og jeg finder grund til at understrege, at det jo meget tydeligt viser, hvor væsentligt det er, at vi har en høringsfase, hvor relevante parter kan udtale sig om et lovforslag og lovforslagets virkninger. Det giver jo meget, meget ofte anledning til forbedringer af et lovforslag; jeg kan næsten ikke huske noget lovforslag uden ændringer. I dette tilfælde har der været flere. Men jeg synes, det er et vældig godt udtryk for den måde, det danske demokrati fungerer på, at når vi sender et lovforslag i høring, så er vi altså også åbne over for de indvendinger, bemærkninger, korrektioner og præciseringer, det kan medføre.

En af de ting, vi behandler i det her lovforslag, handler jo om, hvem der har adgang til menneskers helbredsoplysninger, og det er klart, at det er nogle af de allermest personfølsomme data, vi har, både fordi det er følsomt for folk, hvilke forløb de har været igennem,

men jo også fordi de opfatter det som følsomt. Derfor er det også nødvendigt, at vi er ekstra varsomme med, hvem der kan få adgang til hvilke oplysninger og på hvilket grundlag – samtidig med at vi også har hensyn til, at lægerne netop kan lære af de forløb, der er, at studerende kan få en god uddannelse, og i visse tilfælde også at sundhedsdata kan have betydning i helt andre forhold, f.eks. efterforskning af kriminalitet. Men vi er på baggrund af den høringsfase, der har været, og det forløb, der har været, meget tilfredse med, at når det f.eks. handler om efterforskning af kriminalitet, så vil det ikke være sådan, at man har pligt til at videregive helbredsoplysninger om patienter, hvad enten de måtte være i live eller på det tidspunkt døde, men at der faktisk lægges op til et samarbejde mellem Lægeforeningen og politiet om, hvordan man fortolker de eksisterende regler. For vi har jo også alle sammen en interesse i, at hvis der er begået grov kriminalitet og helbredsoplysninger kan være en nøgle i efterforskningen, at de så også kan bruges.

Vi er også i Radikale Venstre meget tilfredse med, at det nye Ankenævn for Patientforsikring får en bred repræsentation. Det mener vi faktisk ikke kun er vigtigt for den enkelte sag, der bliver vurderet og behandlet, men sådan set også, for at de relevante parter kan trække det ud af ankenævnbehandlingen, som er nødvendigt for, at hele systemet fremadrettet kan lære, hvad enten det er lægerne, borgernes repræsentanter eller systemet som sådan.

Jeg kunne så høre på ordførertalerne fra Venstre og Dansk Folkeparti, at der er en række spørgsmål og ting og sager, vi måske skal drøfte i udvalgsbehandlingen. Det vil jeg se frem til, fordi det her er komplekst, og fordi det har med borgernes retssikkerhed at gøre, det har med sundhedsdata at gøre og forskellige systemer, der skal integreres og i øvrigt tage vare på forskellige hensyn. Så tror jeg, det er meget, meget vigtigt, at vi er grundige i behandlingen. Så jeg ser frem til de drøftelser og spørgsmål, der må opstå der.

Radikale Venstre kan støtte forslaget, som det ligger nu. Vi er også villige til at blive klogere undervejs. Og jeg skulle hilse fra min kollega fra SF, fru Özlem Cekic, og sige, at SF også kan støtte forslaget. Hun er desværre forhindret af forhandlinger andetsteds.

Kl. 11:04

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde ... nej, det var der ikke alligevel. Det var der på et tidspunkt. Tak til den radikale ordfører. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg synes, det er en rigtig interessant diskussion om personfølsomme data, som Dansk Folkepartis ordfører rejser. Vi er et parti, som ofte er meget skeptisk over for, at adgangen til personfølsomme data bliver udvidet, men jeg må faktisk sige, at i den her sammenhæng synes jeg, at det, der lægges op til, er meget fornuftigt og afbalanceret. Ikke mindst synes jeg, det er værd at have med, at et af elementerne i det her lovforslag jo faktisk handler om at sikre netop patienternes adgang til deres egne journaler på en bedre måde end i dag, ved at man får ret til også at få aktindsigt i elektronisk form og også ved at skærpe fristen for, at man kan få adgang.

Det er rigtigt, at der også er en udvidelse for studerende og for sundhedspersonale, som er uddannet, men som så er i gang med en videreuddannelse, og det er rigtigt, at det bliver man selvfølgelig nødt til at overveje. Jeg synes, det er rigtig, rigtig klogt, at vi præciserer, hvad det er, der skal være gældende regler på det her område. Ja, det er fortrolige oplysninger, og ja, det er private og personfølsomme oplysninger, og det kræver også, at man kan stole på en god håndtering af de oplysninger, man videregiver, når man snakker med en læge, en sygeplejerske, en lægestuderende, en sygeplejerskestuderende. Netop derfor synes jeg, det er rigtig godt, at vi nu får under-

streget, at man som studerende også har en tavshedspligt i de her sammenhænge. Studerende fungerer ofte, når de er i praktik, fuldstændig på lige fod med det sundhedspersonale, der er der, og agerer sygeplejerske eller læge, selvfølgelig under observation, og derfor tror jeg faktisk, det er rigtig vigtigt, at de værner sig til, hvor vigtigt det er, at de kan håndtere de her oplysninger, og at de gør det i overensstemmelse med det, som er opgaven, de skal løse, når de bliver færdiguddannet.

Heldigvis er det sådan, at når nu vi bliver bedre til at udrulle de elektroniske systemer, så bliver det også logget, hvem der ser på oplysningerne, og derfor kan man som patient hele tiden holde øje med det. Jeg er enig i, at man selvfølgelig skal oplyses om muligheden for at frabede sig de her ting. Men jeg synes nu, det er ganske klogt, når det gælder de studerende, at give dem nogle muligheder, der svarer til det uddannede sundhedspersonales.

Til gengæld er jeg enig i pointen fra Dansk Folkeparti, og jeg tror også fra De Radikale, om, at det er rigtig klogt, at den del om, at politiet skulle have aktindsigt uden dommerkendelse, er pillet ud. For her ville der virkelig være et brud med tilliden til, at de oplysninger, man videregiver til sundhedspersonale, ikke ender i alle mulige andre sammenhænge. Lægeforeningen, og jeg tror også patientforeningerne, var jo også meget hurtigt ude og advare mod det, fordi det netop ville være sådan noget, der ville sætte tillidsforholdet i forbindelse med de oplysninger, man videregiver, under pres. Så det er en rigtig, rigtig god ændring i forhold til det oprindelige forslag.

Vi kan støtte lovforslaget, som det ligger. Jeg kunne forstå på Venstre, at man gerne vil fremsætte et ændringsforslag, men ikke mere præcist om hvad. Men det må vi jo tage i udvalgsbehandlingen, det vil vi sådan set gerne høre noget mere om. Vi synes også, det er en rigtig god ændring, man lægger op til, om at give Forbrugerrådet og KL plads i det nye samlede ankenævn. Så det er et ændringsforslag, vi også sagtens kan støtte. Men med de bemærkninger vil jeg holde her.

KL 11:08

Formanden:

Tak. Tak til ordføreren. Hr. Leif Mikkelsen som Liberal Alliances ordfører.

KL 11:08

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Det lovforslag, vi behandler her, indeholder utvivlsomt gode elementer. Det er f.eks. svært at være imod en styrkelse af patienternes retsstilling, og i Liberal Alliance bakker vi således gerne op om elementer som en skærpet tidsfrist i forbindelse med ansøgning om aktindsigt i patientjournaler.

Omvendt er det også vores vurdering, at lovforslaget på en række områder lader væsentlige spørgsmål stå ubesvaret, og vi vil derfor selvfølgelig gå konstruktivt ind i udvalgsarbejdet, og vi har da også allerede sendt et par spørgsmål til ministeren. Vore to primære bekymringer drejer sig dels om patienternes persondatasikkerhed, dels om, hvorvidt de private hospitalers mulighed for at udfordre det offentlige system med stigende kvalitet og lavere udgifter til følge svækkes.

Danske Regioner understreger f.eks. i deres hørings svar, at der i forslaget åbnes op for, at studerende, der som led i en sundhedsvidenskabelig eller sundhedsfaglig uddannelse deltager i behandlingen af patienter, kan få videregivet patientoplysninger, hvor der gives adgang til at videregive oplysningerne til en faggruppe, der ikke kan stilles selvstændigt til ansvar i sundhedsvæsenets patientklagesystem, men alene efter de almindelige forvaltningsmæssige regler. Der kan rejses spørgsmål om, om dette overhovedet bidrager til den styrkelse af patienternes retsstilling, som er et af de bærende motiver bag det her forslag, men det er også vores vurdering, at det rejser

væsentlige problemstillinger vedrørende patienternes persondatasikkerhed.

I Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikkers hørings svar fremgår det, at nogle af de umiddelbart gode tiltag, der lanceres, ved nærlæsning udelukkende gælder private aktører. På den baggrund er vi i Liberal Alliance bekymrede for, om man ved at opstille særlige krav til private aktører svækker disses mulighed for at levere god service til patienterne og for at bidrage til en effektiv udnyttelse af de ressourcer, vi investerer i vores sundhedsvæsen.

Vi ser frem til udvalgsbehandlingen, og vi ser frem til en forhåbentlig lydhør minister. Derfor kan vi her i dag sige, at indgangen til det her forslag fra vores side er, at vi er overvejende positive.

KL 11:11

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mai Mercado som konservativ ordfører.

KL 11:11

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

Tak for det. Herfra skal også lyde et varmt velkommen til den nye minister. Vi ser også frem til samarbejdet.

Det her lovforslag er blevet kaldt rigtig mange ting. Det er blevet kaldt blandede bolsjer, det er blevet kaldt lidt af en rodebunke, det er blevet kaldt for forvirrende, og jeg tror, at jeg vil stille mig op i rækken af ordførere, som siger, at det kan være svært at gennemskue, hvad de enkelte elementer nøjagtig har med hinanden at gøre. Men lovforslaget er tænkt som en samlet opdatering af en række regler, som altså skal komme patienterne til gode og bidrage til at styrke patienternes retssikkerhed. Det er med de briller på, at jeg som konservativ ordfører har læst lovforslaget.

Baggrunden for det her forslag er så ifølge ministeren at sikre så enkle og gennemsigtige regler som muligt, og det er jo noget, som vi i udgangspunktet egentlig synes er meget positivt. Vi finder det positivt, at regeringen har fundet lejlighed til at ændre i lovforslaget nu op til flere gange, fordi man er blevet klogere af hørings svarene, også op til flere gange, men måske burde det have fået endnu en omgang i maskinrummet. Vi ser i hvert fald stadig væk elementer, som vi er betænkelige over for.

Det første element vedrører muligheden for, at medicin- og sygeplejerskestuderende og andre studerende, som indgår i den her kliniske hverdag, kan videregive helbredsoplysninger fra patienter uden samtykke. I lovforslaget står det beskrevet, som om det er sådan en teknikalitet, afhængigt af på hvilken måde den studerende arbejder, om det er selvstændigt, eller om man arbejder sammen med andet sundhedsfagligt personale. Der vil vi i udvalgsbehandlingen spørge konkret ind til denne forskel og også de udfordringer, der måtte være forbundet hermed, fordi på hvilken måde stilles patienterne rent faktisk bedre, ved at flere deler de her oplysninger?

Det næste element i lovforslaget er den her samling af Lægemidelskadeankenævnet og Patientskadeankenævnet, og vi er generelt for forbedringer, der øger gennemsigkeligheden. Vi har også noteret os, at lovforslaget indikerer, at de to nævn ifølge ministeren er stort set identiske efter den seneste lovændring, og så kan man jo bare sådan lidt fiffigt spørge sig selv om, hvorfor nævnene så ikke blev lagt sammen dengang. Men nuvel, sådan er demokrati måske også en gang imellem. Det, som foruroliger os med sammenlægningen af de her to nævn, er, at vi jo dybest set ikke ved, hvad vi kan regne med.

Vi har jo så noteret os i dag, at KL og Forbrugerrådet alligevel får repræsentation, fordi det er kommet os for øre gennem en pressemeddelelse i går fra ministeriets side, og jeg synes da ærlig talt, at det er lidt opmærksomhedsvækkende, i hvert fald hvis man kan bruge det ord, at ministeren finder lejlighed til at sende en pressemeddelelse ud, men ikke finder lejlighed til at orientere partiernes ordførere om, at KL og Forbrugerrådet altså alligevel får repræsentation i

det her nævn. Det finder vi faktisk stærkt problematisk, fordi det er problematisk, at vi som folketingsmedlemmer skal tage stilling til et lovforslag, som altså ikke kommer til at være korrekt i indholdet, når det så bliver debatteret i salen, og når vi ikke er orienteret herom.

Det tredje element handler om at opdatere oplysningspligten ved erstatningsudbetalinger af patientskadesager. Det ser sådan ud til at have bund i de ændrede regler om det udvidede frie sygehusvalg, og da regionerne så ikke længere er erstatningsansvarlige for de skader, som måtte opstå hos de private, har regionerne så heller ikke oplysningspligten. Den skal de private have. Det giver jo i princippet god mening. Men det, der ikke giver mening, er, at man forskelsbehandler, og det ville jo være positivt, om den her oplysningspligt også gjaldt for skader sket på offentlige sygehuse. Det virker underligt, at det kun er private, som har den her oplysningspligt. Så hvis det her lovforslag skal ses med patienternes øjne, ville det jo have været rigtig positivt, hvis man havde udvidet oplysningspligten til også at omfatte det offentlige sundhedsvæsen, for det ville patienterne jo i højere grad kunne have brugt.

Så summa summarum, det er godt med gennemsigtige og enkle regler for patienternes retssikkerhed, men vi er meget usikre på, hvor godt patienterne vil komme til at stå med den her lovændring. På flere måder virker argumentationen mere, som om den bliver til for systemets skyld og altså ikke til for patienternes. Det gælder sammenlægningen af de to nævn, og det gælder også muligheden for, at studerende kan videregive helbredsoplysninger uden samtykke. De to forslag vil være rigtig gode for sundhedssystemet. Spørgsmålet er, om de vil være rigtig gode for patienterne.

Vi har noteret os i debatten, at der er flere af regeringspartierne, som er villige til at blive klogere. Det synes vi er rigtig positivt. Når andre stiller sig spørgsmål, er det klart, at vi også stiller os de samme spørgsmål, og derfor vil vi benytte udvalgsbehandlingen til at få klarhed over en række af de spørgsmål, de stiller os.

Kl. 11:15

Formanden:

Tak til ordføreren. Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 11:15

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Tak for det. Først og fremmest vil jeg som minister for det her område til raden rundt af ordførere sige tak for velkomsten. Jeg glæder mig rigtig, rigtig meget til vores samarbejde, og jeg håber, at I vil notere jer, at mine refleksioner over de vise bemærkninger, som ordførerne gav ved førstebehandlingen, også giver anledning til refleksioner i det videre forløb. Det ligger os – og det tror jeg gælder for os alle sammen – jo meget på sinde, at borgerne i landet har tillid til vores sundhedsvæsen, tillid til, hvordan det fungerer, at man kan være tryk, at man kan være tryk ved at komme til lægen på sygehuset, at man kan være tryk ved at få en ordentlig behandling og ikke mindst som patient være tryk ved sikkerheden for, at vores sundhedsvæsen er gennemskueligt.

Nu er der blevet sagt meget om, at det her også er svært gennemskueligt, og hvad det er for en pose blandede bolsjer, der bliver præsenteret osv. Man kunne også vælge at se det på den måde, at der i virkeligheden i det her forslag er indeholdt to typer ændringer. Der er en type ændring, som er til fordel for patienten, og lad mig i den sammenhæng bare nævne, at tidsfrister og form for aktindsigt bliver forbedret. Jeg noterede mig Dansk Folkepartis ordførers interesse for patienternes adgang til at få indsigt i egne oplysninger, og der er det her lovforslag uomtvisteligt et skridt i den rigtige retning. Jeg noterer mig også, at der overvejende er positive holdninger til det nye ankenævn for Patientforsikringen, som jo gør det lettere for patienterne at gennemskue, hvordan der skal arbejdes, hvordan man arbejder i den situation, når man har en sag, med at komme igennem med sine ønsker. Så synes jeg, at det, uanset hvordan man vender og

drejer det, må anses for positivt, at forældelsesfristernes afbrydelse bliver lettere, for dermed bliver det lettere at opnå den retsstilling, som man som patient måtte ønske sig. Jeg hører heller ikke nogen af Folketingets partier være imod, at man tager det skridt i retning af at sikre patienterne bedre rettigheder. Endelig er der offentliggørelse af Sundhedsstyrelsens tilsynsrapport, som jo også er et skridt i den rigtige retning for den patient, der ønsker at vide, hvad det er for en behandling, vedkommende kan forvente, hvad det er for et sted, vedkommende lader sig behandle. Alt sammen er det gode og positive initiativer, som vil hjælpe og sikre patienternes retsstilling.

Så er der så en anden gruppe forslag, som man kan sige er forslag, der umiddelbart vil være til fordel for det personale, der færdes i vores sundhedsvæsen, men hvor hele målet jo ikke er, at det er endemålet. Endemålet er selvfølgelig, at det skal blive bedre at være patient i vores sundhedsvæsen. Det er blevet nævnt et par gange, altså hvad det her med, at studerende skal have adgang til sundhedsoplysninger, er, og om ikke det er farligt.

Eller det andet element i det: Hvorfor skal uddannelseslærere have oplysninger, sådan at de kan blive fagligt kvalificerede? Hvorfor skal der være adgang til elektroniske helbredsoplysninger for læger og tandlæger og jordemødre, bare fordi de skal kompetenceudvikles? Hvorfor skal der være adgang til indhentning af ikkeelektroniske helbredsoplysninger for læger, tandlæger og jordemødre som led i specialuddannelsen?

Alle de elementer er jo elementer, man lægger ind for at sige, at vores sundhedspersonale skal have mulighed for at blive bedre. Vores sundhedspersonale, der er studerende, der er i gang med en faglig kvalificering, der er i gang med kompetenceudvikling, der er i gang med en specialuddannelse, skal have mulighed for at følge patientforløbet, sådan at vi er sikre på, at næste patient, der kommer, får den bedst mulige behandling i vores sundhedsvæsen.

Det er rigtigt, at man altid skal tænke sig om, som det også er blevet påpeget af flere af ordførerne, når man siger, at der skal være adgang til oplysninger om borgernes forhold. Man bliver altid nødt til at veje det forhold, at borgeren skal have sine oplysninger for sig selv, over for hensynet til, at der kan være nogle situationer, hvor det er fornuftigt at give andre adgang til de her oplysninger.

Kl. 11:20

Det, der sker i det her lovforslag, er, at vi for at gøre vores sundhedspersonale dygtigere, for at kvalificere, for at kompetenceudvikle siger: Skulle det ikke være sådan, at de skal have adgang til at lære af de patientforløb, som de har haft, så den næste patient og den næste patient og den næste igen, der kommer, får den bedst mulige behandling? Det er den afvejning, man må foretage sig. Jeg noterede mig Enhedslistens konstatering af, at balancen, der er fundet her, er en fornuftig balance. Jeg vil gerne snakke om den, jeg vil gerne med ordførerne fra partierne prøve at se, om vi kan finde den balance, som vi alle sammen kan stå inde for. Men det grundlæggende hensyn, hensynet til patienten, hensynet til, at patienten, næste gang vedkommende kommer i vores sundhedsvæsen, kan få den bedst mulige behandling, tilsiger, at man selvfølgelig skal kunne kompetenceudvikles, når man er personale i det danske sundhedsvæsen.

Der er så af nogle af ordførerne blevet rejst det spørgsmål: Bør man ikke sikre, at patienterne ved, at sådan nogle oplysninger kan blive brugt i det videre forløb, og at de har mulighed for at sige nej tak? Hvis ordførerne, partierne ikke føler, at det er tilstrækkeligt sikret i det lovforslag, som lægges frem, så lad os endelig arbejde med det. I det hele taget er min og regeringens tilgang til det her, at vi ønsker at samle et bredt flertal. Vi tror på, at det må være muligt at samle et bredt flertal her, fordi det jo er forslag, som er gode for patienterne, som er gode for patienternes mulighed for fremtidig behandling.

Jeg noterede mig, at Dansk Folkepartis ordfører sagde, at det her også er kompliceret stof, og at det ville være fornuftigt at lave en

teknisk gennemgang. Det synes jeg lyder fornuftigt. Selvfølgelig skal vi have en teknisk gennemgang, hvis der er medlemmer af Tinget, af udvalget, som ønsker, at vi skal have det, for vi skal have det bedst mulige oplysningsgrundlag, sådan at vi ved, at når vi er uenige om de ting, vi diskuterer, er det ikke, fordi vi har misforstået hinanden, men fordi der er noget at være uenige om. Men jeg tror faktisk – det er min forhåbning – at vi, når vi har haft den tekniske gennemgang, vil kunne finde hinanden i et bredt flertal.

Så fra min side – det gælder det her forslag, det gælder de senere forslag, som jeg måtte fremsætte – ser jeg frem til samarbejdet, jeg ser frem til de debatter, vi skal have, jeg ser frem til de uenigheder, som vi skal kives og strides om, og jeg ser også frem til, at vi sammen kan løfte vores sundhedsvæsen til at blive endnu bedre, end det er i dag. Så tak for den fremstrakte hånd fra jer alle sammen; min skal også være fremstrakt til det fortsatte samarbejde.

Kl. 11:23

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Liselott Blixt.

Kl. 11:23

Liselott Blixt (DF):

Jeg takker ministeren for, at vi kan få en teknisk gennemgang af det. Det er jo ikke alle, der er akademikere og kan sætte sig ind i juridisk stof i hvert fald – og jeg er en af dem.

Ministeren siger, at vi skal vægte, hvad der er fornuftigt, når vi ser på en patientjournal. Der kunne jeg godt tænke mig at vide, hvad ministerens holdning til en patientjournal er: Hvem er det, der har integriteten over for en journal? Hvordan giver man selvbestemmelsesretten til en person? Hvordan sikrer man tilliden mellem sundhedsvæsenet og patienten, hvis man ikke samtidig sikrer, at patienten har en viden om, hvad der sker med de oplysninger, der er i journalen?

Her ser vi jo kun en lille del af, hvad den nuværende regering ønsker der skal ske med patientoplysninger. Og når ministeren siger, at man skal vægte, hvad der er fornuftigt for sundhedsvæsenet, tænker jeg, at vi jo ved, at det også handler om, at man vil sælge patientoplysninger osv. Altså, vi synes jo, det er en glidebane, hvor patienterne ikke selv får lov til at afgøre, om de vil videregive oplysninger.

Vi er sikre på, at der er mange, der vil tillade det med en god viden. Vi mener også, det er rigtig sundt, at studerende, læger og andre kan se, hvordan behandlingsforløbet har været, men vi mener stadig væk, at en journal er ens personlige oplysninger. Jeg har fået mange henvendelser fra borgere, og der er blandt dem nogle mennesker, der ikke ønsker, at man skal gøre brug af det her.

Kl. 11:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:25

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Der åbnes ingen steder i det her lovforslag op for, at man skal kunne sælge patientoplysninger. Det, der åbnes op for, er at sikre personalet i vores sundhedsvæsen mulighed for kvalificering, for kompetenceudvikling, for deres videre uddannelse. Det er det hensyn, som jeg synes der er til den patient, som er i behandling, men så sandelig også til de patienter, som kommer efter, og som gerne skulle opleve den bedst mulige behandling.

Kl. 11:25

Formanden:

Fru Liselott Blixt.

Kl. 11:25

Liselott Blixt (DF):

Som jeg kan forstå det, mener sundhedsministeren, at personalets uddannelse vægter højere end patientens integritet og selvbestemmelsesret?

Kl. 11:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:25

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Det synes jeg var en dårlig måde at starte et samarbejde på, altså at skyde mig noget i skoene, som jeg under ingen omstændigheder har sagt. Jeg har ikke noget imod at diskutere. Jeg vil meget, meget gerne debattere, jeg vil meget, meget gerne have de uenigheder, som skal frem, men jeg synes også, vi skal gøre det på en måde, hvor vi respekterer det, som hver især siger. Og jeg har på ingen måde sagt, at der ikke er noget hensyn at tage til patienternes integritet. Tværtimod synes jeg, jeg har stået heroppe og har sagt, at det skal vi passe på, men at der jo i det her tilfælde også er behov for at finde en balance, sådan at patienterne kan have deres beskyttelse, men at vores sundhedsvæsen også kan blive dygtigere og bedre fremadrettet.

Så sagde jeg ovenikøbet også i det indledende indlæg – og det er jeg sikker på at fru Liselott Blixt har noteret sig – at jeg i forhold til spørgsmålet om at sikre, hvordan patienterne er oplyst om, at deres oplysninger vil kunne blive brugt i det videre forløb, og de eventuelt kan sige nej til det, så er indstillet på at snakke om, hvordan vi gør det. For det synes jeg da – ligesom alle mulige andre – er vigtigt og rigtigt.

Kl. 11:27

Formanden:

Fru Sophie Løhde har også bedt om en kort bemærkning.

Kl. 11:27

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Jeg vil jo først spørge sundhedsministeren i forhold til det element, som også blev debatteret, om offentliggørelse af tilsynsrapporter og hele spørgsmålet om indberetning af erstatningsudbetalinger i patientskadesager, der så at sige ligger ud over det gennemsnitlige, hvor man siger at det påhviler de private. Jeg kan selvfølgelig læse, hvad der er af bemærkninger i høringsnotatet fra ministeriet, men hvad er så ministerens egen overvejelse her, i forhold til at man jo ofte ynder at tale om, at der skal ske enigestilling og en sidestilling osv., altså hvorfor skal åbenheden kun ske på den ene side og ikke på den anden side, når det er, man taler om øget gennemsigtighed og åbenhed i sundhedsvæsenet generelt?

Endelig vil jeg høre, hvilke overvejelser ministeren har gjort sig i forhold til hele spørgsmålet om fristen for at indbringe Patientskadeankenævnets afgørelser for domstolene.

Kl. 11:28

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:28

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jeg noterede mig godt, at det ikke kun var Venstres ordfører, der havde overvejelser om de oplysninger, som gives fra de private behandlingssteder; det var Liberal Alliances ordfører også inde på, og det var den konservative ordfører også inde på. Jeg er i det forløb, vi skal have her, meget villig til at se på, hvordan vi kan sikre, at oplysningerne kommer frem på tilsvarende måde, også fra offentlige sygehuse. Jeg kan ikke se, hvorfor man ikke skulle have en interesse i

at sikre, hvis der ikke måtte være det, den ligestilling, som er ønskelig.

Kl. 11:30

Formanden:

Fru Sophie Løhde.

Kl. 11:28

Sophie Løhde (V):

Så vil jeg blot spørge til den sidste del, nemlig i forhold til, hvad det er for nogle overvejelser ministeren har gjort sig med hensyn til spørgsmålet om fristen for at indbringe Patientskadeankenævnets afgørelse for domstolene. Det var det sidste spørgsmål, jeg stillede. Jeg kan jo læse ud af den pressemeddelelse, som ministeren altså har sendt ud i går, men som ingen af os andre har været vidende om – det er man ikke, medmindre man er en meget tæt følger af ministeriets pressemeddelelser m.v. – at ministeren har sat sig grundigt ind i lovforslaget og har læst alle høringssvarene, så her tænker jeg selvfølgelig på den del, som vedrører de her ting, som jeg ikke hørte ministeren kommentere, og hvor der jo er en række kommentarer i de forskellige høringssvar.

Kl. 11:28

Kl. 11:29

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:29

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Må jeg ikke sige, at jeg også noterede mig, at den konservative ordfører bevægede sig i samme retning, nemlig at man ikke var blevet orienteret om ændringsforslagene. Altså, vi sendte fra ministeriets side i forgårs oplysninger til udvalget om ændringsforslagene. Jeg har ikke nogen interesse i ikke at sikre, at vi har den bedst mulige og åbne dialog om de ændringsforslag, som der måtte være.

Kl. 11:29

Formanden:

Fru Mai Mercado for en kort bemærkning.

Kl. 11:29

Mai Mercado (KF):

I så fald ser det ud, som om der er nogle oplysninger, der ikke er kommet frem. Jeg vil egentlig sige tak for imødekommelsen. Jeg synes, det er ganske positivt, når en minister rent faktisk reflekterer over de ord, der bliver sagt i salen. Det er jo ikke altid, vi sådan oplever det. Men når det sker, er det positivt, og derfor vil jeg bare gribe muligheden for lige at spørge, om jeg hørte helt rigtigt, og om ministeren rent faktisk gav udtryk for, at han fandt, det var på tide, og syntes, det var positivt, at den her oplysningspligt også kom til at omfatte det offentlige sundhedsvæsen. Var det sådan, det skulle forstås?

Kl. 11:30

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:30

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jeg synes, vi har en fælles interesse i at sikre, at der er størst mulig transparens i sundhedsvæsenet som helhed.

Kl. 11:30

Formanden:

Fru Mai Mercado.

Mai Mercado (KF):

Det var lige billigt nok sluppet. Skal vi som ordførere forstå åbningen på den måde, at ministeren tager oplysningspligten til også at omfatte det offentlige med i det her lovforslag, eller skal vi forstå det sådan, at der kommer en indbydelse til diskussion af oplysningspligten i forbindelse med det offentlige sundhedsvæsen i et andet regi? Eller hvordan skal vi forstå den åbning, som ministeren lige kom med?

For jeg er helt overbevist om, at jeg hørte en åbning, og at jeg hørte ministeren sige, at det var en god idé, der ikke var den her forskelsbehandling på det private og det offentlige sundhedsvæsen, at der skulle ske en ligestilling, at alle var interesseret i det, at det var til patienternes bedste, osv. Og så tænker jeg, at det så må være helt naturligt, at ministeren kan følge op med en konkretisering af det første svar, han gav.

Kl. 11:31

Formanden:

Sundheds- og forebyggelsesministeren.

Kl. 11:31

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

For mig er det ikke afgørende, om det bliver præcis i det her lovforslag eller på anden måde. For mig er det afgørende, at vi hele tiden bevæger os den rigtige vej. Jeg noterede mig også, at den konservative ordfører allerede var bekymret over, hvad der var indeholdt i det her lovforslag, så hvis fru Mai Mercado nu får endnu mere gummiarm, hvis vi skal snakke om flere emner, så vil det selvfølgelig være en byrde, som vil være svær for mig at bære. Men jeg sagde, og jeg vil gerne holde fast i, at jeg synes, det er noget af det, som vi skal snakke om i forbindelse med det arbejde, som nu skal finde sted, nemlig Folketingets arbejde med det lovforslag, som ligger.

Kl. 11:32

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så tak til ministeren for sundhed og forebyggelse. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 20:

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling af det tyske mindretals skoler i Danmark – også på anlæg.

Af Ellen Trane Nørby (V) m.fl.

(Fremsættelse 12.11.2013).

Kl. 11:32

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Undervisningsministeren.

Kl. 11:32

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det skal da ikke være nogen hemmelighed, at jeg var lidt overrasket over, at Venstre valgte at fastholde et gammelt forslag om, at de tyske mindretalsskoler i Danmark skulle have en mulighed for at blive sikret fuldt og helt i forhold til ligestilling på anlægsområdet. For det er jo en drøftelse, vi har haft i det forgangne år, og som også betød, at jeg i et samråd i Børne- og Undervisningsudvalget den 12. november 2013 meddelte, at regeringen ville vise imødekommenhed over for det tyske mindretals ønsker om flere anlægsmidler til deres skoler. Det har også afspejlet sig helt konkret i, at der på finansloven for 2014 på den baggrund er blevet afsat en 1-årig særbevilling på 3 mio. kr. til anlægsaktiviteter netop på de tyske mindretalsskoler.

Derudover er der i et tæt og, vil jeg også sige, rigtig fint samarbejde med det tyske mindretal aftalt, at der skal gennemføres en analyse for at se på, hvilke muligheder der er for at finde en varig løsning. Det analysearbejde er gået i gang i et samarbejde mellem ministeriet og det tyske mindretal. Vi havde det første møde i går, som var rigtig konstruktiv. Med den analyse håber vi, at vi kan have et resultat klar i midten af april og på den baggrund kan komme med eventuelle anbefalinger, der kan indarbejdes i finanslovsforslaget for 2015 med henblik på en varig løsning. Så derfor må jeg bare sige, at jeg virkelig er forundret over, at Venstre fremsætter det beslutningsforslag. Der er fundet en løsning, som det tyske mindretal er rigtig godt tilfreds med. De er involveret i hele processen, og det er også aftalt, hvordan vi kan finde en varig løsning.

Så vil jeg også bare i parentes bemærke, at Venstre heller ikke helt har fat i beregningerne, i forhold til hvad det er, der skal til på anlægsområdet, for det er jo ikke 5 mio. kr., der mangler. Det er 3 mio. kr., hvilket svarer til den særbevilling, der er blevet afsat for 2014, og som vi nu diskuterer en varig løsning for. For det er jo sådan, at mindretallet i forvejen modtager ca. 2 mio. kr. i elevafhængigt tilskud fra Undervisningsministeriet til dækning af udgifter til nyanlæg og bygningsvedligeholdelse, og det er så ikke regnet med i Venstres forslag. Så jeg håber, at Venstre i hvert fald anerkender regnestykket, altså at det er 3 mio. kr., det drejer sig om. De 3 mio. kr. er afsat i finansloven for 2014, og det er et rigtig fint forløb i gang mellem ministeriet og det tyske mindretal for at finde en varig løsning.

Med de ord skal jeg sige, at regeringen ikke kan støtte Venstres beslutningsforslag.

Kl. 11:35

Formanden:

Tak til ministeren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det fru Annette Lind som socialdemokratisk ordfører.

Nej, der var ikke noteret nogen korte bemærkninger, da jeg sluttede.

Kl. 11:36

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Tak for det. I 1955 blev Bonn-København-erklæringerne vedtaget. Formålet var at fremme det fredelige samliv i befolkningen på begge sider af grænsen og de venskabelige forbindelser mellem vores to lande. Det ligger os Socialdemokrater rigtig meget på sinde, at vi sikrer ordentlige forhold for mindretallet på begge sider af vores grænser. Jeg er glad for, at vi gennem tiden er lykkedes med en ligestilling mellem flertal og mindretal, kun med enkelte bump på vejen. Et af de bump var naturligvis, da man fra tysk side valgte at nedsætte tilskuddet til det danske mindretals skoler med 5 pct., og det blev vi selvfølgelig nødt til at reagere på. Men problemet blev løst, og det betød, at vi også fik igangsat et arbejde, hvor vi kunne se på tilskud-

det til det tyske mindretal fra dansk side, så det ville følge udgiften pr. elev til folkeskolen.

I forhold til anlægssiden er vi Socialdemokrater rigtig glade for ministerens tiltag og for, at der allerede er blevet afsat en ekstraordinær bevilling på finansloven for 2014, for det betyder, at skolerne får forbedret muligheden for nyanlæg og vedligeholdelse. Der er jo i dag allerede et bygningstilskud, men med det her særtilskud kommer vi skolernes ønske i møde, og der bliver flere midler netop til anlægsaktiviteter. Så der er altså fundet en løsning for 2014. Ønsket fra mindretallet har også betydet, at regeringen har sat gang i et analysearbejde – og der var så sent som i går et møde med ministeren – som allerede skal være færdigt her i foråret. Så vi får altså set nærmere på reglerne og på en mere varig løsning på området i fremtiden. Det er et arbejde, som mindretallet selvfølgelig er inddraget i.

Så kan man jo spørge sig selv: Er det her beslutningsforslag symbolspolitik? Ja, det ser faktisk sådan ud, og det kan undre mig, ligesom det undrede ministeren, at Venstre vil bryde den gode tradition, vi altid har haft på det her område, for at stå sammen. I hvert fald er Socialdemokraterne rigtig glade for, at vi nu er i fuld gang på området, og derfor kan vi heller ikke bakke op om Venstres forslag.

Kl. 11:38

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 11:38

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Så må jeg jo nøjes med den socialdemokratiske ordfører, når det nu ikke blev registreret, at jeg ønskede ordet efter ministerens indlæg.

Jeg vil bare sige velkommen til debatten til den nye ordfører fra Socialdemokraterne. Nu er det jo sådan, at vi andre startede den her dialog allerede sidste forår, hvor vi sådan set troede, at vi i god tråd med traditionen havde fundet en løsning i fællesskab. Desværre var det jo så sådan, at ministeren tilbage i september og oktober måned begyndte på en brevveksling med bl.a. mindretallet, som alt andet lige var ekstremt ufrugtbar, og som jo viste, at ministeren havde trukket sit tilsagn tilbage, selv om der ellers i kontaktudvalget var en bred forståelse for og enighed om, at der skulle findes en løsning. Det var sådan set baggrunden for, at der var et samråd tilbage i november måned, den 12. november, hvor jeg var rigtig glad for – det har vi også sagt både på samrådet og efterfølgende – at undervisningsministeren sådan set gik tilbage til sin første position og fastholdt, at der skulle findes en løsning.

Vi har klart indikeret fra Venstres side, at det her ikke handler om kroner og øre. Det handler om principper, og det håber jeg sådan set også det gør for Socialdemokraterne, principper omkring ligestilling. Og derfor vil jeg blot spørge den socialdemokratiske ordfører, om den socialdemokratiske ordfører mener, det er acceptabelt, når der er givet et tilsagn i november måned om, at et arbejde skal gå i gang primo januar, at der så ikke sker noget før mandag i den her uge.

Kl. 11:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:39

Annette Lind (S):

Tak for velkomsten fra Venstres ordfører.

Når man taler om principper, er det jo egentlig meget specielt, at man netop tager det her ind som et beslutningsforslag i Folketingssalen, når der altid har været tradition for, at det er blevet løst ved forhandlingsbordet. Det er præcis det, som ministeren gør nu, og der bliver fundet en varig løsning.

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 11:39

driftsområdet, hvor vi lavede en ekstra bevilling, da vi sad i regering, på det tidspunkt på 4,6 mio. kr. – med stor opbakning fra Folketinget. Den opbakning var jeg sådan set glad for, for vi plejer at kunne løse det her i fællesskab. Men vi har også en forpligtelse, når det handler om anlæg, og det er så det, som vi ønsker reelt set bliver sikret.

Kl. 11:39

Noget af det, der jo også blev bragt frem på samrådet den 12. november, var den ligestilling, som jo reelt set burde være der i relation til f.eks. ansøgningspuljer, så jeg vil bare spørge ordføreren for Dansk Folkeparti, om det er sådan, at ordføreren er enig i, at når det gælder ansøgningspuljer, skal det tyske mindretals skoler selvfølgelig have mulighed for at søge på lige fod med danske folkeskoler.

Kl. 11:43

Ellen Trane Nørby (V):

Det kan selvfølgelig godt være ubehageligt at svare på de spørgsmål, der bliver stillet, så lad mig prøve at spørge igen:

Når der fra ministerens side i november måned, på samrådet den 12. november, er blevet givet tilsagn om, at der ikke bare skulle findes den her midlertidige løsning for 2014, som jeg tror alle hilser velkommen, men at der primo januar skulle sættes et analysearbejde i gang, som skulle ligge færdigt, når kalenderen skrev marts 2014, er det så i Socialdemokraternes optik acceptabelt, at der først har været afholdt det første møde i går, altså den 19. februar, altså når der er givet et tilsagn om, at det her sådan set var et arbejde, der skulle være afsluttet, når vi nåede til marts?

Kl. 11:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:40

Alex Ahrendtsen (DF):

Nu var jeg desværre ikke til stede på samrådet. Jeg havde ikke mulighed for at være der, så jeg har lidt svært ved at tage stilling til det. Men vores generelle holdning er, at vi gerne vil have, at det tyske mindretals skoler er ligestillet med folkeskoler, og hvis der er et problem med hensyn til puljerne, kigger vi meget gerne på det.

Kl. 11:43

Annette Lind (S):

Faktisk er det sådan, at det tyske mindretal har givet udtryk for, at de var tilfredse med løsningen. Nu er analysearbejdet blevet sat i gang, det bliver færdigt engang i april måned, og jeg synes faktisk, at vi lever mere end op til forventningerne.

Kl. 11:40

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Alex Ahrendtsen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 11:40

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er et sympatisk beslutningsforslag, som Venstre har fremsat, og det vil vi fra Dansk Folkepartis side gerne støtte og bakke op. Det går jo kort sagt ud på at ligestille de tyske skoler på både anlægs- og driftsområdet, og det er vi med på. Vi har også set, at ministeren på samrådet har lovet, at hun vil finde en løsning i løbet af marts måned, og det er jo snart. Men derfor kan vi sagtens støtte Venstres forslag, som jo kommer på baggrund af hele den sag, der har været kørt i Der Nordschleswiger. Vi har dog lidt svært ved at forstå, hvorfor Venstre ikke har anvist nogen finansiering, men det går jeg stærkt ud fra at Venstres ordfører vil svare på enten nu, eller når hun skal på talerstolen.

Men ellers er der fuld opbakning til det. Vi har jo også i sin tid støttet, at det tyske mindretals skoler blev ligestillet med hensyn til drift fra 2011 og fremefter. Så det skulle være ordene fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:42

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 11:42

Ellen Trane Nørby (V):

Det vil jeg sådan set gerne svare på allerede nu, og så kan jeg jo også få lejlighed til at stille et spørgsmål til ordføreren for Dansk Folkeparti. Vi har anvist, at finansieringen skal findes generelt på finansloven, for det her er ikke en udgift, der skal skubbes over på de sønderjyske kommuner. Det er en forpligtelse, der ligger fra statsligt, nationalt hold til at sikre en ligestilling helt principielt, ikke bare på

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fru Lotte Rod som radikal ordfører.

Kl. 11:43

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak. En stribe Venstrefolk har fremsat beslutningsforslaget om at sikre ligestilling af tilskud til drift og anlæg til det tyske mindretals skoler i Danmark. Jeg holder meget af det tyske mindretal, og de tyske skoler har også en helt særlig plads i mit hjerte, og derfor er vi i Radikale Venstre og i regeringen meget optaget af, at der skal være reel ligestilling af mindretallets skoler.

Alligevel ærgrer det mig noget, at Venstre fremsætter det her beslutningsforslag, for grunden til mindretallets økonomiske kvaler er ikke primært at finde her på Christiansborg og omegn. Forklaringen ligger jo i den meget fine tabel her. Hvis man kigger på udviklingen over de sidste 10 år, kan man se, at tyskerne har udhulet deres tilskud til det tyske mindretals skoler, så vi er gået fra at have en fordel på nogenlunde fifty-fifty mellem Danmark og Tyskland, til at det i dag er sådan, at Danmark betaler 60 pct., mens tyskerne kun betaler 40 pct.

Alligevel har vi i regeringen på finansloven for 2014 afsat en 1-årig særbevilling på 3 mio. kr. til netop anlæg på det tyske mindretals skoler, og det ved Venstre godt.

Så derfor er vejen frem ikke at vedtage det her beslutningsforslag, som er baseret på forkerte tal, men i stedet for skal vi sikre en varig løsning ved at gennemgå de gældende regler og de samlede tilskud til det tyske mindretals skoler i samarbejde med det tyske mindretal. Og hvis man i Venstre virkelig er så optaget af at ville de tyske skoler det godt, skulle man måske lade være med at starte med at foreslå noget, der sådan set kan lukke det tyske gymnasium, hvis man ellers holder fast i et karakterkrav på 7.

Så Radikale Venstre kan ikke støtte det her beslutningsforslag.

Kl. 11:45

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby for en kort bemærkning.

Kl. 11:45

Ellen Trane Nørby (V):

Vi kan godt tage en diskussion om det tyske mindretals gymnasium, som jo også lå der i 2008, da der var et mindre elevoptag på de danske gymnasier generelt, og som vi sådan set også ønsker ligger der fortsat. Det er bare ikke den diskussion, vi har i dag, men det er selvfølgelig også dejligt at kunne tale udenom, hvis man er sådan lidt på gyngende grund.

Vi har jo fra Venstres side hele vejen igennem sagt, at vores ønske sådan set var, at vi ikke skulle stå i en situation, hvor det her beslutningsforslag var nødvendigt. Vi har igennem hele januar måned sådan set skubbet ønsket om en første behandling, fordi vi havde et klart håb om, at ministeren ville leve op til sit tilsagn fra samrådet den 12. november om, at der skulle findes en løsning.

Derfor synes vi også, det er ærgerligt, at vi sådan set står i en situation, hvor vi har følt os foranlediget til at opretholde det beslutningsforslag, vi fremsatte i efteråret, fordi vi simpelt hen synes, der sker for lidt på området. Der har først i går været afholdt et møde med det tyske mindretal, på trods af at tilsagnet fra ministeren den 12. november var, at det her arbejde skulle starte primo januar.

Derfor handler det sådan set også om, at vi ønsker en løsning. Og derfor har vi set os nødsaget til at opretholde et beslutningsforslag, som vi allerhelst så aldrig havde været nødvendigt at stille. For det her burde have givet anledning til, at ministeren allerede sidste forår havde fundet en forhandlingsløsning sammen med det tyske mindretal.

Så vil jeg bare gerne stille et spørgsmål til ordføreren for Det Radikale Venstre, for ordføreren taler om den tyske udhuling, og den tror jeg alle anerkender er der: Mener Det Radikale Venstre, det retfærdiggør, at Danmark ikke lever op til ligestillingsprincipperne?

Kl. 11:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:47

Lotte Rod (RV):

Vi mener i Det Radikale Venstre, at der selvfølgelig skal være en ligestilling, og derfor er vi meget store tilhængere af, at vi nu laver en gennemgående analyse. Og jeg noterer mig, at det tyske mindretal er meget tilfreds, så det er tilsyneladende kun Venstre, som er meget utilfreds i den her sag.

Når jeg vælger at bringe det her med gymnasierne på bane, skyldes det, at hvis man virkelig er så optaget af, at vi skal have et stærkt tysk mindretal med gode skoler, er det jo lidt mærkeligt, at man lige nu via bagvejen er ved at lukke det tyske gymnasium. Og jeg vil bare sige til almindelig oplysning, at konsekvensen af bl.a. Venstres forslag om at hæve adgangskravet på gymnasierne til karakteren 7 er, at man fremover kun vil optage 20 elever på det tyske gymnasium. Det er altså noget af det, der kan give mindretallet sved på panden.

Kl. 11:48

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 11:48

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg kan høre, at den radikale ordfører fortsætter strategien med bare at tale udenom i stedet for at svare på det, der egentlig bliver diskuteret i dag, nemlig ligestillingen for de tyske skoler. Så er jeg bare nødt til sådan helt formelt at sige: Jeg tror, det er Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, der har et forslag om karakterkravet 7. Det tror jeg også godt den radikale ordfører ved, men det jo lettere at mani-

pulere med udsagn end det er at forholde sig til det, vi diskuterer i dag. Det synes jeg egentlig er ærgerligt at ordføreren ikke ønsker.

Jeg synes jo egentlig, at når ordføreren bruger så lang en taletid på at beklage sig over den tyske udhuling af tilskud – det tror jeg vi alle sammen er enige om er et problem – så giver det mig bare anledning til at spørge den radikale ordfører: Mener den radikale ordfører, at fordi tyskerne udhuler tilskuddet, skal man ikke fra dansk side sikre, at vi lever op til ligestillingskravene? I så fald må jeg bare sige, at vi ser meget på forskelligt på tingene fra Det Radikale Venstres og Venstres side.

Kl. 11:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:48

Lotte Rod (RV):

Jeg svarede fuldstændig knivskarpt lige før, og jeg gentager det gerne: I Det Radikale Venstre mener vi selvfølgelig, at der skal være ligestilling, og derfor er vi meget store tilhængere af, at vi laver en analyse, der går til bunds i det her, sådan at vi er helt sikre på, at der er ligestilling.

Kl. 11:49

Formanden:

Fru Lene Espersen, en kort bemærkning.

Kl. 11:49

Lene Espersen (KF):

Det er lidt en opfølgning på det, den radikale ordfører sagde før, for den radikale ordfører har lige stået og sagt her i Folketinget, at Venstre skulle have foreslået et karakterkrav på 7 for at kunne komme ind på gymnasiet. Hvem har foreslået det fra Venstre? Jeg vil sige, at jeg følger ret meget med i, hvad der foregår på erhvervsskoleområdet, og mig bekendt har Venstre ikke på noget som helst tidspunkt sagt det. Venstre har netop sagt, at man ikke har lagt sig fast på et karakterkrav. Så jeg vil bare høre, hvem det er, fru Lotte Rod henviser til.

Kl. 11:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:49

Lotte Rod (RV):

Det accepterer jeg fuldstændig. Det er selvfølgelig nogle fra blå blok, som har foreslået karakterkravet 7.

Kl. 11:49

Formanden:

Ikke mere, fru Lene Espersen? Nej. Så siger vi tak til den radikale ordfører. Jeg ser ikke nogen ordfører fra SF. Så er det hr. Christian Juhl som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:50

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Jeg vil ikke begynde at lave historiske opremsninger her. Mindretallet er naturligvis interesseret i en ligestilling, men jeg tror ikke, at de har lyst til at være katebald hverken mellem ministre eller medlemmer af den blå side af Folketingssalen.

Jeg synes, at vi skal koncentrere os om at fremme den her afklaring på bedste vis ved at bidrage alt det, vi kan, og for mig er det helt okay både at indkalde til samråd og beslutningsforslag. Det er såmænd også helt okay, at ministre tager initiativer, og at der er debat

ude i samfundet om det, alt sammen hvis det har det formål, at vi skal finde en ordentlig løsning for vores mindretal i det sønderjyske.

Jeg står somme tider herudenfor ved siden af udvalgstavlen – det tror jeg at de fleste af mine kollegaer også gør – og så siger jeg til skoleelever eller andre gæster: Udvalgene er Folketingets værksted. Det har jeg lært at man skal huske at sige. Så tænker jeg lidt en gang imellem, om det nu er helt rigtigt, fordi nogle gange er vi jo meget formelle i vores udvalgsarbejde, og det er ikke så rigtig meget værkstedsarbejde, der foregår i udvalgene. Det passer i hvert fald ikke helt på den her situation.

Vi har jo haft et samråd, og der blev vi enige med ministeren om, at det var godt at bevilge 3 mio. kr. til 2014. Vi blev også enige om, at vi vil have en ligestilling. Vi blev for det tredje også enige om, at der i god tid, inden der skulle forhandles finanslov for 2015, skulle findes en forhandlet løsning med mindretallet om en varig løsning. Det synes jeg var en god landing, og det var der jo ingen, der protesterede imod dengang, og ministeren sagde: Det går jeg tilbage og sætter i gang. Det går jeg også ud fra at en minister gør, når hun siger det.

Derfor har sagen jo været under afklaring i nogen tid, og jeg har stillet mig selv det spørgsmål: Er det 100 pct. ligestilling, vi går efter? Ikke fra min side. Det må gerne være 102 pct. ligestilling eller 98 pct. ligestilling. Det vigtige for mig er, at løsningen sker i en demokratisk proces, hvor vi involverer mindretallet, og hvor de reelt sidder i en forhandlingssituation, hvor de har mulighed for at forhandle. Så kan vi altid være i beredskab til at fremme og hæmme den proces, hvis den løber løbsk fra den ene eller den anden side, men jeg synes, at den skal foregå mellem ministeren og mindretallet, og at der skal være tale om en reel forhandling.

Hvis det ender på 98 pct. ligestilling eller 102 pct. ligestilling, stemmer jeg for løsningen alligevel, hvis jeg bliver bedt om at tage stilling til den. Det går jeg ud fra at vi kan nå her i løbet af det første kvartal i år, fordi så er vi da i hvert fald så langt, at vi kan sige, at vi har tilbudt vores mindretal det, som er det vigtige, nemlig at de har en reel indflydelse på deres situation.

Derfor vil jeg egentlig godt opfordre Venstre til at sige: Skal vi ikke lige klappe hesten og lade de der forhandlinger få lov til at køre? Jeg vil i hvert fald være rigtig, rigtig ked af, hvis vi skulle have en afstemning hernede i salen, inden forhandlingerne er slut. Det synes jeg ville være at øve vold imod den proces, som er hamrende vigtig for afgørelsen i det her spørgsmål. Jeg vil gerne bede om, hvis vi skal have mere diskussion, inden forhandlingerne er færdige, at vi kan tage en snak i udvalget og så vente med at tage en afstemning. Det er bare sådan i al stilfærdighed.

Kl. 11:53

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 11:53

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg vil bare sige, at jeg er fuldstændig enig med Enhedslistens ordfører i, at det optimale er, at der bliver fundet en forhandlingsløsning. Det var sådan set også derfor, at vi meddelte udvalgssekretæren, at vi ikke ønskede det her forslag på dagsordenen i starten af januar, fordi vi havde håbet på, at der var fundet en forhandlingsløsning. Vi syntes så bare, at det var bekymrende, at vi nu skrev medio februar i kalenderen, og at der stadig væk ikke var afholdt møder. Det blev der så heldigvis i går, og det betyder jo også, at der er gænge.

Som vi sagde allerede i efteråret, burde det her slet ikke være nødvendigt. Der burde have været fundet en løsning på baggrund af det kontaktudvalgsmøde, vi havde sidste forår, hvor alle egentlig gik derfra med den opfattelse, at der var enighed om, at der skulle findes en løsning i fællesskab.

Så vi har sådan set ikke haft noget ønske om, at den her diskussion skulle ende i Folketingssalen, og vi har sådan set heller ikke noget ønske om, at forslaget skal til afstemning. Vi har til gengæld et ønske om, at vi forpligter hinanden gensidigt på, at nu skal der findes en løsning – ikke kun en løsning på 3 mio. kr. for 2014, men en varig løsning, som sådan set sikrer en reel ligestilling og en tilfredshed blandt de forhandlingsparter, som det her jo handler om. Derfor vil jeg egentlig bare tilkendegive, at jeg er enig med Enhedslistens ordfører, og så måske spørge, om Enhedslistens ordfører er enig i, at det selvfølgelig også skal gælde for de ansøgningspuljer, der ligger på undervisningsområdet, at det tyske mindretals skoler skal have mulighed for at søge på lige fod med folkeskolens skoler.

Kl. 11:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:55

Christian Juhl (EL):

Der skal selvfølgelig gælde en ligestilling på alle de områder, hvor mindretallet beder om at få en ligestilling, og derfor skal vi også diskutere, hvad der ligger i udkanten af selve den her beslutningsproces. Nu snakker vi, hvad det her angår, først og fremmest om anlæg, men det, som jeg synes er det gode ved det, er jo, at vi får debatten. Jeg synes, det er helt fint at få debatten, og det er helt fint, at vi får en mulighed for debat, bare vi lader være med at bruge den her proces, hvor vi skubber et mindretal foran os. For så er det, ligesom om mindretallet er et redskab for, at vi kan udtale os. Det er egentlig det, jeg reagerer lidt imod.

Der vil jeg gerne have at vi siger: Jamen o.k., lad nu ministeren forhandle det her, og så kan vi jo altid være beredte, hvis ministeren skulle finde på at sætte det hele i stå imod mindretallets ønsker. Det ville klæde os bedst. Der har været en rigtig god stemning om det tidligere, og det er også nævnt af stort set alle, at vi har kunnet finde ud af, hvordan vi håndterer mindretalsproblemerne.

Kl. 11:56

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 11:56

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg er meget enig med Enhedslistens ordfører i, at man ikke skal gøre mindretallet til katebald mellem forskellige interesser. Jeg tror sådan set, det handler om, at alle har en interesse i, at vi sikrer en ordentlig løsning for det tyske mindretal i Danmark, hvor Danmark så samtidig også lever op til de forpligtelser, som vi har indskrevet både i København-Bonn-erklæringerne tilbage i 1955, men også generelt er ansvarlige over for.

Jeg vil bare spørge ordføreren, om ordføreren så ikke også vil anerkende, at da VK-regeringen sad der, var der også diskussioner bl.a. om tilskuddet til transport og andet, og der var en ligeså aktiv debat, som der er nu, og det var bestemt heller ikke sådan, at der nødvendigvis var en opdeling i blå og røde, men det handlede om i fællesskab at finde en løsning, og det er det, vi også skal gøre fremadrettet.

Kl. 11:57

Formanden:

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:57

Christian Juhl (EL):

Jo, jeg kan jo se, at der har været debat, og jeg kan også se, at den skævhed, som vi nu vil prøve at rette op, jo er en gammel skævhed, det er ikke en ny skævhed. Derfor er det jo rigtig godt, at vi prøver at

samle kræfterne. Men som sagt, hvis ministeren vil give tilsagn om at prøve at få det her klaret hurtigt, vil jeg gerne tage imod det, og så vil jeg til gengæld bidrage konstruktivt alle de steder, jeg kan, for at det bliver realiseret.

Kl. 11:57

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fru Merete Riisager som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 11:57

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Egentlig er lidt ærgerligt, at vi er nødt til at behandle det her beslutningsforslag, B 20, i dag, for baggrunden for forslaget, som det også er fremkommet her i debatten, er, at ministeren har forsømt sine løfter og smølet med at få gang i processen med at give de tyske mindretalsskoler de rammebetingelser, de er berettiget til. Det er en proces, som vi vist alle finder både nødvendig og rimelig, for selvfølgelig skal der findes en varig, holdbar løsning, og den skal findes nu.

Selv om vi i Liberal Alliance er varme fortalere for at styrke de frie skolars vilkår, er vi stadig af den overbevisning, at når man ønsker at betragte de tyske mindretalsskoler som folkeskoler i den almene forstand, skal de også tilbydes de samme vilkår for drift og vedligeholdelse af skolerne, som folkeskolerne har. Det må nu en gang være klart for enhver, at skolevedligeholdelse skal planlægges over en længere årrække, hvorfor enhver ledelse må være sine faste indtægter bekendt. Det mener jeg egentlig også at ministeren allerede har tilkendegivet sin enighed i, og det kvitterer jeg gerne for. Det er bare, som jeg nævnte indledningsvis, rigtig ærgerligt, at man, som tilfældet er, lader stå til og ikke får sat gang i de initiativer, som er blevet stillet i udsigt.

Vi skal i gang, vil jeg sige til ministeren, og når vi i Liberal Alliance støtter dette forslag, er det både, fordi det er et rigtig fornuftigt forslag, og fordi det samtidig giver håb om, at behandlingen her i dag kan sætte skub i processen.

Kl. 11:59

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Lene Espersen som konservativ ordfører.

Kl. 11:59

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Det her forslag handler jo altså om at sikre en reel ligestilling af det tyske mindretals skoler i Danmark, også på anlægssiden. Og jeg vil sige, at jeg også efter at have fulgt debatten her i dag er meget glad for at høre, at der i Folketinget er fuldstændig enighed om, at vi naturligvis skal sikre, at der nu i forbindelse med de skridt, vi allerede har taget, og der blev taget i VK-regeringens tid i forhold til reel ligestilling på driften af skolerne i Sydjylland, også bliver fulgt op på den problemstilling, der viser sig at være på selve anlægssiden. Og det er jo godt.

Jeg synes, det måske er lidt ærgerligt, at meget af debatten i dag har handlet om, hvorvidt man kan fremsætte et beslutningsforslag om det i salen eller ej; det kan man sådan set gøre til enhver tid. Og jeg ser da bare Venstres forslag i dag som en slags understregning af, at det er vigtigt, at ministeren og de mennesker, der sidder og forhandler, sikrer, at processen bliver ført til ende, og at den bliver ført til ende inden for den tidsfrist, vi også er blevet lovet i forbindelse med samrådet.

Så jeg vil sige, at det gode ved beslutningsforslaget er, at vi nu over for hinanden kan sige, at vi er enige i det, og at vi vil holde ministeren fast på de løfter, der allerede er givet, og da folketingsåret jo altså varer indtil første tirsdag i oktober, har vi faktisk rigtig god tid

til både at få processen fulgt til dørs og få sikret, at det bliver afsluttet her i foråret. Hvis det viser sig, at der er nogle ting, der er gået helt galt, så er der faktisk mulighed for at tage sagen herved i Folketingssalen igen og få testet, om der er et flertal, der vil hjælpe det tyske mindretal i Danmark. Og hvis det så viser sig, at processen falder på plads, kan man jo passende lave en beretning til B 20 i september måned og dermed i forbindelse med finansloven gøre klar til, at den her sag bliver endelig løst.

Så jeg synes faktisk, det er udmærket, at vi har debatten her i dag, og jeg vil i hvert fald klart tilkendegive, at Det Konservative Folkeparti medvirker til at løse det her problem, og derfor vil vi også umiddelbart støtte dette beslutningsforslag, hvis der ikke bliver fundet en anden løsning.

Kl. 12:01

Formanden:

Tak til ordføreren. Medmindre det går helt amok med korte bemærkninger, er jeg indstillet på at afslutte det her lovforslag før pausen; men det er lidt op til ordførerne at afgøre det.

Jeg forstår, at fru Annette Vilhelmsen har bedt om ordet som SF's ordfører.

Kl. 12:01

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg beklager, at jeg kommer med denne sene melding. I SF mener vi ikke, at der er behov for at gribe ind nu i forhold til det beslutningsforslag, der ligger fra Venstre. Vi er sådan set meget indstillet på, at der skal findes løsninger – og der er også fundet løsninger – i forhold til det tyske mindretal. Der har jo været forskellige initiativer, som vi har bakket op om.

Jeg vil da også lige bruge lejligheden til at sige, at det er meget positivt, at Venstre er med i kampen for ligestilling. Det har sådan set altid været en ret vigtig kamp, også for SF, at ligestillingen har rigtig stor betydning og selvfølgelig også i forhold til de skoler, som er hjemmehørende som det tyske mindretals skoler.

På lidt længere sigt skal man selvfølgelig finde en mere permanent løsning, og det er vi også meget positive over for. Der vil jeg også sige, at heldigvis har regeringen jo igangsat et større analysearbejde for at finde en mere varig løsning fra 2015. På den måde kan man jo sige, at regeringen har tilkendegivet – og det støtter vi – at man skal arbejde på en løsning af mere permanent grad. Men det her beslutningsforslag støtter vi ikke.

Kl. 12:03

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby for en kort bemærkning.

Kl. 12:03

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen jeg er glad for, at ordføreren støtter principperne bag det, for det er jo sådan set også det, der er væsentligt. Jeg tror sådan set ikke, der er nogen, der ønsker, at der var behov for at have et beslutningsforslag; jeg tror, alle ønsker, der skal findes en løsning. Nogle gange må man desværre nok bare sige, at der skal lidt pres til for at få løsningerne. Jeg håber så også, at SF i den nye rolle, man har indtaget, vil være med til at sikre, at det gode samarbejde, der altid har været i forhold til både det danske mindretal syd for grænsen og det tyske mindretal i Danmark, er noget, vi kan fortsætte, sådan at vi forhåbentlig ikke behøver at have de her diskussioner i Folketingssalen, men at de kan afklares i det kontaktudvalg for det tyske mindretal, som jo sådan set er nedsat, for at vi skulle finde løsninger i fællesskab.

Det er i hvert fald det ønske, vi har fra Venstres side, og derfor har vi sådan set heller ikke noget behov for at få nogen afstemninger

om noget, medmindre der ikke kan findes en løsning. Derfor håber vi selvfølgelig også på, at SF vil være med til at bakke op om, at der findes en løsning – selv om man så ikke ser det her beslutningsforslag som den måde, man kan være med til at presse på for at få en løsning.

Kl. 12:04

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 12:04

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg hører det egentlig mere som en kommentar fra fru Ellen Trane Nørby end som et decideret spørgsmål, og jeg har også redegjort for, at vi meget gerne vil være med til at finde en permanent løsning. Nu er der et analysearbejde i gang, som skal være færdigt, og hvor man skal komme med en løsning her i forhold til 2015. Og der håber jeg på alles vegne, at vi finder en permanent løsning, som vi alle synes er en god løsning for det tyske mindretals skoler.

Kl. 12:04

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 12:04

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Så vil jeg bare høre SF's ordfører om det analysearbejde, der er i gang; vi havde også en ordveksling om det på det samråd, der blev afholdt den 12. november. Der fremhævede vi jo fra Venstres side, at det også er vigtigt, at man kigger på, at det er en principiel, generel ligestilling. Dermed også sagt, at de puljer, der måtte være på undervisningsministerens område, hvor folkeskolerne kan søge, bør det selvfølgelig også være naturligt – selvfølgelig hvis det tyske mindretal ønsker at have den mulighed – at det tyske mindretals skoler kan søge på lige fod med folkeskolen. Derfor vil jeg blot høre, om det er et princip, som SF sådan principielt er enige i.

Kl. 12:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:05

Annette Vilhelmsen (SF):

Jamen principielt går vi jo ind for ligestilling. Jeg vil ikke kommentere det her specifikke spørgsmål, men sige, at vi afventer det analysearbejde, hvor man skal komme frem med en løsning, og der må vi jo prøve at se, om det her bliver en del af det også. Det er jeg ikke vidende om på nuværende tidspunkt.

Kl. 12:05

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 12:05

(Ordfører for forslagsstillerne)

Ellen Trane Nørby (V):

Det forslag, vi behandler i dag, B 20, som handler om ligestilling af det tyske mindretals skoler i Danmark, også med hensyn til anlæg, er – som det vist er alle her i salen bekendt, som har fulgt den her sag – et beslutningsforslag, som vi sådan set intet ønske havde om at fremsætte i sin tid. Vi sendte det også rundt til Kontaktudvalget tilbage i efteråret, fordi vi sådan set havde håbet på, at vi kunne have fundet en løsning i fællesskab på baggrund af de tilsagn, som vi var af den klare opfattelse at alle havde tilkendegivet på kontaktudvalgsmødet sidste forår, om både at få lavet et analysearbejde, men også at få

fundet en varig løsning for en reel ligestilling af det tyske mindretals skoler i Danmark.

Vi havde sådan set også håbet på og havde på baggrund af det samråd, der blev afholdt i Børne- og Undervisningsudvalget den 12. november 2013, den klare opfattelse, at det her beslutningsforslag ville være fuldstændig unødvendigt, fordi der nu var en proces i gang. Ministeren gav på samrådet tilsagn om, at der skulle sættes et arbejde i gang primo januar, som skulle ligge færdigt i marts, og vi har ad flere omgange i januar måned sagt til Udvalgssekretariatet, at vi ikke ønskede en programsætning for førstebehandlingen af B 20, fordi vi egentlig havde det ønske, at det overhovedet ikke blev nødvendigt. Vi må så bare sige, at i lyset af, at det første møde på området først blev afholdt i går, først blev indkaldt reelt set i mandags, og at Kontaktudvalget først i tirsdags fik en orientering, har vi så valgt at opretholde førstebehandlingen af B 20. Det synes vi egentlig generelt er ærgerligt har været nødvendigt, for vi havde håbet på, at i et fællesskab kunne finde en løsning på baggrund af det positive tilsagn, som ministeren gav på samrådet i november måned.

For Venstre handler det jo ikke kun om, at der nu er fundet en løsning for 2014, hvor der er tilvejebragt 3 mio. kr. ekstra i tilskud til de tyske skoler; det handler om, at det her ikke er et kroner og ørespørgsmål, men et principielt spørgsmål om at sikre en reel ligestilling mellem de tyske skoler i Danmark og den danske folkeskole. Derfor ønsker vi også en holdbar og fremadrettet løsning for det tyske mindretal, forhandlet af det tyske mindretal med Undervisningsministeriet, og det er også den proces, som vi håber på vi kan være med til at presse på for, så vi kan komme tilbage til det, der egentlig altid har været traditionen og den gode gænge i forbindelse med det Kontaktudvalg, der er nedsat for det tyske mindretal, nemlig at vi finder løsninger i fællesskab her i Folketingssalen.

Derfor har vi heller ikke umiddelbart noget ønske om at sende forslaget til anden behandling. Det kan jo være, det bliver nødvendigt. Det håber vi ikke det bliver; vi har sådan set et håb om, at vi i et fællesskab kan lande det i en beretning, hvor vi får samlet op på den enighed, der altid har været, og de tilsagn, som ministeren gav i november måned – men samlet op på en måde, hvor det ikke bare er tilsagn, der er ord, men også er tilsagn, der bliver gjort til konkret handling, sådan at vi kan få fundet en fremadrettet løsning på det her område.

Fremadrettet løsning betyder for os reel ligestilling. Det er ikke en diskussion om, hvorvidt det er de sønderjyske kommuner og det tyske mindretals beregninger, der er de rigtige, eller det er Undervisningsministeriets beregninger, der er de rigtige. Det er et spørgsmål om, at man finder en forhandlingsløsning mindretallet og ministeriet imellem, hvor der er gennemsigtighed, omkring hvad det er for nogle beregningsprincipper, man lægger til grund for det. Derfor synes jeg måske også, det er sådan en lille smule plat, at man gør det til en taldiskussion, hvor man fremhæver de tal, som vi har nævnt i beslutningsforslaget, som forkerte. For de tal er jo sådan set de tal, som er tilgået Kontaktudvalget for Det Tyske Mindretal i Sønderjylland, og som bygger på tal fra de sønderjyske kommuner og fra mindretallet og derfor indtil videre har været det bedste bud på beregninger, fordi der ikke er kommet nogen beregninger fra ministeriets side, som har skabt gennemsigtighed om, hvad det er for et tal, hvis det ikke er det tal, som mindretallet selv har foreslået.

Som vi også sagde fra Venstres side på samrådet i november måned, mener vi, at den her diskussion om ligestilling er en principiel diskussion, som ikke kun handler om anlæg og drift – hvor vi jo forhøjede driftstilskuddet, mens VK sad i regering, med 4,6 mio. kr. var rigt for at sikre en reel ligestilling der. Det handler også om, at man bekræfter, at det her er et princip, som selvfølgelig også skal gælde de ansøgningspuljer, der måtte ligge på Undervisningsministeriets område; det kan være ekstrapuljer til nye faciliteter, det kan være ekstrapuljer til anlæg – altså, at det princip om ligestilling selvfølgelig

lig også skal gælde sådan, at det tyske mindretals skoler kan søge de puljer på lige fod med den danske folkeskole.

Så alt i alt håber vi fra Venstres side, at der kan findes en løsning. Det er sådan set det, vi har ønsket hele vejen igennem, og vi synes egentlig, at det er lidt ærgerligt, at vi er nået dertil, hvor vi har følt behov for at tage en debat i Folketingssalen. Tak.

Kl. 12:10

Formanden:

Der er så en kort bemærkning fra fru Annette Lind.

Kl. 12:10

Annette Lind (S):

Tak for det. Nu kan jeg jo godt forstå, at Venstre ikke er så interesseret i at diskutere tal, når man har regnet forkert. Faktum er jo, at forslagsstillerne mener, at ligestilling på anlægsområdet skal sikres ved at afsætte en årlig bevilling på 5 mio. kr. Faktum er jo, at vi i mindretallet i forvejen har fået 2 mio. kr. i elevafhængigt tilskud fra Undervisningsministeriet netop til dækning af udgifter til nyanlæg og bygningsvedligeholdelse. Samtidig giver vi de her 3 mio. kr. i en anlægsbevilling. Det giver altså 5 mio. kr. Anerkender ordføreren, at Venstre faktisk har regnet forkert – at hvis man tæller de 2 mio. kr. med, som gives til nyanlæg og bygningsvedligeholdelse, så giver det faktisk 7 mio. kr.? Anerkender ordføreren, at man har regnet forkert i Venstre?

Kl. 12:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:11

Ellen Trane Nørby (V):

Hvis den socialdemokratiske ordfører vil stå her i Folketingssalen og sige, at det tyske mindretal på baggrund af tallene fra de fire sønderjyske kommuner har lavet fejl i deres beregninger, så skal det stå helt for den socialdemokratiske ordførers egen regning. Det er en debat, som den socialdemokratiske ordfører kan tage med det tyske mindretal.

Vi har loyalt refereret de tal, der er tilgået Kontaktudvalget for Det Tyske Mindretal i Sønderjylland, hvor Socialdemokraterne også har en repræsentant siddende. Hvis Socialdemokraterne er af den opfattelse, at det tyske mindretal kommer med forkerte beregninger, fremlægger forkerte ting over for Folketingets partier, så synes jeg sådan set, det er en beskyldning, som man skal tage direkte med mindretallet, i stedet for at prøve at slå plat på et forslag, hvor jeg egentlig synes at debatten i dag har givet anledning til, at vi forhåbentlig kan komme tilbage i en gammel gænge, hvor vi finder løsninger i fællesskab.

Kl. 12:12

Formanden:

Fru Annette Lind.

Kl. 12:12

Annette Lind (S):

Faktum er, at Socialdemokraterne allerede har taget en diskussion med sit søsterparti i Tyskland. Har Venstre gjort det, og vil Venstre gøre det? Altså, det er jo meget nemt at foreslå de her ting. Nu siger man, at man skal have en årlig bevilling på 5 mio. kr. Hvor er finansieringen henne? Hvor vil Venstre give pengene fra?

Kl. 12:12

Formanden:

Ordføreren.

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg ved ikke, om den socialdemokratiske ordfører har været fraværende under debatten, men det svarede jeg sådan set på, da Dansk Folkepartis ordfører spurgte om det samme. Jeg gentager gerne: Vi har anvist finansiering på finansloven, for vi mener, at det her er et nationalt ansvar. Det er ikke en opgave, der skal skubbes over på de fire sønderjyske kommuner. Det er et ansvar, vi har at leve op til herindefra, også som følge af de forpligtelser, som Danmark tilkendegav med underskrivelsen af København-Bonn-erklæringerne tilbage i 1955. Det var også baggrunden for, da vi sad i regering, VK-regeringen, at vi på driftsområdet fandt et ekstra driftstilskud på årligt 4,6 mio. kr. til det tyske mindretal, fordi analysearbejdet på det tidspunkt viste, der var et efterslæb på driftsområdet. På samme måde, som det blev finansieret, har vi også anvist at det her skal finansieres.

Kl. 12:13

Formanden:

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:13).

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Ommærkning af almene ældreboliger og almene familieboliger til almene ungdomsboliger m.v.).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 05.02.2014).

Kl. 13:00

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Mødet er genoptaget.

Den første taler er fru Louise Schack Elholm fra Venstre, værsgo.

Kl. 13:01

Forhandling

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Venstre støtter dette lovforslag, da det er en udmøntning af den indgåede finanslovsaftale mellem regeringen, Det Konservative Folkeparti og Venstre.

I Venstre erkender vi, at det er et stort problem, at der er mange studerende i studiebyerne, som har svært ved at finde en bolig. Det er derfor positivt med et forslag som dette, der afhjælper de studerendes boligmangel. Det er meget fornuftigt at give mulighed for, at en kommunalbestyrelse og en almen boligorganisation kan gå sammen om at ommærke nogle almene boliger, så de kan blive målrettet de studerende. Samtidig synes vi godt om, at vi lægger noget beslutningskompetence ud i kommunerne, da de har bedre føling med, hvordan boligbehovet er netop der. Det er dog vigtigt, at der fortsat

er opmærksomhed om de studerendes boligsituation, og det vil vi fastholde.

I høringssvarene har vi dog set, at Realkreditforeningen har været bekymret for, at dette lovforslag kan give en forringelse af pantets værdi. Dette har vi tidligere rejst over for ministeren, og ministeren forklarede, at det også var praksis i andre sager. I Venstre er vi dog fortsat opmærksom på denne problemstilling.

Venstre bakker på denne baggrund op om lovforslaget.

Kl. 13:02

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Jan Johansen fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:02

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Tak for det, hr. formand. Socialdemokraterne glæder sig over, at vi med dette lovforslag skaber flere ungdomsboliger til de studerende nu og her. Forslaget indeholder to punkter. For det første ændrer vi reglerne for ommærkning af ældre- og familieboliger til ungdomsboliger, så det nu er muligt at ommærke boliger på op til 65 m² til ungdomsboliger. For det andet giver vi mulighed for et særligt ommærkningsbidrag svarende til ungdomsboligbidraget, så vi kan holde huslejen til de studerende nede. Med finansloven for i år fik vi afsat 30 mio. kr. til ommærkningsbidrag, så ydelsen kan gives i en 10-årsperiode.

Regeringen og Socialdemokraterne har ambitiøse målsætninger om, at vores børn og unge skal blive den bedst uddannede generation nogen sinde. At sikre vores børn og børnebørn en god uddannelse, hvad enten det er en faglig uddannelse eller en universitetsuddannelse, er den bedste investering, vi som samfund kan gøre. Skal vi kunne begå os mere og mere i den globale verden, står vi bedst, hvis vores unge har specialiseret sig, hvad enten det er som håndværkere eller inden for uddannelser med en bestemt viden. Og heldigvis er vi godt på vej. Antallet af unge under uddannelse er nemlig steget markant. Vores målsætning vil betyde, at der i de kommende år vil komme yderligere 70.000 studerende på landsplan.

Det er vores opgave at sikre ordentlige rammer, så flere unge kan tage en kompetencegivende uddannelse, og her er ungdomsboligerne til de studerende en vigtig forudsætning, sådan at de kan bo tæt på uddannelsesinstitutionen, mens de uddanner sig. Derfor er vi glade for, at vi med dette års finanslov kunne opnå bred enighed om, at vi ommærker flere ældre- og familieboliger til ungdomsboliger, som der er et stigende behov for.

Forslaget er ikke det eneste initiativ, vi har sat i værk for at imødegå den stigende efterspørgsel på ungdomsboliger. Vi har allerede gjort det billigere for kommunerne at opføre nye almene boliger, herunder ungdomsboliger, ved at nedsætte den såkaldte grundkapital fra 14 pct. til 10 pct. Det har kommunerne reageret positivt på. Sidste år blev der givet tilsagn om støtte til ca. 1.600 nye ungdomsboliger, og i år forventer kommunerne at give tilsagn om yderligere 2.400 nye ungdomsboliger, primært i de store studiebyer.

Afslutningsvis vil jeg igen fremhæve, at forslaget om ommærkning til ungdomsboliger er en god og fleksibel løsning, der skaber flere ungdomsboliger her og nu. Med disse bemærkninger kan jeg derfor meddele, at Socialdemokraterne støtter lovforslaget.

Kl. 13:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ikke spørgsmål. Den næste ordfører er fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Tak, formand. Som det er sagt i debatten, er det her lovforslag en del af finanslovsaftalen mellem den tidligere regering og Venstre og Det Konservative Folkeparti. Med dette lovforslag åbnes der op for, at kommunalbestyrelsen og en almen boligorganisation i en periode frem til 2017 kan aftale, at almene ældre- og familieboliger med et bruttoetageareal på mellem 50 og 65 m² kan ommærkes til almene ungdomsboliger. Ommærkningen vil være tidsbegrænset til højst 10 år efter aftalens indgåelse; det vil sige, at så skal boligerne tilbage-mærkes.

I Dansk Folkeparti anerkender vi også, at der er stort behov for at sikre, at der er tilstrækkeligt med ungdomsboliger. Som der står i lovforslaget, er det jo sådan, at der vil være en stigning i antallet af studerende til omkring 70.000 frem mod 2020. Da de studerende i forvejen er meget ringe stillet på boligmarkedet, kan man sige, at det øgede udbud af ungdomsboliger på 300-400 boliger som følge af den her lovændring desværre måske også er lidt utilstrækkelig. Men i Dansk Folkeparti finder vi det yderst vigtigt, at der er et boligmarked for alle, både for ældre og for unge og for almindelige familier.

Jeg har dog et opklarende spørgsmål i forhold til lovforslaget, og det er, hvordan man kan sikre, når der nu frem til 2020 bliver 70.000 flere studerende og man så efter 10 år igen skal lave ommærkningen om til ældreboliger, at der stadig væk er boliger nok til unge. I Dansk Folkeparti vil vi gerne være med til at finde løsninger, og vi har tidligere foreslået, at man jo også kunne anvende plejehjem. Der er mange plejehjem, som bliver nedlagt i øjeblikket, og nogle står tomme, og måske kunne man også anvende dem til ungdomsboliger.

I Dansk Folkeparti støtter vi lovforslaget, da vi finder det vigtigt, at selv om det ikke er tilstrækkeligt med 300-400 ungdomsboliger, gør det da i hvert fald, om ikke andet, en forskel til den positive side.

Jeg tror, det var det, jeg vist havde at sige. Tak for ordet.

Kl. 13:08

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål, og næste ordfører er fru Liv Holm Andersen fra Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Liv Holm Andersen (RV):

Tak for det. Som tidligere ordførere jo har sagt, er det her en udmøntning af den aftale, der blev indgået mellem regeringen og Venstre og De Konservative i forbindelse med finansloven for 2014. Her aftales det nemlig, at det netop skulle kunne lade sig gøre at ommærke almene familieboliger og ældreboliger og gøre dem til ungdomsboliger til gavn for de unge mennesker i hele landet, der søger uddannelse og dermed en billig bolig.

Vi har jo kunnet konstatere, at der stadig er et behov, især i de store uddannelsesbyer, for ungdoms- og studieboliger, og her skal vi naturligvis fra Christiansborgs side tage de mulige skridt for at løse den her udfordring. Derfor er det også præcis den udfordring, som vi jo forsøger at løse her ved at gøre det muligt og nemmere at ommærke de her ældre- og familieboliger til ungdomsboliger og ved også at give det her ommærkningsbidrag, så huslejen kan blive noget lavere og derfor passe bedre til de studerende og deres budget. Derudover har vi også en anden udfordring, som sådan set også løses med det her forslag, nemlig de utidssvarende ældreboliger.

Så det her forslag, hvormed vi sådan set forsøger at genanvende den boligmasse, vi allerede har i Danmark, løser flere udfordringer, kunne man sige, og har således flere fordele. Radikale Venstre kan fuldt ud støtte tanken i forslaget og dermed forslaget i dets helhed. Tak for ordet.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål, så den næste ordfører er hr. Eigil Andersen fra SF. Værsgo.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

De store byers befolkninger vil vokse kraftigt frem til 2025. Det er især unge og folk med arbejde i den offentlige sektor, der bliver flere af. Det er boligerne i disse byer ikke klar til. For mens der er tusindvis af tomme boliger i den dyre ende, skorter det på boliger, der er til at betale for lav- og mellemindkomstgrupperne. Selv om boligmarkedet og byggeriet på mange måder er ude af statens og kommunernes hænder, kan vi dog alligevel gøre noget for at forbedre situationen, og det er der brug for.

Ganske vist er antallet af unge lige nu historisk lavt, men om 10 år vil der være 100.000 flere unge i Danmark, end der i dag, og derfor kan de store byer se frem til den her voldsomme stigning. Som uddannelsescentre skal disse byer kunne huse rigtig mange af dem, og her står byernes boligmasse som nævnt over for en stor udfordring. Mens der kommer flere uddannelsespladser og flere unge til byerne, er der blevet færre billige boliger. Det skyldes bl.a. sammenlægninger og spekulationsmoderniseringer, som har givet udgifter til huslejer, som de færreste unge har nogen chance for at betale.

Boligen er en central del af en studerendes liv, men udgiften til boligen æder også en stor del af de studerendes SU, og den er dermed også en kilde til bekymring og dårlig økonomi. Så der er to sider af sagen. Mange bliver fanget i en fælde på det grå boligmarked. En undersøgelse viser, at knap hver tredje studerende har oplevet problemer i deres lejemål. Mange studerende lever i et konstant flyttekaos, og derfor er der brug for, at vi medvirker til at sikre de studerende ro om deres boligsituation. Særlig hvert år ved studiestart er der enorme udfordringer i forhold til at finde boliger til de nye studerende, der ofte træder ind på boligmarkedet for første gang og ofte i en ny og ukendt by. Vi er nødt til at give de studerende en god start på uddannelsen, også så vi sikrer os, at de ikke på grund af boligproblemer og andre vanskeligheder falder fra den undervisning, som de er i gang med.

Folketinget vedtager derfor nu denne helt fornuftige lov, hvor almene ældre- og familieboliger, også lejligheder på mellem 50 og 65 m², kan ommærkes til almene ungdomsboliger. Der er heldigvis nogle kommuner, der allerede er i gang med en ommærkning. Man har i Københavns Kommune taget fat på det med hensyn til mindre lejligheder, og der er i budgettet for 2013 bevilget penge til en ombygning af plejehjemmet Øselsgården på Amager og opførelse af i alt 145 billige ungdomsboliger.

Men det er langt fra nok, vi skal komme videre. Og det skal vi bl.a. komme ved at give bedre mulighed for ommærkning af boliger, og derfor kan SF selvfølgelig støtte det her lovforslag.

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Lars Dohn fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Tak. Det kan ikke gå for hurtigt med at få skaffet flere boliger til de uddannelsessøgende. Derfor er det her et lille skridt på vejen. Det er jo sådan, at frem mod 2020 – det lægger man jo mange planer for – kommer der 100.000 flere unge, og når man nu lægger så mange planer for vores samfund, så synes jeg nok, at det er lidt påfaldende, at

der ikke ligger planer for den store masse af uddannelsessøgende, der vil komme i de kommende år, som sikrer, at der er boliger til dem. Så jeg vil spørge ministeren om, hvordan det indgår i hans overvejelser at skaffe de nødvendige boliger, for efterspørgslen i dag er større, end der er boliger.

Vi har heldigvis en regering, som satser på uddannelse til de unge, og derfor kan det altså ikke nytte noget, at man eventuelt skal flytte til en anden by, fordi man ikke kan få noget at bo i og slet ikke en bolig, man kan betale. Vi har jo et totalt overophedet værelsesmarked. Vi ser, at enkeltværelser lejes ud til 6.000 kr. om måneden. Det giver i sig selv et billede af, at der er et skrigende behov for, at der skabes mere nybyggeri. Vi skal altså have et samfund, som tager ansvar. Man taler så meget om ansvar for egen læring og ansvar for egen uddannelse. Her er det samfundet, som skal påtage sig et ansvar for, at de, der skal uddanne sig, har noget at bo i.

Under finanslovsforhandlingerne var Enhedslisten jo inde og forhandle om det her spørgsmål, og jeg kan da godt tilstå, at det er nøjagtig den samme tekst, som den Enhedslisten forhandlede med boligminister Carsten Hansen – ellers kunne man vel heller ikke have lavet en finanslov på 7 timer. Så jeg hverken kan eller vil løbe fra den del af det. Men jeg vil gerne appellere til, at man så går et skridt videre, for det, vi sagde under finanslovsforhandlingerne, var jo, at vi skal følge opfordringen fra borgmestrene i Aarhus, Aalborg og Odense og Lyngby-Taarbæk om, at vi får ændret planloven, så kommunerne kan reservere plads til alment byggeri.

Som det er nu, er der ikke den mulighed, og derfor kan det netop i de byer, hvor der er mest pres på og et stort behov for almene boliger, ikke lade sig gøre i den udstrækning, det er ønskeligt og nødvendigt. Vi skulle utrolig gerne op på, at København fik en andel af almene boliger på 20 pct. Det er byens målsætning. Enhedslisten går selvfølgelig altid et skridt foran og siger 30 pct. Det vil netop kunne være med til, at det at flytte til hovedstaden ikke bliver et boligmareridt, men en rigtig god oplevelse.

Derfor vil jeg spørge ministeren, om der i regeringen arbejdes på at støtte borgmestrene i de største byer i Danmark. Der skulle politisk set ikke være den store modsætning mellem borgmestrene i Aarhus, Aalborg og Odense og regeringen – Lyngby-Taarbæk må man jo klare på en anden måde – ved at følge de udmærkede forslag, de har, som kan være en løsning på det her problem. Det er i virkeligheden vigtigere end spørgsmålet om ommærkning, men ommærkning er et skridt på vejen, og det tager vi selvfølgelig med.

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Det er jo egentlig et lidt mærkeligt forslag, vi står med her. Altså, det er fint nok inden for den lovgivning, vi har, men det siger også noget om, at vi har en meget mærkelig lovgivning, for tænk, at vi har boliger stående ude i landet, som ikke må udlejes til unge mennesker, selv om der er unge mennesker, der gerne vil bo i dem, og selv om der er almennyttige boligselskaber, som gerne vil leje ud til de unge mennesker. Det må de ikke, fordi der er en lov om, at den bolig er til ældre mennesker, eller den er til familier, og den er ikke til unge.

Det er da noget underligt noget, at vi har så detaljeret en lovgivning i Danmark om boligsektoren. Man skulle da mene, at boligsektoren kunne klare sig ligesom alle mulige andre sektorer i det her land, at dem, der udbyder et produkt, kan udbyde det til dem, de vil, i stedet for at det er øremærket; at den her liter mælk nede i Føtex er til de ældre, og den her liter mælk er til de unge, og så skal der tages

en beslutning i Folketinget, hvis man gerne vil have, at den liter mælk, som var til de unge, i virkeligheden skal sælges til de ældre.

Men sådan har vi det på boligmarkedet. Der er regler om, at en bestemt bolig er til unge eller til ældre eller lignende, og det viser jo bare, at den offentlige planøkonomi på boligområdet er så omfattende og så skør, at vi nu må stå her og diskutere, om man må få lov til at udleje en bolig til et ungt menneske, selv om der er et underskud af boliger til unge mennesker og ikke et lige så stort underskud af boliger til ældre mennesker derude.

Men vi støtter selvfølgelig det her lovforslag. Jo mere frihed til boligområdet, jo bedre, men det var dog bedre, om vi helt holdt op med alt det her lovgivning, juristeri og regulering og lod boligmarkedet være frit, så udbydere og købere og lejere kunne finde hinanden, uden vi blander os her i Folketinget.

Kl. 13:19

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er vist en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn, men jeg tror nok, hr. Lars Dohn sidder på en forkert plads, det har jeg i hvert fald fået at vide her. (*Lars Dohn* (EL): Nå, undskyld). Det er ikke for at jage på medlemmet, men det er for at få lidt mere orden på tingene. Værsgo, hr. Lars Dohn.

Kl. 13:19

Lars Dohn (EL):

Nu kan jeg mærke, at formanden er ved at få mere erfaring i lederrollen.

Jeg ved godt, det er lidt i forlængelse af vores liberaliseringsdiskussion omkring boligmarkedet fra tidligere, men jeg vil da gerne spørge ordføreren, om det sådan er i fuld alvor, at man vil mene, at unge uddannelsessøgende, der søger til København, ud af en SU og eventuelt et erhvervsjob skal kunne finansiere en husleje på det marked, der eksisterer lige nu.

Kl. 13:20

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Ole Birk Olesen (LA):

Vi har en formuleret boligpolitik, der handler om, at den almennyttige boligsektor skal have lov til at styre sig selv. Til gengæld skal den almennyttige boligsektor så ikke have nogen penge fra det offentlige. Men så må de almennyttige boligselskaber til gengæld få lov til at beholde de penge, som de i dag afleverer til Landsbyggefonden.

Altså, der er ingen grund til, at private boligforeninger, som der er tale om, skal være så underlagt både tilskud og beskatning, som man er, når man skal aflevere et overskud til Landsbyggefonden, som det er tilfældet i dag. Vi mener godt, de almennyttige boligforeninger kan finde ud af selv at definere, om de vil udbyde boliger til ældre eller til unge eller til familier. Det behøver der sådan set ikke være nogen lovgivning om herindefra.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Hr. Lars Dohn.

Kl. 13:21

Lars Dohn (EL):

Det vil så sige, at i den her by, hvor der jo er mangel på byggejord, det siger næsten sig selv, men hvor vi ude på Nordhavnen har det allerstørste byggeprojekt, udviklingsprojekt, i Nordeuropa, så vil der, hvis man ikke gennem en planovsændring ifølge planlovens § 2 reserverer byggejord til noget, som den almene sektor vil kunne finansiere inden for deres rammebeløb, ikke kunne bygges nye almene

boliger. Så det vil sige, at den valgmulighed skal befolkningen altså ikke have, og det skal heller ikke på den måde være et samfundsmæssigt ansvar at sørge for, at der er boliger til rådighed for dem, der gerne vil studere.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, altså, hvis det er sådan, at de almennyttige boligselskaber ikke skal sende en masse penge ind i Landsbyggefonden, så kan de jo gøre med de penge, hvad de vil. De kan f.eks. bruge de penge til at investere i nye arealer, som de kan bygge boliger på, og der kan de så selv bestemme, om det skal være til ældre eller til unge eller til familier. Vi er jo sådan set tilhængere af, at der skal være størst mulig grad af frihed i det her samfund. Det gælder også for de almennyttige selskaber, som i dag må aflevere meget store summer og i fremtiden vil komme til at aflevere endnu større summer til Landsbyggefonden, uden at vi egentlig kan se nogen grund til det. Til gengæld synes vi altså ikke, at de skal have de offentlige tilskud, de får i dag.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er hr. Eigil Andersen.

Kl. 13:23

Eigil Andersen (SF):

Jeg kan jo forstå på den debat, der er her, at Liberal Alliance åbentbart mener, at hele den almene sektor i Danmark skal nedlægges, forstået som en, hvor der er en eller anden form for offentlig regulering og en form for offentlig garanti og tilskud. Og så skal det hele gives frit. Er det virkelig Liberal Alliances seriøse mening, at man så bare skal leje ud til dem, som man nu finder for godt at leje ud til, og dem, der kan betale bedst, f.eks. med det resultat, at en masse ældre mennesker, som kun har deres folkepension, ikke vil kunne finde noget sted at bo? Er det seriøst ment?

Kl. 13:23

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Ole Birk Olesen (LA):

Vi vil bestemt ikke nedlægge de almennyttige boligselskaber. Tværtimod, vi vil give dem større frihed til at styre sig selv. Men vi mener bare ikke, at den rigtige boligpolitik i Danmark er, at hvis der er nogen, der har et særligt behov for en billig bolig, så skal der oprettes alle mulige tilskudsordninger osv. til, at der opføres nogle huse, som disse særlige mennesker kan bo i. Hvis det er sådan, at der ikke på et frit marked for boliger er boliger til ældre mennesker, der ikke har særlig mange penge, så mener vi, at løsningen er, at der så skal gives nogle penge til disse ældre mennesker, så de har råd til de boliger, som er på markedet.

Vores anbefalinger og vores politik ligger sådan set i fuld forlængelse af, hvad de klogeste boligøkonomer mener på det her område. De siger, at der ikke skal være de her særlige ordninger til mursten. Boligmarkedet skal være frit og ureguleret. Til gengæld må der gerne gives nogle penge til nogle mennesker, hvis de ikke har råd til at købe en bolig på de vilkår.

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 13:24

Kl. 13:27

Eigil Andersen (SF):

Jeg tror, at det kan blive nogle meget, meget store offentlige tilskud, der skal gives til de ældre, der så ikke kan finde en bolig, og det er jo så nogle tilskud, der vandrer over i private boligudlejerers lommer. Vi er fremme ved noget her, som netop også er belyst i forbindelse med Liberal Alliances almindelige liberaliseringsforslag vedrørende huslejer i Danmark, nemlig hvor man har beregnet, at det vil koste omkring 2 mia. kr. i øget offentlig boligstøtte, huslejetilskud. Det er der lavet en beregning af. Så det betyder jo, at Liberal Alliances politik her i høj grad går ud på, at man skal forøge det offentlige forbrug med hensyn til at hjælpe mennesker til en bolig, også de gamle, kan jeg forstå.

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Ole Birk Olesen (LA):

Altså, vi er helt på linje med de økonomer, der mener, at det her er en mere rationel og økonomisk mere effektiv måde at gøre det på end det, man har kørende i dag. Så det her kan jeg slet ikke nikke genkendende til.

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Den næste spørger er hr. Jan Johansen fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:25

Jan Johansen (S):

Tak. Jeg vil endnu en gang spørge ordføreren i forlængelse af diskussionen fra forleden dag. DREAM har lavet en undersøgelse, der viser, at huslejerne vil stige helt gevaldigt, hvis det blev givet frit. Nu ved jeg jo, at Liberal Alliance rigtig godt kan lide DREAM. Det kan jeg se ud af alle de ting, som Liberal Alliance går ind for i politik. Men hvor mange penge har Liberal Alliance regnet ud det vil koste i offentlig støtte, hvis det hele bliver givet frit?

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Ole Birk Olesen (LA):

Det har vi ikke regnet på, og vi har heller ikke kapaciteten til at regne på det, så derfor må vi henholde os til det, som klogere mennesker end os siger. Jeg har ikke de aktuelle tal med herop på talerstolen, fordi jeg ikke forventede, at det var den debat, vi skulle have, men det vil da koste noget mere. Men igen vil jeg sige, at vi er på linje med landets boligøkonomer, når de siger, at det er bedre at støtte mennesker end at støtte mursten.

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Hr. Jan Johansen.

Kl. 13:27

Jan Johansen (S):

Nu står vi i den situation, at der kommer 70.000 flere unge, der skal studere, og vi ved, at det bliver omkring de store studiebyer. Har Liberal Alliances ordfører regnet på, hvad sådan en studiebolig ville komme til at koste, hvis markedet var frit, og hvordan ville de egentlig skaffe de boliger her og betale for dem, hvis det var dem, der stod med magten?

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:27

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen det er jo meget forskelligt, hvad en studiebolig koster. Det kommer bl.a. an på, om man ønsker at bo inde i København K eller København N eller Aarhus C, eller om man kan overtale sig selv til at bo i Glostrup eller måske ligefrem i Roskilde eller i Hedehusene. Sådan nogle ting betyder noget for en boligs pris.

Men der er sådan en tendens blandt nogle studerende og nogle, der gerne vil score stemmer på at være de studerendes talsmand, til, at de skal have en meget billig bolig i de mest attraktive områder i Danmark, hvor boligpriserne er allerhøjest. Det skal være muligt for en studerende at bo inde i København K eller København N for 2.500 kr. i noget, der ligner en etværelseslejlighed.

Det er vi måske bare ikke enige i. Altså, vi mener ikke, at folk, der er under uddannelse, nødvendigvis skal have det sådan, at de har adgang til nogle af de mest attraktive boliger, der er på boligmarkedet, dvs. boliger, der ligger inde meget tæt på de store byers centre. Hvis man kan finde en bolig, er det fint, og det har vi intet som helst problem med, men vi mener ikke, at det nødvendigvis er det offentlige opgave at stille den allermost attraktive beboelse til rådighed for nogle, der stadig væk er under uddannelse. Altså, der er jo andre mennesker, der også gerne vil bo inde i centrum, og nogle af dem har endda job og arbejder mellem 40 og 50 timer om ugen for at tjene penge, så de har råd til at bo disse attraktive steder. Mens man er studerende, må man leve med, at man hverken har råd til tounedoer eller til at bo inde i København K, f.eks.

Kl. 13:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så siger jeg tak til ordføreren. Næste ordfører er Det Konservative Folkepartis ordfører, fru Charlotte Dyremose, værsgo.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Tak for det. Jeg tror, jeg vil lade de store ideologiske slagord og kæmpedebatten om hele det danske boligmarked ligge et øjeblik og minde om, at det, vi behandler her, er et lille forslag, som er en udmøntning af den finanslov, som vi har været med til at lave. Derfor giver det næsten sig selv, at også det her hjørne af den finanslov kan vi fra konservativ side godt støtte.

Det kan vi jo med forholdsvis mange af de samme argumenter, som Venstre har været inde på: Det her giver en mulighed for, at man i kommunerne kan sikre adgang til lidt flere ungdomsboliger, som de unge så kan bo i og have mulighed for at finansiere, og at det er ude i kommunerne og dermed ikke os herinde, at man finder ud af, hvor det vil være hensigtsmæssigt at lave de her ommærkninger. Det er så en midlertidig ordning, der tager højde for, at der i perioder kan være ekstra behov for de her ungdomsboliger.

Inden for de rammer, vi har i dag, med den lovgivning, vi har i dag, mener vi, at det er et ganske fornuftigt forslag, og derfor forholdt vi os positivt til det og støtter det, og derfor har vi også været med til at indgå aftalen med regeringen.

Kl. 13:30

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørger. Derefter giver jeg ordet til ministeren for by, bolig og landdistrikter. Værsgo.

Kl. 13:30

Kl. 13:34

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Tak for det. Jeg vil godt starte med at sige tak for den brede tilslutning til forslaget i dag. Jeg kan konstatere, at det er alle i Folketingets partier, inklusive hr. Lars Dohn fra Enhedslisten, som er optaget af, at vi får skabt studieboliger nok. Jeg kan bekræfte, at det har været drøftet med mange forskellige partier, og jeg er også glad for, at vi i vores finanslovsaftale med Venstre og Konservative fik den fornødne støtte på området. Jeg kan sige, at det, jeg fornemmer hos alle, er, at man er optaget af den her boligsituation for de unge mennesker. Vi udmønter i dag en rigtig god aftale.

Om formålet med ommærkningen og det særlige ommærkningsbidrag, og det er også til hr. Ole Birk Olesen: Det er faktisk sådan, at det vil være meget dyrere for de studerende at bo i de her ældreboliger, hvis ikke de bliver ommærket, således at huslejen bliver fornuftig. De vil formentlig ikke med deres SU og det, de kan tjene ved siden af, have råd til at bo i dem. Og i modsætning til Liberal Alliance synes vi altså, at der skal være studieboliger, også i København, til de studerende, der er i København. Men der er selvfølgelig ideologiske forskelle her, og det tager jeg selvfølgelig med.

Men formålet med det særlige ommærkningsbidrag er jo at nedsætte huslejen i boligerne og dermed imødekomme en stigende, akut efterspørgsel efter ungdomsboliger til unge uddannelsessøgende, og det er navnlig i de store uddannelsesbyer. Samtidig skal der også opnås en mere fleksibel udnyttelse af den eksisterende boligmasse. Så vi slår i virkeligheden flere fluer med et smæk, og det er jo ikke så ringe endda. Men jeg vil godt sige, at skulle der være spørgsmål undervejs i udvalgsarbejdet, vil vi selvfølgelig også stille os til rådighed for det.

Så havde fru Karina Adsbøl et spørgsmål om flere ungdomsboliger i 2020, og jeg noterede mig, at Dansk Folkeparti var villige til at kigge på fleksible løsninger. Jeg vil bare herfra kvittere for, at også Dansk Folkeparti er meget optaget af den her situation, og det vil vi selvfølgelig inddrage i diskussionen, når vi løbende skal vurdere, hvad der er behov for af ungdomsboliger, for jeg synes det er væsentligt.

Jeg vil så bare sige med hensyn til planloven, som hr. Lars Dohn var inde på, at det for det første er sådan, at planloven er et område, der hører under miljøministeren, ikke under by-, bolig- og landdistriktsministeren, men det er selvfølgelig et vigtigt instrument, og det er dertil, der skal rettes spørgsmål om den del af det. Men når det så er sagt, er byudvikling en del af det, der ligger under mit ministerium, og i samarbejdet med kommunerne er vi meget optaget af også løbende at drøfte den her situation med de store kommuner, som jo er universitetsbyerne. Og jeg vil sige, at boligsituationen og sikringen af, at der er boliger nok, altså hele boligforsyningen, er det jo kommunen, der står for.

Det, vi har gjort, er, at vi så at sige har nedsat prisen for kommunerne for at bygge nye boliger, for den er sænket fra 14 pct. af anskaffelsessummen til 10 pct. Vi kan se, at der er rigtig meget gang i boligbyggeriet – jeg tror, hr. Jan Johansen havde alle tallene med heroppe på talerstolen – og vi forventer faktisk også, at tallet vil stige i 2016 for, hvor mange ekstra boliger der vil blive. Men den her ordning er jo i virkeligheden en rigtig, rigtig god måde lige at tage, hvad kan man sige, det akutte behov, der er for ungdomsboliger, på, fordi det er over en 10-årsperiode. Man får boliger, som er beregnet til to mennesker, og man får boliger, som fleksibelt i perioden frem til 2024 kan bruges til det her.

Så må vi jo diskutere med hinanden, når vi når dertil, om ordningen skal forlænges, hvis behovet er det samme, men det er en rigtig, rigtig god måde at imødekomme den efterspørgsel, der er, på. Det er også en metode, som vi vil skele til i fremtiden, hvis der viser sig at være yderligere behov.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Karina Adsbøl.

Kl. 13:34

Karina Adsbøl (DF):

Tak til ministeren. Jeg har lige et opklarende spørgsmål. Bl.a. i et høringssvar fra BL bliver det beskrevet, at ved ommærkningen af ældreboliger til ungdomsboliger bortfalder den kommunale garanti-forpligtelse, og så beskriver de, at det så er lejerne, der kommer til at betale den tomgangsleje. Men ministeren svarer så, at tomgangslejen skal betales af boligorganisationernes dispositionsfond, og så skulle jeg lige høre: Vil der altid være penge i den? Eller hvad så, hvis der ikke er nok penge i den?

Kl. 13:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 13:35

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Dispositionsfondene disponerer man jo så at sige over ude i den enkelte boligafdeling, så vi kan ikke garantere, om pengene er brugt eller ej, men man kan i hvert fald trække det med det.

Men må jeg ikke sige, at det med tomgangsleje i København stort set ikke er eksisterende på grund af boligsituationen. Vi har i virkeligheden lidt for få lejligheder i København, og der er stor efterspørgsel efter den her type af lejligheder, som jo kan bebos af unge mennesker til en fornuftig pris, altså hvor vi giver et tilskud til at nedsætte huslejen for de unge mennesker. Så det er jo et væsentligt argument her.

Det andet er i forhold til garantistillelsen, og det har vi jo også diskuteret lidt med fru Louise Schack Elholm. Når man ommærker fra ældreboliger til familieboliger, er garantien jo på op til de 40 pct., altså så at sige det, der ligger over 60 pct.; der er jo garanti, der er kommunal indskudsgaranti forhold til det. Så vi mener i virkeligheden ikke, at det er noget problem i den her specifikke sag.

Kl. 13:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Karina Adsbøl.

Kl. 13:36

Karina Adsbøl (DF):

Jeg får lige lyst til, når vi har den her debat, at spørge ministeren, om han i dag på Altinget har læst, hvad Københavns socialborgmester Jesper Christensen fra ministerens eget parti siger? Han siger jo: Vi kan ikke klare boligproblemerne alene. Han henviser jo også til, at der er store problemer på det her område, og at staten bliver nødt til at gå ind og hjælpe. Og ifølge rapporten går de også ind for at ændre planloven, og så vil jeg bare lige høre, om ministeren bakker op om det, hans partifælle siger, om at planloven skal ændres, så der kan bygges nogle flere boliger.

Kl. 13:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 13:36

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Det er sådan, at planloven hører under Miljøministeriets ressort, og det er der, man skal diskutere tingene, men jeg kan godt forstå, at man rejser problemstillingen fra Københavns Kommunes side.

Må jeg ikke sige, at jeg har taget tallene for, hvor mange boliger der er sådan til en rimelig husleje, med, og det er faktisk sådan, at

det antal boliger i København, der koster til og med 4.000 kr., udgør 79 pct. i forhold til det antal studerende, der er. Det vil sige, at vi har over 50.200 boliger til en husleje på under 4.000 kr., og vi har 63.700 studiepladser i København, så de dækker altså 79 pct. Så ligger der endda nogle under igen. Der er op til 15.500 boliger til under 3.000 kr. Så vi har faktisk rimelig mange billige boliger i København i forhold til antallet af studiepladser.

Lad mig så sige det, som det er: I København er der faktisk flere studerende, end der er studieboliger. Det hænger sammen med, at rigtig mange studerende gerne vil bo i København, som hr. Ole Birk Olesen sagde før, og det betyder i virkeligheden, at behovet for studieboliger er større end antallet af studiepladser, og det er helt særegent for København.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til By- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om byfornyelse og udvikling af byer og forskellige andre love. (Energisparepakke omfattende bl.a. totaløkonomisk rentable energiforbedringer og aftalt grøn byfornyelse).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 05.02.2014).

Kl. 13:38

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg begynder med at give ordet til fru Louise Schack Elholm, der taler for Venstre.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette lovforslag er en del af energiaftalen, der blev indgået af alle Folketingets partier undtagen Liberal Alliance. Lovforslaget skal gøre det lettere og mere attraktivt for udlejere og lejere at gennemføre energibesparende renoveringer, og på langt sigt skal lovforslaget altså være med til at reducere landets samlede energiforbrug til gavn for miljøet.

Lovforslaget har været lang tid undervejs og har været behandlet i Folketingssalen som lovforslag nr. L 109 sidste år. Det skyldes, at der har været stor uenighed om den konkrete udmøntning af aftalen. Særlig delen om energikrav som betingelse for anvendelse af boligreguleringslovens § 5, stk. 2, har medført problemer. Ifølge lovforslaget skal udlejer kun kunne benytte sig af boligreguleringslovens § 5, stk. 2, hvis ejendommen efter forbedringen opfylder et energimæssigt minimumskrav. Formålet med det er kort sagt at forhindre lejeforhøjelse i ejendomme, hvor energiforbruget ikke er nedbragt til et forsvarligt niveau. Lovforslaget opstiller to krav for at anvende

boligreguleringslovens § 5, stk. 2: Enten skal ejendommen, hvori lejligheden ligger, som helhed mindst have energimærke D, eller også skal udlejer kunne dokumentere, at der er foretaget energiforbedringer for et beløb svarende til 400 kr. pr. kvadratmeter.

I forhandlingerne var det vigtigt for Venstre, at krav nr. 2 blev tilføjet, for uden den tilføjelse ville vi risikere, at man i en del ældre ejendomme aldrig ville kunne få lavet forbedringer. Det vil sige, at vi fortsat ville stå med mange installationsmangler som manglende bad eller toilet i lejlighederne, og det syntes vi ikke var ønskeligt. Det forholder sig nemlig sådan, at 40 pct. af boligerne, der er opført før 1960, ikke opfylder kravet om energimærke D, og det er nemlig lige præcis her, der er gennemført § 5, stk. 2-forbedringer. Så hvis disse forbedringer bremses fuldstændig, vil det betyde et fald i beskæftigelsen, et fald i byggebranchen, og så vil det også føre til en forslumning af bygemassen og ringere boligforhold for mange lejere. Derfor fik vi tilføjet kravet om, at hvis ejendommen som helhed ikke har energimærke D, skal udlejer dokumentere, at der er foretaget energiforbedringer for 400 kr. pr. kvadratmeter. Det er et rimeligt simpelt krav, der sikrer, at den løbende modernisering ikke går i stå.

Regeringen mente, at det i energiinvesteringer var nødvendigt at skelne mellem vedligeholdelse og egentlige forbedringer, fordi udgifterne til vedligeholdelse ikke må indgå i lejeforhøjelsen. Det betød, at det nogle gange ville blive langt mere end de 400 kr. pr. kvadratmeter, vi havde aftalt. Det sværeste i forslaget syntes vi var, at det var meget svært at regne ud, hvornår man havde ramt de 400 kr. pr. kvadratmeter. Man stod altså som udlejer og skulle investere, men man anede faktisk ikke, hvor mange penge man skulle investere for at nå op på det her krav. Det var dér, knasten var sidste år.

Vi fandt heldigvis en løsning, for til forskel fra L 109 fra sidste folketingsår medfører dette lovforslag, at ministeriet skal udforme retningslinjer, som sikrer en ensartet vurdering af afgrænsningen mellem vedligeholdelse og forbedringer. På den måde sikrer vi, at kravet om 400 kr. pr. kvadratmeter alligevel bliver rimelig overskueligt og forudsigeligt. Desuden skal der foretages en undersøgelse af huslejenævnets praksis ved afgrænsningen af vedligeholdelse og forbedringer samt standardbeløb, så vi sikrer en ensartet praksis i hele Danmark.

En anden ændring i forhold til sidste folketingsårs L 109 er, at der i dette lovforslag er foretaget en ændring vedrørende dokumentation og kvalitetssikring af totaløkonomisk rentable forbedringer. Ministeriet ønskede en særlig certificeringsordning, hvor energikonsulenter skulle certificeres særligt til at kvalitetssikre disse forbedringer. Denne ordning er nu blevet droppet. I stedet skal udlejer foreslå to i forvejen certificerede energikonsulenter, hvorefter lejerne har 3 uger til at vælge en af disse muligheder.

I Venstre er vi undrende over for, at der skal være debat om, hvilken energikonsulent man skal benytte. Energikonsulenterne er certificerede og skal leve op til samme krav. De bør derfor altid levere præcis den samme ydelse. Det har jeg sådan set forstået at ministeren er enig med mig i. Vi kan dog forstå, at ministeren insisterer på denne løsning, til trods for at der i forvejen er alt for meget papirarbejde på boligområdet. Vi håber derfor, at ministeren i det mindste vil begrænse tidsfristen til de 3 uger, så forbedringsprojekterne ikke bliver trukket unødigt i langdrag.

I store træk er der dog ikke ændret så meget siden L 109. De fleste elementer går igen uændret og lever op til forliget, og dem kan Venstre selvfølgelig støtte. På den baggrund kan Venstre støtte lovforslaget.

Kl. 13:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 13:43

Kl. 13:46

Lars Dohn (EL):

Jeg vil gerne spørge ordføreren om noget, når nu der bliver sagt, at disse forbedringer er til fordel for både ejere og lejere. Vi kan sammenligne lejernes situation med boligejernes. Mens der for boligejerne i forbindelse med en energiinvestering altid vil være en tilbagebetalingstid, der typisk er på 5 år, 6 år, 8 år, måske endda kortere, vil lejerne i den her situation, f.eks. hvis udlejer bruger den totaløkonomiske model, få en stedsevarende huslejestigning. Hvori består den fordel for lejeren?

Kl. 13:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:44

Louise Schack Elholm (V):

Lejeren vil jo opleve en større komfort i boligen; hvis man f.eks. hindrer træk eller kulde på anden måde, vil der på den måde være en komfort. Og lejeren vil jo ikke opleve at blive pålagt ekstrabyrder, for omkostningerne må jo tilsammen ikke overstige det, som det var før. Altså, det vil sige, at det, der er husleje og energiudgifter, i sin helhed fortsat skal være det samme. Så derfor bliver lejeren jo ikke pålagt noget ekstra; lejeren betaler sådan set det samme, som vedkommende altid har gjort. Lejeren har som sådan ikke nogen udgift i forhold til at lave de her renoveringer, hvilket man ville have haft, hvis det nu var, at det havde været en ejerbolig, men har til gengæld også fået en komfort ud af det.

Kl. 13:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lars Dohn.

Kl. 13:45

Lars Dohn (EL):

Hvis man foretager en energirenovering i en ejerbolig, så får man også en komfortforbedring. Man kan sætte spørgsmålstegn ved, om det er en komfortforbedring i forhold til nogle fantastisk tætte boliger; det er i hvert fald til diskussion. Men det er uomtvisteligt, at når en boligejer foretager en energiinvestering, så er den tilbagebetalt i løbet af en forholdsvis kort periode. Så hvordan kan ordføreren forklare mig, at lejeren ikke er stillet mere ugunstigt, i forhold til hvis det var en boligejer, der foretog den samme investering?

Kl. 13:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:46

Louise Schack Elholm (V):

Nu er leje- og ejerboliger jo to meget forskellige ting. En af de helt fundamentale ting er, at det er udlejer, der betaler for renoveringen. Og her er der jo så bare det her med, at udlejerne får mulighed for at hæve huslejen, så længe huslejen og energiudgiften ikke stiger samlet set. Og det ser jeg sådan set som værende en fordel for lejeren, for lejeren får jo en større komfort i sin bolig. Alternativt ville der jo slet ikke være sket noget, så ville lejeren bo i en bolig, der blev mere og mere utæt, eller som i hvert fald ville føles kold, i forhold til hvis man i havde boet i en ejerbolig i stedet for. Så jeg ser det her som værende en fordel for lejeren, som får en øget komfort uden ekstraudgifter.

Kl. 13:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning.

Ole Birk Olesen (LA):

Formålet med dette lovforslag er jo at øge boligudlejernes lyst til at investere i energirenoveringer; det er det, der står i lovforslagets tekst. Så hvad siger boligudlejerne til den? Hvad siger de til lovforslaget? De siger i deres høringssvar:

Det er Ejendomsforeningen Danmarks overordnede vurdering, at lovforslaget ikke er velegnet til at sikre en øget energiinvestering i den private boligudlejningssektor. Samlet set vil forslaget betyde en reduktion i energibesparelsesindsatsen.

Hvordan forholder Venstre sig til det? Tror Venstre ikke på, at de boligejere, som med det her lovforslag forventes at investere mere i energirenovering, i virkeligheden, som de selv siger, vil investere mindre som følge af det her forslag?

Kl. 13:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:47

Louise Schack Elholm (V):

Nej, jeg tror, der vil blive foretaget flere energirenoveringer som følge af lovforslaget, for det forsøger at tage hul på nogle af de problemstillinger, der er, netop at det er udlejer, der står for investeringen, men at det er lejerne, der får gevinsten af en energirenovering. Så derfor tror jeg på, at det her kan være med til at sætte gang i noget. Jeg er godt klar over, at udlejerne gerne ville have haft, at vi var nået endnu længere, og det kunne ikke lade sig gøre, så derfor må udlejerne være glade for det resultat, vi er nået frem til.

Kl. 13:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ole Birk Olesen.

Kl. 13:48

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen udlejerne skriver ikke noget om, at de gerne ville have haft, at vi var nået endnu længere, det ville de gerne, men de skriver, at effekten af det her lovforslag samlet set er, at de vil investere mindre i energirenovering. Ved Venstres ordfører dér bedre end udlejerne selv, hvordan de i fremtiden vil bruge deres penge på energirenoveringer som følge af det her lovforslag? Er det sådan, at Venstres ordfører er så klog, at Venstres ordfører ved mere om det end udlejerne selv?

Kl. 13:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:48

Louise Schack Elholm (V):

Når jeg ligefrem bliver spurgt om, om jeg er så klog, at jeg ved mere om det her end udlejerne, vil jeg sige, at jeg sådan set tror, at vi skal lade fremtiden være fremtiden. Vi kan som sådan ikke sige, hvad der sker i fremtiden. Men vi kan sige, at her har vi skabt nogle metoder, der gør, at det er muligt at lave nogle energirenoveringer i nogle lejeboliger. Det er et forsøg på at løse nogle problemstillinger, som ligger, f.eks. paradoksproblemet, som jeg nævnte før, hvor det er udlejer, der betaler for renoveringen, og lejeren der skraber gevinsten ind. Så dermed mener jeg, at det her imødekommer nogle af de problemstillinger, der er. Det er klart, at der stadig væk er nogle problemstillinger tilbage, man kan ikke løse dem alt sammen på en gang. Men vi er i hvert fald kommet et stykke af vejen.

Kl. 13:49

Kl. 13:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Jan Johansen.

Kl. 13:49

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Socialdemokraterne er rigtig glade for, at vi har en regering, der har grønne ambitioner, også når det gælder for private lejeboliger. Det er energipakken et udtryk for. Socialdemokraterne bakker op om regeringens ambitiøse klima- og energimål. Her har vi forpligtet os til at reducere CO₂-udledningen og til at erstatte de fossile brændstoffer med vedvarende energi. Hvis vi ikke gør det, efterlader vi en kæmperegning til vores børn og børnebørn, som kommer til at betale prisen og får konsekvensen af klimaforandringen, som kun bliver mere synlig og mere alvorlig, hvis vi ikke gør nogen ting.

Et vigtigt redskab til at reducere vores samlede energiforbrug er ved at opnå energibesparelser i de eksisterende boliger og bygninger. I dag står driften af bygninger for ca. 40 pct. af vores energiforbrug i Danmark, og langt størstedelen bruges i boligerne. Vi når derfor rigtig langt, hvis vi kommer i gang med at renovere vores boliger.

Med energiaftalen fra 2012 var der derfor enighed om at gennemføre en energisparepakke for vores private lejeboliger, som vi nu skal behandle her i dag. Med den fremlagte energipakke fremmer vi netop energirenoveringen i de private lejeboliger, så vi kan spare varme og energi til glæde for både klima, udlejere og lejere. I dag er der rigtig mange private udlejere, der måske afholder sig fra at foretage energirenoveringer af deres ejendomme. De private udlejere er usikre på, om investeringen kan tjene sig hjem igen. Med energisparepakken fjerner vi disse usikkerheder og barrierer, så det bliver mere gennemskueligt for udlejerne at foretage en energirenovering af ejendommene, og med omkring 500.000 private lejeboliger er der et stort potentiale til at kunne opnå en stor energibesparelse igennem grøn investering.

Energisparepakken har seks elementer, bl.a. bliver det muligt at dele energisparepakken mere lige mellem lejere og ejere, så ejere får en større andel end hidtil. Det skulle give udlejerne større tilskyndelse til at sætte gang i energirenoveringen, og så giver det gode muligheder for at igangsætte renoveringen inden for aftalt grøn byfornyelse, ligesom en forhåndsgodkendelse af den samlede lejeforhøjelse, som følger af forbedringerne, samt en forhøjelse af lejernes rådgivelsesbeløb også skal være med til at sætte et skub i den grønne boligsektor.

Endelig lægger det op til, at der stilles energikrav til ejendommene, for at udlejerne kan anvende den attraktive lejefastsættelse i boligreguleringslovens § 5, stk. 2, ved gennemgribende forbedring af en lejlighed. Energikravene kan opfyldes ved at opfylde en vis energistandard eller ved at dokumentere en høj nok investering pr. kvadratmeter. Det synes vi er rimelige krav, som samtidig sender os i den rigtige retning. Det er derfor en god aftale for både lejerne, udlejerne og klimaet.

Med disse bemærkninger skal jeg derfor meddele, at vi Socialdemokrater støtter forslaget. Jeg skulle samtidig sige fra SF, at de også tilslutter sig forslaget.

Kl. 13:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og så går vi til Dansk Folkepartis ordfører, fru Karina Adsbøl.

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Tak, formand. Det kommer jo lidt til at være gentagelser heroppefra. Men det her lovforslag omhandler en bred aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om en udmøntning af energiaftalen fra den 22. marts 2012 om den danske energipolitik. Det skal fremme energibesparelser i private lejeboliger.

Først og fremmest vil jeg sige tak til den brede aftalekreds. Tak for samarbejdet. Det har været en lang proces, og der har været en del udfordringer undervejs, der skulle løses. Men nu er vi her.

Med lovforslaget er det hensigten at øge incitamentet til at gennemføre energibesparende foranstaltninger i den private udlejningssektor. Udlejerne skal have et bedre afkast af energiinvesteringer, og der skal skabes større sikkerhed for, at man vil kunne realisere den afledte huslejestigning. Lejerne skal have bedre mulighed for selv at gennemføre forbedringer af det lejede.

I energiaftalen fra 2012 er det som opfølgning på energiaftalen fra 2008 og strategi for reduktion af energiforbruget i bygninger aftalt at gennemføre en energisparepakke, der skal fremme energibesparelser i private lejeboliger. Bl.a. med henblik på at styrke udlejerens incitament til at gennemføre energibesparelser og dermed løse paradoksproblemet indeholder energisparepakken følgende initiativer:

Energikrav som betingelse for at udlejer kan anvende boligreguleringslovens § 5, stk. 2.

Mulighed for ved energirenovering at kunne opkræve en større lejeforhøjelse end efter de gældende regler, forudsat at kravet om totaløkonomisk rentabilitet er opfyldt.

Mulighed for en forhåndsgodkendelse af huslejestigninger ved forbedring af lejemål.

Aftale om grøn byfornyelse.

Forhøjelse af lejerens råderetsbeløb.

Adgang for udlejeren til at kræve opsætning af vandmålere og kølingsmålere, hvis det påbydes i henhold til lov.

I Dansk Folkeparti har vi lagt vægt på, at der skulle være en tidsfrist i forhold til huslejenævnets forhåndsgodkendelse, så udlejer samt lejer ved, hvilken lejeforhøjelse der kan blive tale om, så de efter senest 2 måneder har et svar fra huslejenævnet.

Vi er også tilfredse med, at der kommer en evaluering efter 2 år, så vi kan følge udviklingen og følge, om loven virker efter hensigten. Derudover er det positivt, at betingelsen for, at udlejeren kan kræve en lejeforhøjelse, er, at lejeforhøjelsen ikke overstiger lejerens besparelse på energiudgifterne.

I Dansk Folkeparti har vi forsøgt at finde en balancegang, der er til gavn for både udlejer og lejer. Det har været en lang proces, men nu er vi færdige og kan førstebehandle lovforslaget i dag. Tak for ordet.

Kl. 13:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og så er det den radikale ordfører, fru Liv Holm Andersen.

Kl. 13:56

(Ordfører)

Liv Holm Andersen (RV):

Tak for det. I Radikale Venstre er vi glade for en regering med en grøn dagsorden, og derfor er vi også glade for det forslag, som vi behandler her i dag. For det her forslag er jo en udmøntning af den energiaftale, der gælder fra 2012 til 2020, og den her energisparepakke på boligområdet er jo en del af aftalen. Dens hovedfokus er at bidrage til et samfund, hvor der foregår mindre energispild, og hvor

tingene gøres mere energieffektivt. Og her er boligområdet jo centralt, fordi det er en af vores samfunds helt store energiposter.

Således er vi i kredsen af partier blevet enige om, at en udlejer mindst skal have et energimærke D i sin ejendom eller investere 400 kr. pr. kvadratmeter i sin del af ejendommen på energiforbedringer for at kunne benytte den her fordelagtige lejeafsættelse gældende efter boligreguleringslovens § 5, stk. 2, ved genudlejning af sin lejlighed i en klart bedret tilstand rent energimæssigt. Således stilles der altså større krav til at bruge boligreguleringslovens § 5, stk. 2 – altså større energimæssige krav.

Det medfører totaløkonomisk rentable energiforbedringer, idet udlejer får mulighed for at kræve en lejeforhøjelse på baggrund af den investering i energiforbedringerne, hvis lejeforhøjelsen vel at mærke – som det jo også er blevet sagt tidligere – ikke overstiger lejers besparelse på energiudgifterne. Vi har dermed en situation, hvor udlejer jo vil profitere af investeringen i sin ejendom, og hvor omkostningerne for lejeren i ejendommen vil være uændrede og altså ikke vil stige – i hvert fald ikke på det her forslags baggrund – og vi vil som fællesskab opnå nogle af de her ønskede energibesparelser på boligområdet.

Tilmed indeholder forslaget tiltag om grøn byfornyelse, hvorved vi sikrer, at det både for udlejere og lejere bliver mere fordelagtigt i samarbejde at gøre ejendommene mere energirigtige.

Alt i alt synes Radikale Venstre, at vi står med et godt forslag her, og det kan vi selvfølgelig som led i den større grønne dagsorden støtte. Tak for ordet.

Kl. 13:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Og så er det Enhedslistens ordfører – hvis han har tid – hr. Lars Dohn.

Bare rolig, vi når det nok.

Kl. 13:59

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Jeg kan forstå, at SF's ordfører i den her sag både er formand her i Folketinget og i et udvalg. Det er jo ikke sådan, når der går formand i tingene!

Den her energisparepakke er et forsøg på at udfylde et område i dansk energipolitik, som der virkelig mangler at blive rettet op på, nemlig det at få energirenoveret i den private udlejningsboligsektor. Det er selvfølgelig noget, som Enhedslisten i den grad støtter, men vi har nogle voldsomme problemer med den måde, som tingene er udmøntet på her i lovforslaget. Man skriver nemlig i bemærkningerne, at forslagene indgår som en helhed, der vurderes ikke at forrykke den økonomiske og retlige balance mellem udlejere og lejere. Og det er jo sådan her i landet, at hvis man laver en varedeklaration, skal varen gerne leve op til det. Jeg ved godt, at der ikke er italienere i italiensk salat, men der er visse grænser for, hvor stor en modstrid der må være mellem det, der står på pakningen, og hvad der er indeni. Og det er sådan, at lejerorganisationerne har udtrykt ret klart, hvad de mener: Samlet set er det udlejerne, der får alle de økonomiske incitamenter, mens lejernes indflydelse og incitament reelt set er fraværende. Og så er det jo en skæv udmøntning, der er sket.

En lejerorganisation udtrykker sig sådan:

Forslaget vil bevirke en særdeles væsentlig forringelse af lejernes retsstilling og boligøkonomi. Loven går langt ud over de tiltag, som må forventes ud fra energiforligets aftaletekster. Vi er overrasket over, at aftaleteksterne foreslås udmøntet på en måde, der så kraftigt og så groft er til lejernes ugunst. Det er stærkt vildledende over for Folketingets medlemmer, at udkastet præsenteres med bemærkningen om, at det ikke må forrykke balancen mellem lejer og udlejer. Der er nemlig tale om, at forslaget forrykker balancen så voldsomt

og ensidigt til udlejernes interesser, at forslaget lige så godt kunne være udformet af udlejerorganisationerne selv.

Det er klart, at noget, der er så meget i ubalance, vil vi ikke kunne støtte på det her område.

Man bruger også et sprog, som lidt afslører, hvad det egentlig er, man vil med lovgivningen. Man siger, at udlejerne får en favorabel eller attraktiv huslejestigning. Og der er det jo sådan, at en stigning i huslejen ikke kan være attraktiv for begge parter på samme tid. I marxistiske studiekredse brugte man ordet antagonistiske modsætninger, og det er jo det, der er tale om her – altså, en huslejestigning kan ikke være attraktiv for både lejer og for udlejer.

Med hensyn til den måde at anvende de forskellige redskaber på, der ligger heri, hvor man kan anvende den totaløkonomiske model eller den såkaldte tvangsmodel – som den er blevet kaldt ude i befolkningen – eller man kan bruge forhandlingsmodellen, må jeg sige, at den totaløkonomiske model er markant ugunstig for lejere, og vi kan befrygte, at det er den, der vil blive anvendt af udlejerne.

Der skal jo ikke foregå nogen forhandling. Modellen kan ensidigt gennemføres af udlejerne, også selv om alle lejere er imod det. Altså, det er jo ikke en balance at skabe på et marked. Den afskaffer også det hidtil gældende loft for huslejer i Danmark, nemlig det lejede værdi, og så får man et nyt loft i form af det totaløkonomiske princip. Man kan sige, at hvor alle andre i det her land får en fordel af en energiinvestering – altså, hvis man skifter ruderne, er investeringen i løbet af en 7-8 år betalt tilbage i besparede varmeudgifter – skal lejerne betale udgiften resten af lejeperioden. Og det var det, jeg spurgte Venstres ordfører om efter hendes ordførertale.

Så derfor må vi sige, at det her på alle måder er til ugunst for lejere. Man kunne have lavet en model, som sagde, at forhandlingsmodellen skulle have været brugt, før man gik i gang med tvangsmodellen, men det er altså ikke lykkedes at få en balance i det spørgsmål.

Der kunne trækkes mange andre forhold frem, men jeg vil sige, at lejelovgivningen jo er en beskyttelseslovgivning for den svage part, og hvis lovforslaget vedtages i den her form, vil beskyttelseselementet blive svækket væsentligt. Forenklingsforhandlingerne, som snart går i gang, om en sammenskrivning og forenkling af lejelovene vil blive generet voldsomt af det her lovforslag. Det her er jo lavet lige så indviklet og bureaukratisk og i samme dårlige stil og vil yderligere komplicere lejelovgivningen. Så derfor havde det være rart, at man også havde tænkt i de baner.

Men samlet set kan Enhedslisten ikke støtte forslaget.

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Det ene lidt mærkelige lovforslag efter det andet afløser hinanden på boligområdet her i dag. Nu står vi nemlig med et lovforslag, hvori man hævder, at det vil få udlejerne af de private lejeboliger til at investere mere i energirenovering af deres udlejningsboliger. Det står der i lovteksten, altså at det er det, der er formålet med det hele.

Så spørger man udlejerne: Hvad siger I til det her lovforslag? Og de fortæller stik modsat, at det vil få dem til at investere mindre i energirenovering, altså stik modsat det, som regeringen påstår, de vil gøre. Det står direkte i høringssvaret fra udlejerne i form af Ejendomsforeningen Danmark. Det er Ejendomsforeningen Danmarks overordnede vurdering, at lovforslaget ikke er velegnet til at sikre en øget energiinvestering i den private boligudlejningssektor. Samlet set vil forslaget betyde en reduktion i energibesparelsesindsatsen.

Altså, de udlejere, som på grund af lovforslaget forventes at øge energibesparelsen, siger, at de vil gøre mindre. De vil energibespare mindre som følge af det her lovforslag. Så mener man heroppe som tilhænger af lovforslaget, at man kan gøre sig klog på, at det vil de slet ikke. Selv om udlejerne siger, at de vil bruge færre penge på at energirenovere, så siger ordførerne, der støtter forslaget: Nej, nej, de vil bruge flere.

Det er en mærkelig situation at stå i, nemlig at der er så mange kloge mennesker i det her Folketing, som ved, hvordan udlejerne vil bruge deres penge bedre, end udlejerne selv ved. De giver ellers mange gode forklaringer på, hvorfor det ikke vil gå sådan. De forklarer, at den mulighed for at gennemføre totaløkonomisk rentable forbedringer i form af energirenoveringer i virkeligheden består af øget dokumentationskrav og fordyrende arbejdsgange, som vil medføre ekstraomkostninger, som vil fordyre hele projektet betydeligt. Og det er jo så årsagen til, at man i ringere grad vil gå i gang med at gøre det, som lovgiverne her mener man vil gøre.

Desuden indeholder lovforslaget en indskrænkning af udlejernes mulighed for at renovere boliger i det hele taget og hæve huslejen tilsvarende via boligreguleringslovens § 5, stk. 2. Om det siger udlejerne, at det vil forringe den del af den private boligudlejningssektor, som har mest brug for modernisering og opkvalificering til nutidige standarder. Det skyldes, at når man skal bruge den her paragraf, skal man nu til at leve op til nogle energikrav om, at boligen skal ende i en situation, hvor den enten er inden for energiramme A, B, C eller D, eller at man skal bruge mindst 400 kr. pr. kvadratmeter boligareal for at få lov til at bruge den her paragraf.

Så det er altså en indskrænkning af boligudlejernes mulighed for at bruge paragraffen til at renovere boliger i det hele taget. Det vil gøre, at vores boligreguleringslov, som i forvejen er alt for stram, vil blive endnu strammere.

Så er der det tredje element, som også er meget vigtigt. Det er, at man har noget med, som slet ikke har noget som helst med energirenovering at gøre, nemlig at man vil hæve godtgørelsen ved lejers forbedring af lejligheder til 110.000 kr. Altså, når en lejer synes, at der er et eller andet, som lederen gerne vil lave om i boligen, så kan boligudlejeren ikke sige nej til at finansiere den renovering, selv om boligudlejeren måtte mene, at boligudlejeren kunne gøre det billigere eller bedre eller ikke mener, at det egentlig er en forbedring af boligens værdi, i samme omfang som lederen mener. Det beløb hæves så til 110.000 kr.

Så om den balance, som hr. Lars Dohn talte om – han mente, at balancen her blev forrykket til fordel for udlejerne – kan vi altså konstatere, at der nu er to forslag på bordet, som jeg har nævnt, som helt klart forrykker balancen til fordel for lederen, og det er da nok også derfor, at Ejendomsforeningen Danmark er så kritisk over for det her forslag. Ejendomsforeningen Danmark skriver jo direkte, at man ville ønske, at loven ikke bliver vedtaget, og det ville de jo næppe gøre, hvis balancen blev forrykket til deres fordel.

Så alt i alt – medmindre nyt kommer frem under behandlingen af lovforslaget her – er det vores vurdering, at vi vil stemme imod lovforslaget.

Kl. 14:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Dohn har bedt om en kort bemærkning.

Kl. 14:09

Lars Dohn (EL):

Jeg tror, at ordføreren henviser til råderetten og råderetsbeløbet. Men ordføreren følger jo, at udlejeren er jaget vildt i det her land, og ordføreren får det til, at det så er udlejeren, der skal finansiere et råderetsbeløb. Jeg vil da gerne have bekræftet, at det er det altså ikke, det er lederen, som får råderetten til at investere en forbedring, som så igen skal afskrives over 10 år. Så det betyder, at lederen, hvor man i andre

sammenhænge ikke skal afskrive sin forbedring, så skal have afskrevet sin forbedring, f.eks. ved en køkkenudskiftning.

Kl. 14:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Ole Birk Olesen (LA):

Der er jo tale om et beløb, som både lejer og udlejer kan benytte til renovering af lejligheden. Og i det her tilfælde får så lederen mulighed for at renovere for et større beløb, uanset om udlejer ikke er enig i den beslutning. Det er det, der forrykker balancen.

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Dohn.

Kl. 14:11

Lars Dohn (EL):

Det er da en kendsgerning, at en lejer, hvis f.eks. vedkommende anvender råderetten og forbedrer lejemålet med 135.000 kr. og bor der i 10 år, ikke kan få en krone med tilbage.

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:11

Ole Birk Olesen (LA):

Ja. Jeg forstod vist ikke spørgsmålet ordentligt. Jeg må blive svar skyldig til en anden gang.

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Det kan være, det kan klares i en bilateral samtale. Så går vi til den konservative ordfører, fru Charlotte Dyremose.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Man skal da ikke komme og sige, at der ikke er forskel på holdningerne herinde i Folketingssalen; det går da helt fra den ene yderlighed til den anden. Og så er det her jo et meget sjovt tidspunkt i debatten lige at komme ind, her, hvor vi lige er ved at finde ud af, om det så alene er til gunst for lederen eller udlejerne eller den ene af parterne eller måske dem begge to. Det er ikke så underligt, hvis der er nogen, der er forvirret.

Fra konservativ side er vi jo med i det her forlig, og det er vi, fordi vi mener, at der er en række elementer her, som er med til at sørge for en større tilskyndelse til at lave energibesparelser. Hvis ikke vi mente det, var vi nok ikke med, så derfor er det måske ikke nogen stor overraskelse, at vi har det synspunkt. Vi mener, der er en række elementer her, som kan være med til at sørge for den her tilskyndelse til at lave energiforbedringer og derfor være til gavn for vores miljø. Vi har også været opmærksomme på, at ejerne mener, at der er nogle problemer her, og der skal ikke være nogen tvivl om, at der også hos os en bekymring for, om det her er nok.

Men det er jo også sådan, at de her regler er et supplement til den gældende lovgivning på området, og derfor er der jo mulighed for, hvis man mener, de her regler er så fuldstændig håbløse, at man så benytter sig af de gældende regler, og derfor er det svært at forestille sig, at det her direkte vil trække tingene baglæns. Om det så vil trække tingene forlæns nok i forhold til, hvad vi har ønsket os, må tiden jo vise, og det vil vi også fra konservativ side være ganske opmærksomme på, og derfor er vi sådan set også ganske glade for, at det står

i bemærkningerne, at der skal være en evaluering, når det her har virket i 2 år, for så må vi jo på det tidspunkt se ganske nøje på, om tingene også virker efter hensigten og så gøre noget ved det, hvis ikke de gør det. Men lad os nu håbe, at de gør det.

Ud over det og ud over den bekymring, som vi så forhåbentlig ikke behøver at have, men som, hvis vi har den, vi i hvert fald har mulighed for at tage stilling til om 2 år uanset regeringens farve, er der en anden lille ting, jeg godt lige vil slå ned på, og det er også i forhold til det her med dokumentationen for de totaløkonomiske projekter, hvor man kan foreslå to certificerede energimærkningsfirmaer. Så er det altså op til lejerne, helt almindelige danskere med helt almindelige jobs, der bor i helt almindelige lejligheder, at finde ud af, hvilket af de her energimærkningsfirmaer det så bør være, der tager stilling til det her. Jeg er glad for, at det ikke er mig. Jeg tror ikke, det er sådan helt fuldstændig ligetil at vurdere, hvilket af dem det burde være. Og alt andet lige, når de allerede er certificeret, som Venstres ordfører også var inde på, må vi jo forudsætte, at de gør tingene efter en nogenlunde ensartet praksis. Så vi har en lille smule svært ved at forstå, at vi skal udskyde de her renoveringsprojekter i 3 uger, mens sygeplejersken og politibetjenten går rundt og prøver på at finde ud af, hvilket certificeret energimærkningsfirma, der bør træffe de her beslutninger.

Så jeg vil måske opfordre ministeren til, at vi under udvalgsarbejdet overvejer lidt, om det nu også er den rigtige måde at gøre det på. Er det nødvendigt at udskyde projektet i 3 uger, er det rimeligt at sætte folk til at træffe de her beslutninger, når det nu i forvejen er certificerede firmaer, og hvis det er, om det så i hvert fald behøver at udskyde projektet i 3 uger. For 3 ugers udskydelse af et projekt er i hvert fald ikke til gavn for noget miljø, og det komplicerer måske i virkeligheden sagerne ikke alene for udlejerne, men også for lejerne, som så bliver stillet over for de her overvejelser.

Alt i alt er det jo en aftale, vi er med i, og derfor er det også en aftale, vi støtter. Så håber vi, vi kan lave lidt forbedringer under udvalgsarbejdet, og så ser vi frem til at se resultatet af lovforslaget og derfor også til at lave en evaluering af det om 2 år og måske oven i købet kunne gøre det endnu bedre til den tid, når vi har set resultatet af det nuværende.

Kl. 14:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Ole Birk Olesen har en kort bemærkning.

Kl. 14:16

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes også, fru Charlotte Dyremose skal prøve at uddybe, hvori fru Charlotte Dyremose har sin tro på, at udlejerne vil gøre noget andet end det, udlejerne selv siger at de vil gøre. Udlejerne skriver direkte i deres høringssvar:

»Det er derfor Ejendomsforeningen Danmarks overordnede vurdering, at lovforslaget ikke er velegnet til at sikre en øget energiinvestering i den private boligudlejningssektor.« Og: »Samlet set vil forslaget derfor betyde en reduktion i energibesparelsesindsatsen«.

Når de skriver det, hvorfor tror fru Charlotte Dyremose så, at det slet ikke passer? Hvorfor tror fru Charlotte Dyremose, at de tværtimod ikke vil reducere energibesparelsesindsatsen, men øge energibesparelsesindsatsen, når nu de udlejere, som sidder på deres egne penge og kan bruge af dem, til hvad de vil, siger, at det vil de ikke?

Kl. 14:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Charlotte Dyremose (KF):

Nu er det jo selvfølgelig en lille smule specielt at skulle begynde at forklare Liberal Alliance om markedskræfterne, men en af tingene er sådan set, at det nu vil være sådan, at når man så foretager de her energiforbedringer, kan man rent faktisk få pengene tilbage. Altså, det, som Enhedslisten synes er så ganske stort et problem, nemlig at den, der investerer, rent faktisk får penge ud af sin investering, hvilket jo er det, der gør, at private boligejere vil lave energiforbedringer, gives der nu også mulighed for, at ejere af udlejningsboliger kan gøre, sådan at det rent faktisk ikke bliver en udgift for dem, men bare en neutral fortsættelse, så man får tilbagebetalt det, og så lejerne har en neutral samlet husleje fremover.

Så der er både det økonomiske aspekt, som virker forholdsvis tillokkende, men der er også det, at hvis det viser sig, at de her regler rent faktisk er for komplicerede, for svære at opfylde, f.eks. i forhold til energiklasse D, så er der jo altså de gældende regler i dag. Og derfor kan jeg forestille mig, at hvis man finder ud af derude, at de her regler slet ikke kan bruges til noget, så vil man benytte sig af de gældende regler. Jeg har svært ved at forestille mig, at det, at der er et ekstra regelsæt, gør, at de gældende regler vil blive brugt mindre, medmindre de erstattes af noget andet.

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ole Birk Olesen.

Kl. 14:18

Ole Birk Olesen (LA):

Man kan jo ikke bare tage en enkelt del ud af et lovforslag og så sige, at det isoleret set trækker i retning af øgede energiinvesteringer, når lovforslaget består af så mange ting, og når de udlejere, som forventes at ville investere yderligere, siger, at det samlede billede af det og den samlede effekt af alle elementer i det her lovforslag er, at udlejerne vil bruge færre penge, end hvis lovforslaget ikke blev vedtaget, på at energirenovere boliger. Hvor har fru Charlotte Dyremose så det fra, at det ikke passer?

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen fru Charlotte Dyremose har forsøgt at svare på spørgsmålet, nemlig hvad det er for elementer, jeg f.eks. forventer vil gøre, at det vil være mere attraktivt at benytte det her, og hvad det er, der gør, at jeg med nogenlunde ro gerne vil gennemføre det, nemlig at jeg ved, at der stadig væk er de eksisterende regler, som man stadig væk har mulighed for at benytte sig af. Det vil sige, at vi ikke smider et regelsæt væk. Vi supplerer det med nogle nye muligheder. Så det synes jeg sådan set er forholdsvis relevant. Og som jeg nævnte, er vi jo også ret optaget af, at der er en evaluering om 2 år, så vi kan forbedre det her, hvis det viser sig at være nødvendigt.

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Dohn for en kort bemærkning.

Kl. 14:19

Lars Dohn (EL):

Det lyder jo, som om det slet ikke er muligt at foretage forbedringer efter den nugældende lejelov. Men efter § 5, stk. 1, er det jo muligt at lave forbedringer og så hæve huslejen.

Jeg vil spørge ordføreren: Hvis nu det viser sig, at det, jeg kalder tvangsmodellen, altså den totaløkonomiske model, bliver brugt i alt-overvejende grad, og at forhandlingsmodellen tilsidesættes af udlejerne, vil De Konservative så efter 2 år gå ind og se på, om det er rimeligt, at tingene foregår på den måde? Og ligesådan: Er det også ordførerens opfattelse, at råderetten betales af udlejer, ligesom det var opfattelsen hos Liberal Alliance? Er det ikke meget rimeligt, når en lejer har indbetalt og investeret op til 135.000 kr., at den model eksisterer, for at undgå § 5, stk. 2-moderniseringer, som udløser huslejestigninger på 70 pct.?

Kl. 14:20

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:20

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen altså, det er jo meget morsomt – nu bliver jeg så spurgt til fuldstændig det modsatte. Altså, hvis det, som hr. Ole Birk Olesen slet ikke tror på kommer til at ske, kommer til at ske i meget stort omfang, hvad vil jeg så gøre ved det? Ja, så vil det formentlig betyde et antal forbedringer på energiområdet og dermed også en forbedring for miljøet. Og man kan sige, at hvis det viser sig, at der er nogle uhensigtsmæssigheder i den anden retning, ja, så er det jo også det, evalueringen skal bruges til om 2 år. Vi tror på, at det er ganske hensigtsmæssigt at sørge for, at man også med den her ordning kan få lov at hæve huslejen, i det omfang man kan få lavet de her energirenoveringer. Og lad os så se, om det er den ene, den anden eller den syvende model, der bliver brugt, og så må vi jo tage højde for det, når vi om 2 år står med en evaluering af det.

Kl. 14:21

Første næstformand (Bertel Haarder):
Lars Dohn.

Kl. 14:21

Lars Dohn (EL):

Det vil så sige, at det er et tilsagn fra De Konservative om, at hvis det viser sig – og det tror jeg er det, man kan forvente – at tvangsmodellen vil blive anvendt i stedet for forhandlingsmodellen, så vil De Konservative arbejde for at få lavet en ændring på det område.

Kl. 14:22

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:22

Charlotte Dyremose (KF):

Nej, det var et tilsagn fra De Konservative om, at vi vil holde nøje øje med det her og sikre os, at de her ændringer kommer til at betyde væsentlige energiforbedringer, væsentlige energirenoveringer. Hvis ikke det betyder væsentlige energirenoveringer, vil vi arbejde aktivt for, at vi om 2 år ved evalueringen får gjort noget ved det, sådan at der vil komme de her energirenoveringer.

Kl. 14:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så er det ministeren for by, bolig og landdistrikter, der har mulighed for at slutte af.

Kl. 14:22

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu er Folketinget jo ingen studentermarxistisk studiekreds, vil jeg godt sige til hr. Lars Dohn. Det er et sted, hvor man vedtager relevante løsninger i forbindelse med de behov, man måtte identificere,

og finder løsninger på tværs af de politiske partier. Det er ovenikøbet et hus, hvor vi er vant til at være lidt uenige med hinanden.

Jeg vil gerne starte talen her med at sige, at det her nok er det bedst oplyste lovforslag, jeg nogen sinde i mine mange år i Folketinget har været med til at behandle: over 400 forskellige spørgsmål undervejs i vores fælles forhandlinger, over 100 udvalgs spørgsmål, og det er anden gang, vi førstebehandler det. Og jeg vil gerne sige tak til forligspartnerne, Venstre og Konservative og DF, og til mine kollegaer i regeringspartierne for et meget konstruktivt og godt samarbejde. Det har været uhyre vanskeligt på et meget, meget teknisk område præget af nogle meget, meget stærke interesseorganisationer, og på trods af det er det lykkedes os at finde nogle meget, meget fornuftige kompromiser. Så der skal lyde en ærlig og dybtfølt tak for det gode samarbejde.

Så vil jeg sige, at jeg personligt har store forventninger til det her lovforslag, fordi det gør, at vi får løst en række problemstillinger, man ikke har kunnet løse i en årrække. Jeg husker, da man tilbage i 2008 under den borgerlige regering lavede et meget stort energiforlig; der var det her også en del af det. Det lykkedes ikke igennem de sidste år, der sad en borgerlig regering, at få det forhandlet på plads, og jeg skal også medgive, at det har været et kæmpe arbejde at forene de meget forskelligartede synspunkter, der er på den her sag. Men jeg glæder mig i dag over, at det lykkedes.

40 pct. af vores CO₂-forbrug kommer fra vores ejendomme, og det er et sted, hvor vi via nogle massive investeringer faktisk kan tjene det forholdsvis hurtigt hjem igen. Det, der for mig at se har været øvelsen her, har været at give nogle muligheder for, at det kan svare sig at løse en række problemstillinger og løfte det både i forhold til lejerne, men søreme også i forhold til ejerne. Og så har der været masser af spørgsmål, også fra organisationerne, undervejs, men jeg synes faktisk, at vi er kommet med nogle rigtig konstruktive forslag, og der har været en konstruktiv debat i dag om det.

Lovforslaget bygger jo så på den fornyede energiaftale for 2012-2020, hvor energisparepakken jo er et bidrag til at sikre et energieffektivt samfund med mindre energispild. Efterfølgende har vi så lavet en aftale, og efter min bedste overbevisning og efter regeringens bedste overbevisning forrykker det ikke balancen imellem udlejere og lejere. Det er altså ikke en forkert indholdsfortegnelse, som hr. Lars Dohn sagde, over, hvad det er, vi gør her.

Når man lytter til debatten mellem fløjene i Folketinget, altså den yderste liberale højrefløj og den yderste venstrefløj i Tinget, så må man jo sige, at der virkelig er forskel her. Jeg vil sige, at det i virkeligheden viser, at vi egentlig har ramt balancen meget godt. Lovforslaget omfatter seks hovedelementer, hvoraf nogle er til større glæde for udlejerne og andre er til større glæde for lejersiden. Ser man på både debatten, som den har været nu, men også på høringsvarene, så er det svært at få øje på, at organisationerne mener, at der overhovedet er nogen af forslagene, der er til fordel for de interesser, de var retager. Derimod er der ikke sparet på kritikken af de forslag, der imødekommer modpartens interesser. Så også her mener jeg at vi kan se, at der faktisk er ramt en balance.

Vi har haft en, må vi sige, god diskussion og også en lang diskussion om, hvilke krav der kan stilles til en udlejer for at anvende den attraktive lejefastsættelse efter § 5, stk. 2, ved genudlejning af en gennemgribende forbedret lejlighed. Jeg er meget tilfreds med, at vi har opnået et godt kompromis her, hvor der er enighed om, at udlejere, der ikke har et energimærke D, bedre kan komme ind i ordningen ved at investere 400 kr. pr. kvadratmeter i boligdelen af ejendommen – og heri indgår ikke udgifter til vedligeholdelse, den diskussion har vi også haft, det var under den fornyede debat om lovforslaget og vores aftale. Jeg synes i virkeligheden, at ved at evaluere, ved at sikre, at vi får det skilt ad, og følge afgørelserne tæt i huslejenævnet har vi nået et godt kompromis. Vi skal selvfølgelig følge op på den del af det.

Så har der i forbindelse med ordningerne været rejst spørgsmålet om, om der, når man vælger energikonsulenter, nu skal gå 3 uger med at nå så langt? Der vil jeg gerne sige til både fru Charlotte Dyremose og fru Louise Schack Elholm, at her vil vi selvfølgelig være imødekommende over for at se på, om vi kan flytte på tidsfristerne. Jeg imødeser et spørgsmål, som vi kan svare konstruktivt på og eventuelt have en drøftelse af undervejs.

Så er jeg også godt tilfreds med, at vi får løst det såkaldte paradoksproblem, som udlejerne længe og vedvarende har peget på er en barriere for at gennemføre energiforbedringer i private udlejnings-ejendomme. Problemet består jo i, at selv om både lejere, udlejere og samfundet kunne have gavn af, at der blev gennemført energiforbedringer eller renoveringer med deraf følgende besparelser og miljømæssige forbedringer, så foretages de ikke. Og hvorfor gør de ikke det? Det gør de primært ikke, fordi udlejere i dag ikke på kort sigt har et tilstrækkeligt økonomisk incitament til at foretage dem.

Kl. 14:27

Det retter lovforslaget efter vores mening og efter min mening op på med forslagene om totaløkonomisk rentable energiforbedringer og aftalt grøn byfornyelse. Partierne bag aftalen har da også tidligere givet udtryk for, at lovforslaget løser paradoksproblemet, uanset at lejeorganisationerne ikke vil anerkende det. For i forslaget om totaløkonomisk rentable energiforbedringer får udlejeren jo mulighed for at opkræve lejeforhøjelse på grundlag af hele den rimelige investering i energiforbedringer, og hvis lejeforhøjelsen ikke overstiger lejernes besparelse på energiudgifterne. Lejerne får derfor *ikke* forøgede bruttoudgifter til at bo, men udlejeren får mulighed for et bedre afkast af sine investeringer i energiforbedringer, og samfundet får en mindre miljøbelastning. Kort sagt: Der er ét forslag og tre vindere her, kan jeg meddele hr. Lars Dohn.

I forslaget om aftalt grøn byfornyelse kan parterne i stedet aftale sig frem til, hvilke energitiltag der skal gennemføres, og hvor stor lejeforhøjelsen skal være. Her er der ud over tilskud fra energiselskaberne – det synes jeg er et meget væsentligt incitament til at gå ind i den aftalte grønne byfornyelse – også mulighed for, at man kan gå til kommunen, og kommunen kan gå ind og give indfasningsstøtte til den højere leje og eventuelt sørge for midlertidig eller permanent genhusning af de berørte lejere. På den måde skulle det gerne blive mere attraktivt for både lejere og udlejere at indgå en aftale om grøn byfornyelse og dermed få gjort ejendommen mere tidssvarende energimæssigt.

Som opfølgning på vores lovforslag vil der også blive udarbejdet en aftaleblanket og en vejledning om aftalt grøn byfornyelse og en bekendtgørelse om totaløkonomi, og heri fastlægges vi de nærmere regler for, hvordan ordningen skal fungere i praksis.

Jeg vil gerne endnu en gang slå fast, at det har været kompliceret, det har været spændende – og tak for det gode samarbejde undervejs. Jeg ser også frem til et godt udvalgsarbejde.

Kl. 14:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Ole Birk Olesen har lige en kort bemærkning.

Kl. 14:30

Ole Birk Olesen (LA):

Ministeren fortæller, at udlejerne igennem mange år har peget på et paradoksproblem, nemlig at det ikke kan betale sig at energirenovere boliger, fordi fortjenesten ved at energirenovere boliger tidligere alene er tilfaldet lejerne, som betaler eludgifterne og varmeudgifterne.

Så siger ministeren: Nu har vi så heldigvis løst det problem; med det her lovforslag løser vi det problem, som udlejerne påstår er der. Men hvad siger udlejerne selv? De skriver i deres hørings svar, at lovforslaget, der angiveligt skulle reducere paradoksproblemet, på ingen måde vil have den tilsigtede effekt.

Så når ministeren tager udgangspunkt i, at boligejerne påpeger et problem, og så siger, at han nu vil løse det problem, gør det så ikke indtryk på ministeren, at de boligudlejere, som har formuleret problemet i første omgang, nu siger, at det her lovforslag ikke løser problemet?

Kl. 14:31

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:31

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Det gør altid indtryk, når stærke parter på et område ytrer sig. Jeg vil også godt sige, at jeg tror, vi alle i forligskredsen er enige om, at det totaløkonomiske princip er en vigtig trædesten, når vi skal komme videre i forhold til energi. Der sker jo det, at man faktisk kan investere; man kan få sin investering hjem igen, og mange gange kan man få den hjem igen forholdsvis hurtigt. Og samtidig må man ikke forøge huslejen, således at lejerens bruttoudgift stiger i forhold hertil.

Så jeg mener egentlig – og det er også noget af det, Concito, den grønne tænketank, og andre har peget på – at det her er en vigtig del, lige så vel som aftalen om grøn byfornyelse er en vigtig del. Og jeg har faktisk store forventninger til, at når energiselskaberne skal ud at sikre, at de når de opstillede mål i energiforliget – jeg ved godt, at Liberal Alliance ikke er med her – så går man også ud til udlejerne på de store områder her og får gang i aftalerne.

Så jeg har faktisk større forventninger end det, der står i lovforslaget. Det er et forholdsvis konservativt skøn, men jeg vil gerne have lov til at sige, at jeg faktisk tror, det her vil sætte skub i energirenoveringen i den private udlejningsdel.

Kl. 14:32

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ole Birk Olesen.

Kl. 14:32

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen det er jo bare lidt interessant, at ministeren har så stor tillid til boligudlejerne, at ministeren gerne vil lade dem stå for problemformuleringen. Der er et paradoksproblem, har de sagt igennem mange år, og nu har ministeren lyttet, og så vil ministeren gøre noget ved paradoksproblemet. Men når så boligudlejerne, som har formuleret den problemstilling, som ministeren reagerer på, siger, at ministerens løsningsforslag ikke løser paradoksproblemet, så siger ministeren bare, at han er klogere end det. Det er da lidt mærkeligt.

Kl. 14:32

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:32

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu har jeg haft den store ære at være valgt til dette parlament i rigtig mange år, og jeg tror ikke, jeg har været med til at lave noget ny lovgivning, uden at det har været under hyl, skrig og skrål. Ingen vil helst have lavet noget om, men det her giver jo, som jeg også tror at fru Charlotte Dyremose sagde, en række nye muligheder. Hvis man ikke vil benytte dem, har man jo lov til at benytte de gamle muligheder. Men vi må konstatere, at de muligheder, der lå i den tidligere lovgivning, ikke gav de energiforbedringer, der skal til, og her kommer vi med et forslag, som løser det problem, og som løser det såkaldte paradoksproblem. Jeg har faktisk stor tiltro til, at det her vil være med til at løse det her og give bedre energinvesteringer.

Kl. 14:33 Mødet er hævet. (Kl. 14:35).

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Dohn har den vistnok sidste korte bemærkning.

Kl. 14:33

Lars Dohn (EL):

Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvis nu det går sådan, at den totaløkonomiske model, altså tvangsmodellen, i det store hele er den eneste, der bliver anvendt, og at forhandlingsmodellen i praksis vil blive tilsidesat, vil det så gøre, at det i forbindelse med evalueringen vil være ministerens opfattelse, at man så skal se på det og pille ved det?

Ligesådan vil jeg spørge til sprogbruget. Man taler om attraktive lejestigninger, men jeg ved ikke, om ministeren inden for sin arbejdspraksis blandt svendene på blikkenslagerværkstedet f.eks. har hørt om attraktive lønnedgange.

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 14:34

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nej, jeg må indrømme, at jeg aldrig har hørt om attraktive lønnedgange. De findes vist ikke i min terminologi.

Men jeg vil godt sige, at det her jo er et afbalanceret forslag. Der er råderetten, som jeg har været inde over, hvor vi jo kommer op på de 135.000 kr., og hvor man som lejer får nogle incitamenter til at gøre noget ved det. Vi har også den aftale om grøn byfornyelse, som i øvrigt ligger i den model, vi først havde fået forhandlet på plads med Enhedslisten, og den er stort set uforandret, i forhold til da den blev aftalt. Så der er en masse gode elementer i det her. Der er også nogle, der går lidt den anden vej, men det er simpelt hen for at få gang i energiforbedringerne, og jeg har stor tiltro til, at det totaløkonomiske princip vil være godt.

Så vil jeg ikke på forhånd sige, hvad vores evalueringer ender i, men jeg har det sådan, at vi vil følge det ganske tæt, og er der ting i det, der ikke er hensigtsmæssige, vil vi selvfølgelig sammen med aftaleparterne justere på det undervejs. Men lad os nu se at få gang i det her, og skulle der være uhensigtsmæssigheder, så kigger vi på det.

Kl. 14:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til By- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:35

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 21. februar 2014, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.